

Brusel 28. března 2023
(OR. en)

7911/23

Interinstitucionální spis:
2021/0425(COD)

ENER 162
ENV 317
CLIMA 165
IND 154
RECH 115
COMPET 286
ECOFIN 293
CODEC 506

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7557/23
Č. dok. Komise:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem (přepracované znění) – obecný přístup

Delegace naleznou v příloze obecný přístup Rady k výše uvedenému návrhu ve znění přijatém na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku dne 28. března 2023.

Tento obecný přístup vymezuje prozatímní postoj Rady k tomuto návrhu a tvoří základ pro přípravu jednání s Evropským parlamentem.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem
a s vodíkem
(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,²

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

¹ Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.

² Úř. věst. C 172, 5.7.2008, s. 55.

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES³ byla několikrát podstatně změněna⁴. Vzhledem k tomu, že je třeba provést další změny, měla by být uvedená směrnice z důvodu přehlednosti přepracována.
- (2) Účelem vnitřního trhu se zemním plynem, který je v Unii postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem odběratelům v Evropské unii, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k bezpečnosti dodávek a k udržitelnosti.
- (3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES významně přispěly k vytvoření tohoto vnitřního trhu se zemním plynem.

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁴ Viz část A přílohy III.

- (4) Dne 30. listopadu 2016 Komise navrhla v rámci balíčku opatření „Čistá energie pro všechny Evropany“ nařízení (EU) 2019/943⁵ a směrnici (EU) 2019/944⁶, jimiž dále rozvinula vnitřní trh s elektřinou, který je zaměřený na občany a přispívá k cílům Unie v oblasti přechodu na systém čisté energie a snižování emisí skleníkových plynů. Vnitřní trh se zemním plynem by měl být založen na stejných zásadách, především by měl zajišťovat rovnocennou úroveň ochrany spotřebitele.
- (5) Unie si stanovila cíle pro snížení emisí skleníkových plynů. K jejich dosažení pak přijala soubor iniciativ, mezi něž patří nařízení (EU) 2018/1999 a nařízení (EU) 2021/1119 a také strategie pro integraci energetického systému **(COM(2020))299 final** a vodíková strategie **(COM/2020/301)**, které Komise zveřejnila v červenci 2020 a v nichž stanovila, jakým způsobem bude probíhat modernizace energetických trhů, včetně dekarbonizace trhů s plynem. Předkládaná směrnice by měla přispět k dosažení uvedených cílů, k zajištění bezpečnosti dodávek a k vytvoření řádně fungujícího vnitřního trhu s plynem, včetně vodíku.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

- (5a) **Tato směrnice by měla být chápána ve spojení s dalšími politickými a legislativními nástroji, zejména nástroji navrženými v rámci Zelené dohody pro Evropu. Mnoho z těchto dalších navrhovaných nástrojů, jako je rozšíření unijního [systému obchodování s emisemi, nařízení o „sdílení úsilí“, směrnice o obnovitelných zdrojích energie, směrnice o energetické účinnosti, iniciativ ReFuelEU a navrhovaná revize směrnice o zdanění energie, má za cíl motivovat k dekarbonizaci hospodářství Unie a zajistit, aby její hospodářství nadále směřovalo ke klimaticky neutrální Evropské unii do roku 2050, jak požaduje evropský právní rámec pro klima]. Hlavním cílem této směrnice však není motivovat přechod, ale umožnit a usnadnit jej zajištěním trvalé existence účinných trhů s plynem.**
- (6) Předkládaná směrnice má usnadnit pronikání plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů do energetického systému, a tak vytvořit podmínky pro přechod od fosilního plynu a umožnit, aby nové plyny výrazně přispěly k dosažení cílů EU v oblasti klimatu do roku 2030 a klimatické neutrality do roku 2050. Směrnice má rovněž vytvořit regulační rámec, který všem účastníkům trhu poskytne možnost i motivaci zohledňovat při plánování svých činností přechodnou úlohu fosilního plynu, aby se zabránilo ustrnutí na současném stavu a aby se zajistilo postupné a včasné ukončení využívání fosilního plynu, zejména ve všech příslušných průmyslových odvětvích a pro účely vytápění.

(6a) Očekává se, že na cestě Evropské unie k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 budou úspora energie a přímá elektrifikace v mnoha případech představovat nákladově nejefektivnější a energeticky nejúčinnější možnost dekarbonizace. V řadě aplikací pro koncové užití to však nemusí být proveditelné nebo by to mohlo představovat vyšší náklady. V takových případech může být důležité používat plyny a paliva z obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů, včetně biometanu a vodíku z obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů. Očekává se tedy, že pobídky vytvořené prostřednictvím balíčku v rámci Zelené dohody pro Evropu povedou k zásadní změně struktury poptávky po energii obecně a konkrétně po plynech. Tam, kde je zemní plyn v současné době široce využíván pro účely vytápění prostor, se například očekává, že tuto poptávku v budoucnu z velké části uspokojí jiné nosiče energie, například prostřednictvím elektrifikovaných zařízení pro vytápění vnitřních prostor. Použití vodíku se v budoucnosti očekává primárně v odvětvích, která se jinak obtížně dekarbonizují. Patří mezi ně řada průmyslových procesů, ale také druhy dopravy, jako je těžká silniční doprava na dlouhé vzdálenosti, letecká a námořní doprava. Vzhledem k tomu, že přesné dekarbonizační trajektorie, úloha nosičů energie a případy jejich použití budou rovněž záviset na místních výchozích pozicích, zdrojích a okolnostech, neměly by být podrobně předepisovány. Účinné trhy zajistí, aby odběratelé motivovaní jinými politickými nástroji měli vzhledem k místním zdrojům a okolnostem možnost zvolit si možnosti dekarbonizace, které jsou nejvhodnější pro jejich konkrétní případ použití.

- (7) Ve vodíkové strategii EU se uznává, že členské státy EU mají různý potenciál pro výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů, a proto otevřený a konkurenceschopný trh EU, na němž přeshraniční obchod není omezován překážkami, přináší významné výhody z hlediska hospodářské soutěže, cenové dostupnosti a bezpečnosti dodávek. Strategie kromě toho zdůrazňuje, že přechod na likvidní trh, na němž by se s vodíkem obchodovalo jako s komoditou, by usnadnil vstup nových výrobců a byl by přínosný pro hlubší integraci s jinými nosiči energie. Přechod na takový trh by poskytoval účinné cenové signály pro investiční a provozní rozhodnutí. Pravidla stanovená v této směrnici by proto měla vést ke vzniku trhů s vodíkem, k obchodování s vodíkem jako komoditou a ke vzniku uzlů pro likvidní obchodování, přičemž by členské státy v tomto ohledu měly odstranit veškeré zbytečné překážky. Stávající pravidla, která byla vypracována pro trhy s plynem a elektřinou a která na nich umožnila efektivní komerční operace a obchodování, by se měla s uznáním přirozených rozdílů, v přiměřeném rozsahu a ve vhodném časovém rámci analogicky použít na trhy Unie s vodíkem.
- (8) V souladu s vodíkovou strategií EU se očekává, že od roku 2030 se bude vodík z obnovitelných zdrojů rozsáhle využívat pro dekarbonizaci určitých odvětví, od letecké a lodní dopravy po průmyslová odvětví, v nichž je dekarbonizace obtížná. Pro všechny koncové zákazníky připojené k vodíkovým soustavám budou platit základní spotřebitelská práva, která se vztahují na koncové zákazníky připojené k soustavě zemního plynu, např. právo na změnu dodavatele a na přesné informace o vyúčtování. Pro zákazníky připojené k vodíkové síti, např. průmyslové zákazníky, budou platit stejná práva na ochranu spotřebitele jako pro odběratele zemního plynu. Ustanovení týkající se odběratelů, jejichž cílem je podpořit účast domácností na trhu, jako jsou ustanovení o nástrojích pro porovnávání cen, aktivních zákazníků a občanských energetických společenstvích, se však na vodíkovou soustavu nepoužijí.

- (9) V souladu s vodíkovou strategií EU je prioritou EU rozvíjet vodík z obnovitelných zdrojů vyráběný zejména s využitím větrné a solární energie. Vodík z obnovitelných zdrojů představuje možnost, která se z dlouhodobého hlediska nejvíce slučuje s cílem klimatické neutrality EU, nulového znečištění a integrovaného energetického systému. Při transformaci energetiky však mohou zejména v krátkodobém a střednědobém horizontu sehrát svou úlohu nízkouhlíková paliva, např. nízkouhlíkový vodík, a umožnit rychlé snížení emisí ze stávajících paliv a podpořit zavádění obnovitelných paliv, např. vodíku z obnovitelných zdrojů. Aby se tato transformace podpořila, je nezbytné stanovit pro nízkouhlíkový vodík a syntetická plynná paliva prahovou hodnotu snižování emisí skleníkových plynů. Tato prahová hodnota by měla být přísnější pro vodík vyráběný v zařízeních, která budou uvedena do provozu od 1. ledna 2031, aby se zohlednil technologický vývoj a poskytla lepší stimulace pro dynamické snižování emisí skleníkových plynů z výroby vodíku. Ve strategii EU pro integraci energetického systému byla zdůrazněna potřeba zavést celounijní systém certifikace, který by se vztahoval i na nízkouhlíková paliva. Členské státy by je tak mohly porovnávat s jinými možnostmi dekarbonizace a uvažovat o nich jako o proveditelném řešení pro svůj energetický mix. Aby se zajistilo, že nízkouhlíková paliva budou mít ve srovnání s jinými obnovitelnými alternativami stejný dekarbonizační dopad, je důležité, aby byly certifikovány použitím podobného metodického přístupu založeného na posouzení celkových emisí skleníkových plynů a zohledňujícího celý jejich životní cyklus. Pak by bylo možné zavést komplexní celounijní systém certifikace, který by pokrýval celou skladbu zdrojů energie Unie. Vzhledem k tomu, že nízkouhlíková paliva a nízkouhlíkový vodík nejsou obnovitelnými palivy, jejich terminologie a certifikace nemohly být zahrnuty do návrhu revize směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁷. Jejich zahrnutí do této směrnice bude tato mezera zaplněna.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (10) Svobody, které občanům Unie zaručuje Smlouva, mimo jiné, volný pohyb zboží, volný pohyb služeb a svobodu usazování, lze užívat jedině na zcela otevřeném trhu, který umožňuje odběratelům vybírat si své dodavatele a všem dodavatelům svobodně zásobovat své zákazníky.
- (10a) **Členské státy by měly mít i nadále možnost plánovat svou skladbu zdrojů energie při respektování zcela otevřeného trhu. Členské státy se mohou rozhodnout část své distribuční soustavy strategicky uzavřít a uzpůsobit pro postupné ukončení dodávek zemního plynu domácnostem, aby tak byl zajištěn přechod na udržitelný a účinný systém.**
- (11) Tato směrnice by měla zohledňovat především zájmy odběratelů a nejdůležitějším úkolem plynárenských a **vodíkových** podniků by mělo být zajištění kvality služeb. Stávající práva spotřebitelů a práva na přístup k [...] **energetickým** službám, [...] stejně jako ochranu před energetickou chudobou podle sdělení o Evropském pilíři sociálních práv, je třeba posílit a zaručit a měla by zahrnovat větší transparentnost. Ochrana spotřebitele by měla zajistit, aby z konkurenceschopného trhu s plynem měli prospěch všichni odběratelé v rámci celé Unie. Práva spotřebitelů by měly vymáhat členské státy nebo, pokud takto daný členský stát stanovil, jeho regulační orgány.
- (12) Evropský pilíř sociálních práv zařazuje energii mezi základní služby, k nimž by měl mít každý přístup, a vyzývá k přijetí podpůrných opatření pro ty, kdo to potřebují (zásada 20). Cíl OSN v oblasti udržitelného rozvoje číslo 7 rovněž vyzývá k zajištění přístupu k cenově dostupné, spolehlivé, udržitelné a moderní energii pro všechny.

- (13) Požadavky na veřejnou službu a společné minimální standardy, které z nich vyplývají, je třeba dále posílit, aby se zajistilo, že hospodářská soutěž bude přinášet prospěch a spravedlivé ceny všem odběratelům, obzvláště zranitelným zákazníkům. Požadavky na veřejnou službu by měly být definovány na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k vnitrostátní situaci; členské státy by však měly dodržovat právní předpisy Unie.
- (14) V zájmu dosažení cílů obecného hospodářského zájmu by členské státy měly mít při ukládání povinností veřejné služby plynárenským podnikům širokou rozhodovací pravomoc. Povinnosti veřejné služby ve formě stanovování cen za dodávky zemního plynu však svojí podstatou představují narušující opatření, které často vede ke kumulaci nedostatku příjmů z tarifů (tarifních deficitů), omezení možností volby pro odběratele, slabší motivaci k úsporám energie a investicím do energetické účinnosti, nižší úrovni poskytovaných služeb, nižší míře zapojení a spokojenosti spotřebitelů, omezení hospodářské soutěže a menší nabídce inovačních produktů a služeb na trhu. Proto by členské státy měly k zajištění cenové dostupnosti dodávek zemního plynu pro své občany používat jiné politické nástroje, zejména cílená opatření sociální politiky. Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu by měly být prováděny pouze ve formě povinnosti veřejné služby a měly by podléhat zvláštním podmínkám. Plně liberalizovaný a dobře fungující maloobchodní trh se zemním plynem by stimuloval cenovou i necenovou soutěž mezi stávajícími dodavateli a motivoval nové účastníky ke vstupu na trh, což by odběratelům poskytlo větší možnost volby a zvýšilo jejich spokojenost.

- (15) Povinnosti veřejné služby ve formě stanovení cen za dodávky zemního plynu by měly být využívány za jasně vymezených okolností a s jasně vymezeným okruhem těch, kdo mají z tohoto stanovení cen prospěch, aniž by byla omezena zásada otevřených trhů, a měly by být časově omezené. V zájmu zmírnění rušivých účinků povinností veřejné služby při stanovování cen za dodávky zemního plynu by členské státy, jež tyto zásahy uplatňují, měly zavést dodatečná opatření včetně opatření zamezujících narušení procesu stanovování velkoobchodních tržních cen. Členské státy by měly zajistit, aby všichni ti, kdo mají z regulovaných cen prospěch, měli v případě, že se tak rozhodnou, možnost plně využívat nabídek, které jsou k dispozici na konkurenčním trhu. Proto by měli být přímo a pravidelně informováni o nabídkách a úsporách, které jsou na konkurenčním trhu k dispozici, a měla by jim být poskytnuta pomoc, pokud se budou chtít zapojit do využívání tržních nabídek a mít z nich prospěch.
- (16) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu nesmějí vést k přímým křížovým dotacím mezi různými kategoriemi zákazníků. V souladu s touto zásadou nesmí být v rámci cenových systémů výslovně stanoveno, že některé kategorie zákazníků ponесou náklady spojené s cenovými zásahy, jež se dotýkají jiných kategorií zákazníků. **Závazky veřejné služby při stanovování cen by se měly týkat pouze dodávek zemního plynu, neboť se neočekává, že domácnosti budou pro účely vytápění používat v širokém měřítku vodík. Trh s vodíkem se bude týkat především průmyslu, který takové veřejné zásahy nevyžaduje.**

(16a) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu v zásadě představují opatření narušující trh. Takové zásahy proto mohou být prováděny pouze jako závazky veřejné služby a podléhají zvláštním podmínkám. Tato směrnice umožňuje regulované ceny pro domácnosti trpící energetickou chudobou a zranitelné domácnosti, a to i pod úrovní nákladů, a jako přechodné opatření pro domácnosti a mikropodniky. V době krize, kdy velkoobchodní a maloobchodní ceny zemního plynu výrazně narůstají, což má negativní dopad na širší ekonomiku, by členské státy měly mít možnost dočasně rozšířit uplatňování regulovaných cen i na malé a střední podniky. V případě domácností i malých a středních podniků by členské státy měly mít možnost stanovit regulované ceny pod úrovní nákladů, pokud tím nedojde k narušení mezi dodavateli a dodavatelé budou za náklady na dodávky pod úrovní nákladů kompenzováni. Je však třeba zajistit, aby tato regulace cen byla cílená a nevytvářela pobídky ke zvýšení spotřeby. Tato regulace cen by proto měla podléhat určitým podmínkám. Tyto podmínky by měly být sladěny s podmínkami platnými pro regulované ceny elektřiny stanovenými ve [směrnici (EU) 2019/944]. Představují-li tato opatření státní podporu, není ustanoveními týkajícími se těchto opatření dotčeno použití článků 107 a 108 SFEU. Rada by měla na návrh Komise prostřednictvím prováděcího rozhodnutí určit, kdy nastává krize v oblasti cen zemního plynu. V rozhodnutí by měla být rovněž uvedena platnost tohoto určení, během něhož se uplatňuje dočasné prodloužení regulovaných cen, které může trvat až jeden rok. Svěření prováděcích pravomocí Radě náležitě zohledňuje politickou povahu rozhodnutí přistoupit k využití rozšířené možnosti veřejných zásahů do stanovování cen dodávek zemního plynu, jež vyžaduje dosažení křehké rovnováhy mezi různými politickými hledisky, jakož i horizontálními důsledky takového rozhodnutí pro členské státy.

- (17) Je třeba, aby odběratelé měli k dispozici jasné a srozumitelné informace o svých právech ve vztahu k odvětví energetiky. Komise po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, regulačními orgány, spotřebitelskými organizacemi a plynárenskými podniky vypracovala přístupný a pro uživatele srozumitelný kontrolní seznam odběratele energie, který by odběratelům poskytoval praktické informace týkající se jejich práv. Kontrolní seznam odběratele energie by měli obdržet všichni odběratelé a měl by být průběžně aktualizovaný a veřejně přístupný.
- (18) Členské státy by měly zohlednit skutečnost, že podmínkou úspěšné transformace je zvýšení investic do vzdělávání a do rozvoje dovedností pracovníků v plynárenském odvětví, a to i v oblasti rozvoje infrastruktury. Taková zmínka by byla v souladu s návrhem revize EED (2021/0203 (COD)).
- (19) Pravidla trhu by měla chránit zákazníky a posílit jejich postavení, aby si mohli zvolit nízkouhlíková řešení, a tak plně začlenit nové plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové plyny do transformace energetiky.
- (20) Zemní plyn stále hraje v dodávkách energie klíčovou roli, protože spotřeba energie ze zemního plynu je v domácnostech stále vyšší než spotřeba elektřiny. Ačkoli je elektrifikace klíčovým prvkem ekologické transformace, v budoucnu bude spotřeba zemního plynu v domácnostech stále existovat, s vyššími objemy plynu z obnovitelných zdrojů.
- (21) Vzhledem k tomu, že plynárenské odvětví, včetně maloobchodního trhu se zemním plynem, nebylo součástí balíčku Čistá energie pro všechny Evropany, nebyla související ustanovení o zapojení a ochraně spotřebitelů přizpůsobena potřebám transformace energetiky, takže odpovídají situaci před více než deseti lety, kdy byl třetí energetický balíček přijat.

- (22) Trh se zemním plynem vykazuje nízkou spokojenost a zapojení zákazníků stejně jako pomalé zavádění nových plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, což vše je odrazem omezené hospodářské soutěže v mnoha členských státech. [...]Ceny zemního plynu pro zákazníky v domácnostech v posledním desetiletí rostly, což vedlo k tomu, že zákazníci v domácnostech platí za svou spotřebu zemního plynu dvakrát nebo třikrát více než průmysloví odběratelé.
- (23) Stejně jako v odvětví elektřiny jsou flexibilita trhu a odpovídající právní rámec Unie v oblasti práv spotřebitelů v odvětví zemního plynu nezbytné pro zajištění toho, aby se odběratelé mohli podílet na transformaci energetiky a mít prospěch z dostupných cen, dobrých standardů služeb a efektivního výběru nabídek odrážejících technologický vývoj.
- (24) Přejít od fosilního plynu k obnovitelným alternativám se stane skutečností, pokud se energie z obnovitelných zdrojů stane pro odběratele atraktivní a nediskriminační volbou založenou na skutečně transparentních informacích a pokud budou náklady na transformaci spravedlivě rozděleny mezi různé skupiny spotřebitelů a účastníků trhu.
- (25) Aby se vyřešily stávající mezery na maloobchodním trhu s plynem, je nezbytné řešit stávající překážky hospodářské soutěže a technické překážky, které brání vzniku nových služeb, lepší úrovni služeb a snížení spotřebitelských cen, a zároveň zajistit ochranu energeticky chudých a zranitelných odběratelů.

- (26) V zájmu zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů a posílení jejich postavení ve všech odvětvích energetiky by měl legislativní rámec v právních předpisech týkajících se trhu s dekarbonizovaným plynem odrážet ochranu zákazníků na trhu s elektřinou a případně ustanovení o posílení jejich postavení.
- (27) Aby byl tento analogický přístup soudržný a účinný, měl by [...] zahrnovat veškerá ustanovení o ochraně spotřebitelů a posílení jejich postavení, kdykoli je to proveditelné a přizpůsobitelné trhu s plynem. Mělo by se jednat o základní smluvní práva, pravidla pro informace o vyúčtování, změnu dodavatele energie, dostupnost spolehlivých srovnávacích nástrojů, ochranu zranitelných spotřebitelů a spotřebitelů trpících energetickou chudobou, zajištění odpovídající ochrany údajů pro inteligentní měřiče a správu údajů a účinná pravidla pro alternativní řešení sporů.
- (28) Při zajišťování soudržnosti ustanovení napříč odvětvími by mělo být zajištěno i to, aby zátěž pro vnitrostátní správní orgány a podniky byla omezená a přiměřená, a to i na základě zkušeností s balíčkem Čistá energie pro všechny Evropany.
- (29) Očekává se, že modernizace plynárenského odvětví povede k významným hospodářským a **environmentálním** přínosům jak z hlediska zlepšení hospodářské soutěže na maloobchodním trhu, tak z hlediska sociálních a distribučních přínosů a posílení postavení zákazníků, včetně posílených smluvních práv a lépe dostupných informací o spotřebě a zdrojích energie, což povede k přijímání ekologičtějších rozhodnutí. K zavádění plynu z obnovitelných zdrojů by měla přispívat i zainteresovaná energetická společenství.

- (30) Změna dodavatele je důležitým ukazatelem zapojení spotřebitelů a [...]důležitým nástrojem na podporu hospodářské soutěže na **trzích** jak se zemním plynem, tak i s **vodíkem**. Míra změny dodavatele zůstává v jednotlivých členských státech nejednotná a spotřebitele od změny dodavatele odrazují výstupní poplatky a poplatky za ukončení smlouvy. Přestože zrušení těchto poplatků by mohlo omezit možnosti volby spotřebitelů, protože by vedlo k zániku produktů založených na odměňování věrnosti spotřebitelů, větší omezení těchto poplatků by bylo pro spotřebitele přínosné a posílilo by jejich zapojení i hospodářskou soutěž na trhu.
- (31) Je pravděpodobné, že rychlejší proces změny dodavatele může zákazníky motivovat k hledání výhodnějších smluv o energii a ke změnám dodavatele. Díky zvýšenému využívání informačních technologií by do roku 2026 mělo být v jakýkoli pracovní den možné dokončit technický proces registrace nového dodavatele v bodě měření u organizátora trhu během 24 hodin. Zajištění toho, aby k tomuto datu bylo možné provést technický proces změny dodavatele do 24 hodin, by zkrátilo dobu nezbytnou ke změně dodavatele na minimum, což by přispělo k většímu zapojení spotřebitelů a k posílení hospodářské soutěže na maloobchodním trhu.

- (31a) **Proces změny dodavatele plynu do 24 hodin by odrážel to, co se již uplatňuje na trhu s elektřinou, který má podobné funkce řídicího systému a požadavky na databáze IT. Harmonizace délky procesu změny mezi oběma odvětvími by byla přínosem pro všechny odběratele, zejména pro odběratele s kombinovanými smlouvami. Rychlejší proces změny dodavatele by pro spotřebitele neměl mít vliv na vyrovnávací závazky dodavatele.**
- (32) Spotřebitelům brání několik faktorů v přístupu k různým dostupným zdrojům informací o trhu, v porozumění těmto zdrojům informací a v jejich využívání. V maximální proveditelné míře by proto měla být zlepšena porovnatelnost nabídek a měly by být minimalizovány překážky bránící změně dodavatele, aniž by spotřebitelé byli nepřiměřeně omezeni v možnosti výběru.
- (33) Účinným prostředkem, pomocí něhož mohou menší zákazníci posuzovat kvality různých nabídek na trhu s energií, jsou nezávislé srovnávací nástroje, včetně internetových stránek. Jejich cílem by mělo být zahrnutí co nejširší škály dostupných nabídek a co možná nejúplnější pokrytí trhu, aby zákazníci získali reprezentativní přehled. Je nezbytné, aby menší zákazníci měli přístup alespoň k jednomu srovnávacímu nástroji a aby informace poskytované prostřednictvím těchto nástrojů byly důvěryhodné, nestranné a transparentní. Za tímto účelem by členské státy mohly poskytnout srovnávací nástroj provozovaný vnitrostátním orgánem nebo soukromou společností.
- (34) koncoví zákazníci by měli mít rovněž možnost spotřebovávat, skladovat a prodávat plyn, který sami vyrobili z obnovitelných zdrojů, a stát se účastníky na všech trzích se zemním plynem poskytováním dodatečných služeb pro soustavu, například ukládáním energie. Členské státy by měly mít možnost stanovit ve svém vnitrostátním právu odlišná regulační ustanovení ohledně daní a odvodů pro individuální a společně jednající aktivní zákazníky.

- (35) S ohledem na úlohu, kterou mohou hrát při dekarbonizaci energetického systému, by některé kategorie občanských energetických iniciativ měly být na trhu se zemním plynem na úrovni Unie uznány jako „občanská energetická společenství“. Tato společenství by měla usnadnit využívání plynů z obnovitelných zdrojů v soustavě zemního plynu. Aby pro ně byl zajištěn podpůrný rámec, měla by být přijata ustanovení o spravedlivém zacházení, rovných podmínkách a dobře vymezený seznam práv a povinností, který bude obecně odrážet strukturu členství, požadavky na řízení a účel občanských energetických společenství podle směrnice (EU) 2019/944.
- (35a) Společenství pro obnovitelné zdroje podle směrnice (EU) 2018/2001[...] a občanská energetická společenství[...] podle směrnice (EU) 2019/944 a [...]této směrnice[...] mohou přispívat k výrobě, skladování a dodávkám plynu z obnovitelných zdrojů, čímž pomáhají dekarbonizovat energetický systém. Zejména společenství pro obnovitelné zdroje mohou přispět k rozvoji místního oběhového hospodářství, zejména ve venkovských regionech. Občanská energetická společenství mohou pomoci mobilizovat soukromé kapitálové investice s cílem dekarbonizovat dodávky energie a [...] umožnit zemědělským podnikům a vesnicím zachycovat metan ze zemědělství a komunálního odpadu, jakož i dodávek domácnostem na místní úrovni nebo ve městech [...]. Je třeba zajistit rovné podmínky, aby mohly být plyny z obnovitelných zdrojů, jako je biometan, vyráběné občanskými společenstvími a společenstvími pro obnovitelné zdroje, začleněny do plynárenské soustavy.**

(36) [...]

(36a) Ustanovení o občanských energetických společenstvích by neměla bránit existenci jiných občanských iniciativ, jako jsou například [...]společenství pro obnovitelné zdroje podle směrnice (EU) 2018/2001 nebo iniciativy vyplývající ze soukromoprávních smluv. Členství v občanských energetických společenstvích by mělo být otevřeno všem koncovým zákazníkům, zejména domácnostem [...]. Je vhodné, aby účinnou kontrolu, [...] jak je definována v [...] této směrnici, a tím i rozhodující vliv na rozhodování [...] i nadále vykonávaly malé podniky, místní orgány a fyzické osoby. Členské státy by měly [...] omezit riziko rozhodujícího vlivu soukromých podniků, které se zabývají rozsáhlou obchodní činností a v nichž [...] energetické odvětví představuje hlavní oblast hospodářské činnosti, na rozhodování, tím, že vyloučí jejich účast a hlasování, [...] a omezí počet [...] akcí a obchodních smluv, které mohou mít. Tyto soukromé podniky by neměly [...] zahrnovat společnosti ve veřejném vlastnictví. [...] Aby se dále zmírnilo riziko ovlivňování ze strany podniků, měly by členské státy sledovat soulad těchto iniciativ s kritérii řízení a účasti stanovenými v této směrnici, aby byla zajištěna účinná kontrola místních orgánů, občanů a malých podniků v souladu s touto směrnicí [...].

- (37) Vyúčtování a informace o vyúčtování jsou důležitým prostředkem k informování koncových zákazníků a posílení jejich postavení. Účty za energii zůstávají nejčastějším problémem spotřebitelů a zdrojem stížností spotřebitelů, což je faktor, který přispívá k trvale nízké míře spokojenosti spotřebitelů a jejich nízkému zapojení v odvětví zemního plynu. Ustanovení týkající se informací o vyúčtování v plynárenském odvětví rovněž zaostávají za právy přiznanými spotřebitelům v odvětví elektřiny. Je proto nezbytné tato ustanovení sladit a stanovit minimální požadavky na vyúčtování a informace o vyúčtování v odvětví plynu, aby spotřebitelé měli přístup k transparentním a snadno srozumitelným informacím. Vyúčtování by mělo koncovým odběratelům poskytovat informace o jejich spotřebě a nákladech, a usnadnit tak srovnávání nabídek a změnu dodavatele, a také informace o právech spotřebitelů (např. o alternativním řešení sporů). Kromě toho by účty měly být nástrojem k aktivnímu zapojení spotřebitelů na trhu, aby spotřebitelé mohli řídit své spotřební návyky a přijímat ekologičtější rozhodnutí. **Je důležité poskytovat odběratelům komplexní a přesné informace, aby si byli vědomi svého dopadu na životní prostředí, a mohli tak vyjádřit, že upřednostňují nejudržitelnější nosiče energie.**
- (38) Pravidelné poskytování přesných informací o vyúčtování na základě skutečné spotřeby plynu usnadněné inteligentním měřením zákazníkům významným způsobem pomáhá kontrolovat spotřebu plynu a související náklady. Zákazníci, a to zejména zákazníci v domácnostech by nicméně měli mít přístup k flexibilním ujednáním pro účely vlastní platby.

- (39) Klíčovým aspektem při poskytování dodávek spotřebitelům je přístup k objektivním a transparentním údajům o spotřebě. Proto by spotřebitelé měli mít přístup ke svým údajům o spotřebě, souvisejícím cenám a nákladům na služby, aby si mohli vyžádat od konkurence předložení nabídky na základě [...] těchto informací. Spotřebitelé by rovněž měli mít právo být řádně informováni o své spotřebě energie. Zálohy by pro uživatele neměly představovat nepřiměřené znevýhodnění a [...] různé platební systémy by neměly být diskriminační. Informace o nákladech na energii, jež budou zákazníkům poskytovány v dostatečných časových intervalech, by měly vytvářet pobídky k energetickým úsporám, protože poskytnou zákazníkům přímou zpětnou vazbu ohledně účinků investic do energetické účinnosti a ohledně vlivu změny chování.
- (40) Při vnitrostátním rozhodování o instalaci inteligentních měřicích systémů pro zemní plyn by mělo být možné založit taková rozhodnutí na ekonomickém posouzení. Takové ekonomické posouzení by mělo zohledňovat dlouhodobé přínosy instalace inteligentních měřicích systémů pro spotřebitele a celý hodnotový řetězec. Pokud se v tomto posouzení dojde k závěru, že zavedení daných měřicích systémů je z ekonomického hlediska přijatelné a nákladově efektivní pouze pro spotřebitele s určitým množstvím spotřebovaného zemního plynu, členské státy by měly mít možnost při jejich zavádění tuto skutečnost zohlednit. Toto posouzení by však mělo být pravidelně revidováno, pokud je nutné reagovat na změny v předpokladech, z nichž vycházelo, nebo nejméně každé čtyři roky, aby se zohlednilo rychlé tempo technologického vývoje.

- (41) Aby se koncovým zákazníkům pomohlo s aktivní účastí na trhu, měly by instalované inteligentní měřicí systémy řádně zohlednit používání příslušných dostupných norem, včetně norem umožňujících interoperabilitu na úrovni modelu údajů a na aplikační úrovni, osvědčené postupy a význam rozvoje výměny údajů a budoucí a inovativní služby v oblasti energetiky. Instalované inteligentní měřicí systémy by navíc v případě odběratelů zemního plynu neměly představovat překážku pro změnu dodavatele a měly by být vybaveny vhodnými funkcemi, které koncovým zákazníkům umožní včas získat údaje o spotřebě, upravit energetické chování, být za to odměňováni a ušetřit na účtech za elektřinu.
- (42) Členské státy, které inteligentní měřicí systémy pro soustavu zemního plynu neinstalují systematicky, by měly odběratelům umožnit, aby si na svou žádost,[...] za spravedlivých a přiměřených podmínek a **současně za úhradu souvisejících nákladů** nechali nainstalovat inteligentní plynoměr, a měly by jim poskytnout veškeré relevantní informace.
- (43) V současné době členské státy po zavedení inteligentních měřicích systémů vyvinuly nebo vyvíjejí různé modely správy údajů. Je důležité, aby členské státy bez ohledu na model správy údajů zavedly transparentní pravidla pro přístup k údajům za nediskriminačních podmínek a zajistily nejvyšší úroveň kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů, jakož i nestrannost subjektů, které tyto údaje zpracovávají.

- (44) Zárukou větší ochrany spotřebitelů jsou efektivní a všem přístupné prostředky řešení sporů. Členské státy by měly zajistit rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.
- (45) Členské státy by měly přijmout vhodná opatření, např. poskytovat dávky ze systémů sociálního zabezpečení, aby zranitelným zákazníkům zajistily nezbytné dodávky energie, nebo podpořit zvyšování energetické účinnosti, aby řešily případy energetické chudoby zjištěné podle čl. 3 odst. 3 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999⁸, a to i v širším kontextu chudoby. Taková opatření by se mohla lišit podle konkrétní situace v daných členských státech a mohla by zahrnovat opatření sociální politiky nebo energetické politiky, která by se týkala úhrad faktur za plyn, investic do energetické účinnosti obytných budov nebo ochrany spotřebitele, např. ochrany před odpojením.
- (46) Na základě nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944⁹ poskytlo **doporučení Komise ze dne 14. října 2020 týkající se energetické chudoby**¹⁰ orientační pokyny¹¹ ohledně vhodných ukazatelů pro měření energetické chudoby a vymezení „významného počtu domácností trpících energetickou chudobou“.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

¹⁰ Úř. věst. L 357, 27.10.2020, s. 35.

¹¹ [...]

- (47) Zjednodušení a zefektivnění postupů pro udělování správních povolení a jasné lhůty pro rozhodnutí přijímaná orgány příslušnými pro vydávání povolení by mělo zajistit, aby výstavba zařízení na výrobu vodíku a infrastruktury vodíkové soustavy mohla probíhat přiměřeným tempem. Měl by být stanoven požadavek, aby členské státy podávaly zprávy o dosaženém pokroku. Je nezbytné, aby právní účinky povolení (jako jsou licence, povolení, koncese nebo schválení) udělených podle vnitrostátních právních předpisů pro výstavbu a provoz stávajících plynovodů pro zemní plyn a dalších aktiv sítě byly zachovány i po té, co se přepravovaný plynný nosič energie v plynovodu změní ze zemního plynu na (čistý) vodík. **Tímto zachováním právních účinků povolení by neměla být dotčena platnost technických požadavků na bezpečnost vodíkové infrastruktury ani možnost příslušných orgánů sledovat dodržování těchto požadavků a přijímat vhodná a přiměřená donucovací opatření, včetně případného zrušení povolení, je-li to odůvodněné.** Mělo by se tak předejít zbytečným prodlevám při úpravě stávajících plynovodů a dalších aktiv sítě pro dopravu vodíku. Nemělo by dojít k tomu, aby se podmínky pro udělování povolení pro infrastrukturu vodíkových soustav podstatně lišily, není-li to dostatečně odůvodněno. Diferencovaný přístup k zachování právních účinků stávajících povolení nebo vydávání nových povolení by mohl být odůvodněn aspekty technické bezpečnosti. Ustanovení o povolovacích řízeních by se měla použít, aniž by bylo dotčeno mezinárodní právo a právo Unie, včetně ustanovení o ochraně životního prostředí a lidského zdraví. Je-li to řádně odůvodněno mimořádnými okolnostmi, mělo by být možné prodloužit lhůty pro povolovací řízení až o jeden rok.

- (48) Poskytování asistence žadatelům při vyřizování jejich žádostí o správní povolení a během postupů udělování povolení prostřednictvím administrativního kontaktního místa by mělo snížit složitost pro developery projektů a zvýšit účinnost a transparentnost. K větší účinnosti by mohla přispět možnost, aby žadatelé předkládali relevantní dokumenty v digitální podobě, a také dostupnost příručky postupů pro žadatele. Členské státy by měly zajistit, aby orgány provádějící povolovací řízení byly aktivně zapojeny do řešení zbývajících překážek, včetně překážek nefinanční povahy, jako jsou nedostatečné znalosti, digitální a lidské zdroje, které jim brání zvládat rostoucí počet povolovacích řízení.
- (49) Bez účinného oddělení sítí od činností výroby a dodávek (dále jen „účinné oddělení“) bude nevyhnutelně existovat riziko diskriminace, a to nejen v souvislosti s provozováním sítě, ale rovněž i s podněty pro vertikálně integrované podniky, aby dostatečně investovaly do svých sítí.
- (50) Pravidla pro právní a funkční oddělení, jak jsou stanovena ve směrnici 2003/55/ES, nicméně k účinnému oddělení provozovatelů přepravní soustavy nevedla. Na zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 proto Evropská rada vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy pro „účinné oddělení činností dodávek a výroby od provozování sítí“.

- (51) Účinné oddělení je možné zajistit pouze odstraněním podnětu pro vertikálně integrované podniky, na jehož základě by tyto společnosti mohly diskriminovat konkurenci, pokud jde o přístup k síti a investice. Oddělení vlastnictví, které vyžaduje, aby byl vlastník sítě určen jako provozovatel soustavy a aby byl nezávislý na veškerých zájmech v oblasti dodávek a výroby, je jednoznačně účinným a stabilním způsobem, jak vyřešit nevyhnutelný střet zájmů a zajistit bezpečnost dodávek. Z uvedeného důvodu Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 10. července 2007 o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou označil oddělení vlastnictví na úrovni přepravních soustav za nejúčinnější nástroj nediskriminační podpory investic do infrastruktury, spravedlivého přístupu k soustavě pro nové účastníky a transparentnosti trhu. V rámci oddělení vlastnictví by členské státy tedy měly mít povinnost zajistit, aby tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem a zároveň vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Kontrola nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy by naopak měla vyloučit možnost vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo. V rámci těchto omezení by měl mít výrobní nebo dodavatelský podnik možnost vlastnit menšinový podíl v provozovateli přepravní soustavy nebo v přepravní soustavě.
- (52) Jakýkoli systém oddělení by měl účinně odstranit veškeré střety zájmů mezi výrobcí, dodavateli a provozovateli přepravní soustavy, a vytvořit tak podněty pro nezbytné investice a zaručit přístup na trh novým účastníkům za transparentního a účinného regulačního režimu, přičemž by neměl vytvořit příliš zatěžující regulační režim pro regulační orgány.

- (53) Definice výrazu „kontrola“ je převzata z nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování)¹².
- (54) S ohledem na vertikální vazby mezi elektroenergetickým odvětvím a plynárenstvím by navíc ustanovení o oddělení měla být uplatňována napříč oběma odvětvími, **jak se podrobně uvádí v příslušných člancích této směrnice**.
- (55) Naopak v odvětví vodíku by se mělo v první řadě zabránit vzniku vertikálně integrovaných podniků stanovením jasných pravidel předem. To je vhodnější než následně stanovit nákladné požadavky na oddělení, jejichž provedení by určitou dobu trvalo.

¹² Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

- (56) Aby se zajistilo, že je síť provozována zcela nezávisle na zájmech v oblasti dodávek a výroby, a aby se zamezilo jakékoli výměně důvěrných informací, neměla by podle oddělení vlastnictví být tatáž osoba členem řídicích orgánů jak provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy, tak podniku vykonávajícího některé z funkcí výroby či dodávek. Ze stejného důvodu by tatáž osoba neměla být oprávněna jmenovat členy řídicích orgánů provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy a vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo.
- (57) Zřízení provozovatele soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, kteří by byli nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby, by mělo umožnit, aby vertikálně integrované podniky nadále vlastnily majetek tvořící síť, a současně zajistit oddělení zájmů, a to za předpokladu, že by nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel přepravní soustavy plnil všechny funkce provozovatele soustavy a že by byla zavedena podrobná regulace spolu s rozsáhlým mechanismem regulační kontroly.
- (58) Pokud byl ke dni 3. září 2009 podnik vlastnící přepravní soustavu součástí vertikálně integrovaného podniku, měla by být členským státům poskytnuta možnost volby mezi oddělením vlastnictví a zřízením provozovatele soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, kteří jsou nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby.

- (59) Aby byly plně zachovány zájmy podílníků vertikálně integrovaných podniků, měly by mít členské státy možnost volby, zda oddělení vlastnictví provedou přímým odprodejem nebo rozdělením podílů integrovaného podniku na podíly podniku provozujícího síť a na podíly zbývajících podniku zajišťujících dodávky a výrobu, pokud budou splněny požadavky vyplývající z oddělení vlastnictví.
- (60) Plnou účinnost řešení spočívajících ve zřízení nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy je třeba zajistit prostřednictvím zvláštních doplňujících pravidel. Pravidla týkající se nezávislého provozovatele přepravní soustavy poskytují vhodný regulační rámec, který zaručuje spravedlivou hospodářskou soutěž, dostatečné investice, přístup nových subjektů na trh a integraci trhů se zemním plynem. Účinné oddělení, jež umožňuje ustanovení o nezávislém provozovateli přepravní soustavy, by se mělo opírat o organizační opatření a opatření týkajících se řízení provozovatelů přepravních soustav a opatření, která se týkají investic, připojení nových výrobních kapacit k síti a integrace trhů prostřednictvím regionální spolupráce. Nezávislost provozovatele přepravní soustavy by také měla být mimo jiné zajištěna prostřednictvím určitých „čekacích“ období, během nichž není ve vertikálně integrovaném podniku vykonávána žádná řídicí nebo jiná významná činnost umožňující přístup k těmž informacím, které lze získat v řídicím postavení.

- (61) Má-li se rozvinout hospodářská soutěž na vnitřním trhu s plynem, měli by mít velkoodběratelé plynu mimo domácnosti, kteří vykonávají rozsáhlé komerční činnosti, možnost vybrat si své dodavatele a uzavřít smlouvy o dodávkách plynu s několika dodavateli. Tito zákazníci by měli být chráněni před výhradními doložkami, jejichž cílem je vyloučení konkurence nebo doplňkových nabídek služeb.
- (62) Členský stát by měl mít právo rozhodnout se pro plné oddělení vlastnictví na svém území. Pokud některý členský stát využil toto své právo, podnik [...] by neměl mít právo zvolit si alternativu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy. Podniky zajišťující funkci výroby nebo dodávek by dále nemohly přímo ani nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy z členského státu, který se rozhodl pro plné oddělení vlastnictví, ani ve vztahu k tomuto provozovateli uplatňovat jakékoli právo.
- (63) Na vnitřním trhu se zemním plynem existují různé druhy organizace trhu. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek, by měla být založena na naléhavých důvodech obecného zájmu. Komise by měla být konzultována ohledně souladu opatření se Smlouvou o fungování Evropské unie a právem Unie.

- (64) Při provedení účinného oddělení by měla být dodržena zásada nediskriminace mezi veřejným a soukromým sektorem. Za tím účelem by tatáž osoba neměla mít možnost vykonávat kontrolu, v rozporu s pravidly o oddělení vlastnictví nebo o nezávislém provozovateli soustavy, sama nebo společně s jinými, nad složením, hlasováním či rozhodováním orgánů jak provozovatelů přepravní soustavy či přepravních soustav, tak výrobních nebo dodavatelských podniků nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Pokud jde o oddělení vlastnictví a řešení s nezávislým provozovatelem soustavy, za předpokladu, že příslušný členský stát může dodržování tohoto požadavku prokázat, měly by dva samostatné veřejné orgány mít možnost vykonávat kontrolu nad činnostmi v oblasti výroby a dodávek na jedné straně a činnostmi v oblasti přepravy na straně druhé.
- (65) Plně účinné oddělení činností v oblasti sítě od činností v oblasti dodávek a výroby by se mělo vztahovat v rámci celé Unie na podniky z Unie i na podniky ze zemí mimo Unii. Aby se zajistila nezávislost činností v oblasti sítě a činností v oblasti dodávek a výroby v celé Unii, měly by regulační orgány mít pravomoc odmítnout certifikaci provozovatelů přepravní soustavy, kteří nesplňují pravidla pro oddělení. Aby se zajistilo jednotné uplatňování těchto pravidel v celé Unii, měly by regulační orgány při přijímání rozhodnutí o certifikaci co nejvíce přihlídnout ke stanovisku Komise. S cílem zajistit rovněž dodržování mezinárodních závazků Unie a solidaritu a energetickou bezpečnost v rámci Unie by Komise měla mít právo vydat stanovisko k certifikaci týkající se vlastníků nebo provozovatelů přepravních soustav kontrolovaných osobou nebo osobami ze třetí země nebo ze třetích zemí.

- (66) Vodíkové potrubní sítě by měly představovat důležitý prostředek účinné a udržitelné dopravy vodíku, jak na pevnině, tak na moři. Vzhledem k tomu, že jejich výstavba vyžaduje vysoké kapitálové výdaje, mohly by vodíkové potrubní sítě představovat přirozené monopoly. Zkušenosti při regulaci trhů se zemním plynem ukazují, že pro zachování hospodářské soutěže na komoditních trzích je důležité zajistit k potrubním sítím otevřený a nediskriminační přístup. Proto by pro vodíkové sítě v Unii, jak na pevnině, tak na moři, měly platit dobře stanovené zásady pro provoz sítě, například pro přístup třetích stran.
- (67) Provoz vodíkových sítí by měl být oddělen od činností výroby a dodávky energie, aby se vyloučilo riziko střetu zájmů provozovatelů sítí. Strukturální oddělení vlastnictví vodíkových sítí a účastí na výrobě a dodávkách energie by mělo zaručit absenci takových střetů zájmů. Členské státy by měly mít možnost uplatňovat alternativní model oddělení „provozovatele integrované vodíkové sítě“ **pro provozovatele přepravních soustav zemního plynu, na něž se vztahuje model oddělení „nezávislého provozovatele přepravní soustavy“, a pro stávající vertikálně integrované vodíkové sítě. Členské státy by rovněž měly mít možnost povolit používání modelu „nezávislého provozovatele vodíkové sítě“**[...], aby vertikálně integrovaným vlastníkům vodíkových sítí umožnili zachovat si vlastnictví sítí, a zároveň zajistit nediskriminační provoz těchto sítí po roce 2030.

- (68) Vzhledem k tomu, že společný provoz vodíkových sítí a plynárenských nebo elektrických rozvodných sítí může vytvářet synergie, a proto by měl být povolen, činnosti provozování vodíkové sítě by měly být organizovány v samostatném právním subjektu, aby byla zajištěna transparentnost, pokud jde o financování a využívání sazeb za přístup.

[...] [...]

- (70) V zájmu zajištění transparentnosti, pokud jde o náklady a financování regulovaných činností, by činnosti provozování vodíkové sítě měly být odděleny od ostatních činností provozování sítě pro jiné nosiče energie, alespoň pokud jde o právní formu a účetnictví provozovatelů sítí. **V zájmu právního oddělení provozovatelů vodíkových sítí by vytvoření dceřiné společnosti nebo samostatné právnické osoby v rámci struktury skupiny provozovatele plynárenské přepravní nebo distribuční soustavy mělo být považováno za dostatečné, aniž by bylo nutné funkční oddělení správy nebo oddělení vedení či zaměstnanců. Je tedy dosaženo transparentnosti, pokud jde o náklady a financování regulovaných činností, aniž by došlo ke ztrátě synergii a výhod z hlediska nákladů, které provoz několika sítí může přinést. Vzhledem k jejich odlehle poloze a omezené velikosti trhu by se požadavek na právní oddělení měl vztahovat na Estonsko, Lotyšsko a Litvu až od roku 2031. [...]**
- (71) Aby byla zajištěna hospodářská soutěž a rovné podmínky na trhu s dodávkami vodíku, měly by mít třetí strany přístup k vodíkovým sítím. Regulovaný přístup třetích stran na základě regulovaných sazeb za přístup by měl být v dlouhodobém horizontu standardním pravidlem. V zájmu zajištění nezbytné flexibility pro provozovatele a snížení administrativních nákladů během fáze rozšiřování trhu s vodíkem by členské státy měly mít možnost povolit do roku 2030 využívání sjednaného přístupu třetích stran.

- (72) **Pro vodík lze využít jen části přirozeně se vyskytujících podzemních zásobníků využívaných pro zemní plyn, jako jsou kaverny v solných masivech, akvifery a vyčerpaná ložiska plynu. Dostupnost těchto rozsáhlých podzemních zařízení pro skladování vodíku je omezená a mezi členskými státy je rozdělena nerovnoměrně. S ohledem na potenciálně přínosnou úlohu pro fungování dopravy vodíku a trhů s vodíkem by měl být přístup k takovým rozsáhlým podzemním zásobníkům v konečném důsledku podmíněn regulovaným přístupem třetích stran, aby byly zajištěny rovné podmínky pro účastníky trhu. Ve fázi rozšiřování trhů s vodíkem by však členské státy měly mít možnost využívat rovněž sjednané režimy přístupu.**
- (72a) **Lze očekávat, že vodík a deriváty vodíku (jako amoniak nebo tekuté organické nosiče vodíku) budou dováženy do Unie [...] a v rámci ní dopravovány. Dosud však není jisté, jakými prostředky a jakou formou bude vodík [...] dopravován, přičemž různé prostředky a formy budou pravděpodobně existovat vedle sebe a vzájemně si konkurovat. Tato směrnice stanoví pro infrastrukturu a trhy s plynným vodíkem regulační rámec. Proto pouze pokud jsou jiné formy vodíku nebo deriváty a zařízení, která s nimi nakládají, relevantní pro zajištění vzniku konkurenčního trhu s plynným vodíkem[...], měla by být úloha a pravidla, která se na ně mohou vztahovat, vymezena v této směrnici.**

- (73) Terminály pro konverzi kapalného vodíku nebo kapalného amoniaku na plyný vodík představují prostředek pro dovoz vodíku, ale konkurují jiným prostředkům pro dopravu vodíku. I když by měl být zajištěn přístup třetích stran k těmto terminálům, členské státy by měly mít možnost zavést systém sjednaného přístupu třetích stran s cílem snížit administrativní náklady provozovatelů a regulačních orgánů. **Skladování kapalného vodíku nebo kapalného amoniaku spojené s terminálem, k němuž je udělen přístup, by mělo být úměrné kapacitě terminálu přeměnit vodík a vtlačet jej do sítě.**
- (73a) Členské státy se mohou rozhodnout plyn postupně vyřadit k dosažení cíle klimatické neutrality stanoveného v nařízení (EU) 2021/1119 nebo z jiných technických důvodů. Je důležité stanovit jasný regulační rámec umožňující odepršení přístupu a možné odpojení uživatelů sítě za účelem dosažení těchto politických cílů. Z důvodů jednotnosti a transparentnosti může být uživatelům sítě odepršen přístup nebo mohou být odpojeni pouze tehdy, jedná-li se o infrastrukturu, která bude vyřazena z provozu v souladu s plány rozvoje sítě a na distribuční úrovni musí rovněž odpovídat schválenému vyřazení z provozu. Zároveň by měla být přijata odpovídající opatření na ochranu uživatelů sítě za takových okolností a je rovněž důležité, aby rozhodnutí o odmítnutí přístupu a o odpojení podléhala objektivním, transparentním a nediskriminačním kritériím vypracovaným regulačními orgány.
- (74) Stávající vertikálně integrované vodíkové sítě by [...] měly být způsobilé žádat o výjimky z požadavků této směrnice za předpokladu, že tyto sítě nejsou významně rozšiřovány, a pokud tato odchylka nemá škodlivý dopad na hospodářskou soutěž nebo vodíkovou infrastrukturu či rozvoj trhu.

- (75) Lokalizované vodíkové klastry by měly být důležitým stavebním kamenem evropského vodíkového hospodářství. Během fáze rozšiřování trhu s vodíkem by se na tyto klastry mohly vztahovat zjednodušené regulační požadavky [...], **zejména pokud jde o uplatňování oddělení vlastnictví na síti, které tyto klastry dodávají. Odpovídající zjednodušené regulační požadavky by se měly rovněž zabývat potřebou regulační flexibility přímých potrubních spojení mezi výrobcí vodíku a jednotlivými zákazníky, jakož i dodávkami průmyslovým odběratelům vodíku prostřednictvím změny účelu využití distribučních sítí nebo nově vybudovaných místních distribučních sítí.**
- (76) Propojovací vedení se třetími zeměmi mohou sloužit jako prostředek pro dovoz nebo vývoz vodíku. **Použitelnost této směrnice na dálkové vodíkové potrubí vedoucí do třetích zemí a z nich by měla být omezena na území členských států.** Provozní pravidla pro [...]vodíková propojovací vedení se třetími zeměmi[...] by měla být zakotvena v [...]mezinárodní dohodě mezi Unií a propojenou třetí zemí nebo třetími zeměmi. Aby byl zajištěn soudržný regulační rámec a jeho jednotné uplatňování na celou infrastrukturu, **neměla by taková mezinárodní dohoda být považována za nezbytnou, pokud členský stát, který je připojen nebo hodlá být připojen vodíkovým propojovacím vedením, vyjedná a uzavře mezivládní dohodu s [...] dotčenou třetí zemí nebo třetími zeměmi v souladu s postupem zmocnění stanoveným v této směrnici.**

- (77) Aby byl zajištěn účinný provoz evropských vodíkových sítí, měli by provozovatelé vodíkových sítí odpovídat za provoz, údržbu a rozvoj vodíkové přepravní sítě v úzké spolupráci s ostatními provozovateli vodíkových sítí i s dalšími provozovateli soustav, k nimž jsou nebo mohou být jejich sítě připojeny, a to i s cílem usnadnění integrace energetického systému.
- (78) **Jeden nebo omezený počet [...] provozovatelů vodíkových sítí by měl být pověřen regulačním orgánem členských států, aby vybudoval dostatečnou přeshraniční kapacitu pro dopravu[...] vodíku, která by vyhovovala všem ekonomicky přiměřeným a technicky proveditelným požadavkům na tuto kapacitu, a umožnila tak integraci trhu.**
- (78a) **V souladu s vodíkovou strategií Unie by se měla pozornost zaměřit na dopravu a používání vodíku v jeho čisté formě. V tomto smyslu by budoucí vodíková soustava měla přepravovat a skladovat vodík vysokého stupně čistoty a manipulovat s ním s přihlédnutím k požadavkům koncových odběratelů vodíku na kvalitu, na rozdíl od vodíku přimíchaného do zemního plynu. Budoucí platné normy kvality vodíku pro vodíkovou síť dále vymezí obecně přijatelné úrovně čistoty vodíku. V procesu technické normalizace by měly evropské normalizační orgány definovat pásmo s přijatelnými úrovněmi čistoty vodíku a dalšími relevantními parametry kvality vodíku (např. kontaminujícími látkami).**

- (79) V některých případech, mimo jiné v závislosti na topografii vodíkových sítí a na počtu koncových uživatelů připojených k vodíkovým sítím, by mohlo být nezbytné, aby provozovatelé vodíkových sítí řídili kvalitu vodíku (např. čištění). Regulační orgány proto mohou pověřit provozovatele vodíkových sítí zajištěním účinného řízení kvality vodíku ve svých sítích, je-li to nezbytné pro řízení soustavy. Při provádění těchto činností by provozovatelé vodíkových sítí měli dodržovat platné normy kvality vodíku.
- (80) Pokud provozovatelé soustavy zemního plynu nebo vodíkové sítě odmítnou žádosti o přístup nebo připojení z důvodu nedostatečné kapacity, měli by takové zamítnutí řádně odůvodnit a měli by mít povinnost zlepšovat svou soustavu tak, aby umožnila požadovaná připojení nebo přístup tam, kde je to hospodárné.
- (81) Měly by být také vyřešeny překážky dokončení vnitřního trhu se zemním plynem, které plynou z neuplatňování tržních pravidel Unie na dálkové přepravní plynovody vedoucí do třetích zemí a z nich. Je třeba zajistit, aby pravidla, která jsou použitelná na dálkové přepravní plynovody mezi dvěma či několika členskými státy, platila v rámci Unie i pro dálkové přepravní plynovody vedoucí do třetích zemí a z nich. Zajistil by se tak soulad právního rámce v Unii a současně by se zamezilo narušování hospodářské soutěže na vnitřním energetickém trhu Unie a negativním dopadům na bezpečnost dodávek. Zároveň by se měla posílit transparentnost a poskytnout právní jistota účastníkům trhu, zejména investorům do infrastruktury pro zemní plyn a uživatelům soustav, pokud jde o použitelný právní režim.

- (82) Členské státy a smluvní strany Smlouvy o Energetickém společenství¹³ by měly úzce spolupracovat ve všech otázkách týkajících se vytvoření integrovaného trhu s plynem a neměly by přijímat žádná opatření, která by ohrozila další integraci trhů s plynem nebo bezpečnost dodávek členských států a smluvních stran. Mohla by být zahrnuta také spolupráce v oblasti skladovacích kapacit a přizvání odborníků do relevantních regionálních skupin zabývajících se riziky v oblasti plynu.
- (83) Plynovod připojující projekt na produkci ropy nebo plynu ve třetí zemi ke zpracovatelskému závodu nebo koncovému přístavnímu terminálu ve členském státě by měl být považován za součást těžební plynovodní sítě. Plynovod připojující projekt na produkci ropy nebo plynu v členském státě ke zpracovatelskému závodu nebo koncovému přístavnímu terminálu ve třetí zemi by neměl být pro účely této směrnice považován za součást těžební plynovodní sítě, neboť je nepravděpodobné, že by tyto plynovody měly výrazný dopad na vnitřní trh s energií.
- (84) Provozovatelé přepravní soustavy by měli mít možnost uzavírat s provozovateli přepravní soustavy nebo jinými subjekty ve třetích zemích technické dohody o otázkách týkajících se provozování a propojení přepravních soustav pod podmínkou, že je obsah těchto dohod slučitelný s právem Unie.
- (85) Technické dohody o provozování dálkových přepravních plynovodů uzavřené mezi provozovateli přepravní soustavy nebo jinými subjekty by měly zůstat v platnosti, pokud jsou v souladu s právem Unie a příslušnými rozhodnutími regulačního orgánu.

¹³ Úř. věst. L 198, 20.7.2006, s. 18.

- (86) Pokud tyto technické dohody existují, uzavření mezinárodní dohody mezi členským státem a třetí zemí nebo dohody mezi Unií a třetí zemí ohledně provozování dotčeného dálkového přepravního plynovodu není podle této směrnice vyžadováno.
- (87) Použitelnost této směrnice na dálkové přepravní plynovody vedoucí do třetích zemí a z nich by měla být omezena na území členských států. V případě podmořských dálkových přepravních plynovodů by tato směrnice měla být použitelná v teritoriálním moři členského státu, v němž se nachází první propojovací bod se sítí členských států.
- (88) Mělo by být možné, aby stávající dohody uzavřené mezi členským státem a třetí zemí, které se týkají provozování dálkových přepravních plynovodů, byly v souladu s touto směrnicí ponechány v platnosti.
- (89) Pokud jde o dohody nebo části dohod se třetími zeměmi, které mohou mít dopad na společná pravidla Unie, měl by být stanoven koherentní a transparentní postup, kterým by se členskému státu na základě jeho žádosti udělilo oprávnění změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí o provozování dálkového přepravního plynovodu nebo těžební plynovodní sítě mezi daným členským státem a třetí zemí. Tento postup by neměl zpozdit provádění této směrnice, nemělo by jím být dotčeno rozdělení pravomocí mezi Unií a členské státy a měl by se uplatňovat na stávající a nové dohody.

- (90) Je-li zřejmé, že předmět dohody spadá částečně do pravomoci Unie a částečně do pravomoci členského státu, je nezbytné zajistit mezi tímto členským státem a orgány Unie úzkou spolupráci.
- (91) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci pro přijetí rozhodnutí, jimiž se členskému státu uděluje nebo odmítá udělení oprávnění změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁴.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (92) Zajištění dodávek energie je zásadním prvkem veřejné bezpečnosti, a nutně tedy souvisí s účinným fungováním vnitřního trhu s plynem a s integrací izolovaných trhů s plynem členských států. Plyn může k občanům EU proudit pouze prostřednictvím sítě. Fungující otevřené trhy s plynem, a zejména sítě a další majetek související s dodávkami plynu, jsou nezbytné pro veřejnou bezpečnost, konkurenceschopnost hospodářství a pro blahobyt občanů Unie. Osobám ze třetích zemí by proto mělo být dovoleno kontrolovat přepravní soustavu nebo provozovatele přepravní soustavy pouze tehdy, pokud splní požadavky na účinné oddělení, které se uplatňují uvnitř Unie. Aniž jsou dotčeny mezinárodní závazky Unie, má Unie za to, že odvětví přepravní soustavy má pro Unii velký význam, a že jsou proto nezbytné další záruky ohledně zachování bezpečnosti dodávek energie do Unie s cílem zamezit jakémukoli ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti v Unii a ohrožení blahobytu občanů Unie. Bezpečnost dodávek energie do Unie zejména vyžaduje, aby byla posouzena nezávislost fungování sítě, míra závislosti Unie a jednotlivých členských států na dodávkách energie ze třetích zemí a fungování domácího i zahraničního obchodu a investice v oblasti energetiky v konkrétní třetí zemi. Bezpečnost dodávek by proto měla být posuzována na základě faktických okolností každého případu, jakož i práv a povinností vyplývajících z mezinárodního práva, zejména mezinárodních dohod mezi Unií a dotčenou třetí zemí. Komise by v příslušných případech měla předložit doporučení ohledně sjednávání příslušných dohod se třetími zeměmi, které se zabývají bezpečností dodávek energie do Unie, nebo ohledně zařazení potřebných témat do rámce jiných jednání s těmito třetími zeměmi.

- (93) Další opatření by měla být přijata za účelem zabezpečení průhledných a nediskriminačních sazeb za přístup k přepravě. Uvedené sazby by měly být použitelné na všechny uživatele na nediskriminačním základě. Jsou-li skladovací zařízení, skladování v potrubí nebo pomocné služby provozovány na dostatečně konkurenčním trhu, měl by být přístup umožněn na základě průhledných a nediskriminačních tržních mechanismů.
- (94) Je nutné zajistit nezávislost provozovatelů skladovacího zařízení s cílem zlepšit přístup třetích osob ke skladovacím zařízením, která jsou z technického a hospodářského hlediska nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům. Je proto třeba, aby byla skladovací zařízení provozována právně samostatnými subjekty, které mají účinné rozhodovací pravomoci, pokud jde o majetek potřebný pro údržbu, provoz a rozvoj skladovacích zařízení. Je rovněž nezbytné zvýšit transparentnost ohledně skladovací kapacity, která je nabízena třetím osobám, a to stanovením povinnosti, aby členské státy vymezily a zveřejnily nediskriminační a jasný rámec, který stanoví vhodný regulační režim pro skladovací zařízení. Tato povinnost by neměla vyžadovat nové rozhodnutí o přístupových režimech, ale měla by zvýšit transparentnost režimu přístupu ke skladovacím zařízením. Požadavky na důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, jsou zvláště důležité v případě, kdy se jedná o údaje strategické povahy, nebo v případě, kdy existuje pouze jediný uživatel skladovacího zařízení.

- (95) Nediskriminační přístup k distribuční síti je určující pro navazující přístup k zákazníkům na maloobchodní úrovni. Rozsah diskriminace, pokud jde o přístup třetích osob a investice, je však na distribuční úrovni méně významný než na úrovni přepravy, kde jsou přetížení a vliv zájmů v oblasti výroby obecně větší než na distribuční úrovni. V zájmu vytvoření rovných podmínek na maloobchodní úrovni by činnosti provozovatelů distribuční soustavy měly být sledovány, aby tito provozovatelé nemohli využívat své vertikální integrace, pokud jde o jejich konkurenční postavení na trhu, zejména ve vztahu k zákazníkům v domácnostech a k drobným zákazníkům mimo domácnost.
- (96) Členské státy by měly přijmout konkrétní opatření na podporu širšího využívání **biometanu, nebo jiných druhů plynů, je-li technicky možné tyto druhy bezpečně vtlačet do plynárenské soustavy a přepravovat je touto soustavou, [...]** přičemž by jejich výrobcům měl být zaručen nediskriminační přístup do plynárenské soustavy za předpokladu, že je tento přístup trvale v souladu s příslušnými technickými předpisy a bezpečnostními normami, **nestanoví-li tato směrnice jinak.**

- (97) Výrobci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů jsou často připojeni k distribuční síti. Aby se usnadnilo zavádění a začleňování těchto plynů na trh, je nezbytné, aby tito výrobci získali neomezený přístup na velkoobchodní trh a příslušná virtuální obchodní místa. Účast na velkoobchodním trhu je určována způsobem, jakým jsou definovány vstupně-výstupní systémy. V několika členských státech nejsou výrobci připojení k distribuční síti součástí vstupně-výstupního systému. Přístup obnovitelných a nízkouhlíkových plynů na velkoobchodní trh by proto měl být usnadněn stanovením definice vstupně-výstupního systému, **která umožní začlenění distribučních soustav** a v konečném důsledku zajistí, aby **všechna** výrobní zařízení **měla přístup na trh bez ohledu na to, zda jsou připojena k distribuční nebo přepravní soustavě** [...]. Kromě toho nařízení [přepřacované znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)[...] **804**] stanoví, že provozovatelé distribučních soustav a provozovatelé přepravních soustav mají spolupracovat na umožnění zpětného toku z distribuční do přepravní sítě nebo na zajištění alternativních prostředků k usnadnění integrace na trhu s plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkovými plyny.
- (98) Aby se předešlo nepřiměřenému finančnímu a správnímu zatížení malých provozovatelů distribučních soustav, měly by mít členské státy možnost je v případě potřeby osvobodit od zákonných požadavků na oddělení činností.

- (99) Pokud se uzavřená distribuční soustava používá k zajištění optimální účinnosti dodávek energie z integrované sítě, jež vyžadují specifické provozní normy, nebo pokud uzavřená distribuční soustava slouží hlavně pro potřeby vlastníka tohoto systému, mělo by být možné osvobodit provozovatele distribuční soustavy od povinností, jež by představovaly zbytečnou administrativní zátěž vzhledem ke zvláštnímu vztahu mezi provozovatelem distribuční soustavy a jejími uživateli. Průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb, jako jsou budovy vlakových nádraží, letišť, nemocnic, velké kempy s integrovaným zařízením nebo chemické závody, by mohly uzavřenou distribuční soustavu zahrnovat vzhledem ke specifčnosti jejich činností.
- (100) S tím, jak se do soustavy zemního plynu budou začleňovat rostoucí objemy plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových zdrojů, bude docházet ke změnám kvality plynů, které se v Evropě[...] dopravují a spotřebovávají. Pro zajištění účinného provozu soustavy zemního plynu by měli provozovatelé přepravních soustav odpovídat za řízení kvality plynu ve svých zařízeních. Pokud k vtlačení plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů dochází na úrovni distribuce a pokud je nutné řídit dopad těchto plynů na kvalitu plynu, mohou regulační orgány pověřit provozovatele distribučních soustav zajištěním účinného řízení kvality plynu v jejich zařízeních. Provozovatelé přepravních a distribučních soustav by při řízení kvality plynu měli dodržovat platné normy kvality plynu.

- (101) Energetické regulační orgány by měly být schopny, má-li vnitřní trh se zemním plynem řádně fungovat, přijímat rozhodnutí ve věci všech relevantních regulačních otázek, a musí být plně nezávislé na jakýchkoli veřejných či soukromých zájmech. Ustanovení týkající se autonomie regulačního orgánu při plnění rozpočtu by měla být prováděna v rámci definovaném vnitrostátními rozpočtovými právními předpisy. Prostřednictvím vhodného rotačního systému přispívají členské státy k nezávislosti regulačního orgánu na jakýchkoli politických či hospodářských zájmech, a mohou tak také zohlednit dostupnost lidských zdrojů a velikost rady regulačních orgánů.
- (102) Aby se zajistil účinný přístup na trh pro všechny účastníky trhu, včetně nových účastníků, jsou nezbytné nediskriminační vyrovnávací mechanismy odrážející náklady. Účinného přístupu na trh by se mělo dosáhnout prostřednictvím vytvoření transparentního tržního mechanismu pro dodávky a nákup zemního plynu, který je potřebný pro vyrovnání. Regulační orgány by měly hrát aktivní roli s cílem zajistit, aby byly vyrovnávací ceny nediskriminační a odrážely náklady. Současně by se měly poskytnout vhodné pobídky, aby se vyrovnávala úroveň dodávaného a odebíraného zemního plynu a aby se předešlo ohrožení celého systému.

- (103) Regulační orgány by měly mít možnost stanovovat nebo schvalovat sazby nebo metody pro jejich výpočet na základě návrhu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele či provozovatelů distribučních soustav nebo provozovatele zařízení pro zkapalněný zemní plyn (LNG), nebo na základě návrhu dohodnutého mezi tímto provozovatelem a uživateli sítě. Při plnění těchto úkolů by regulační orgány měly zabezpečit, aby přepravní a distribuční sazby nebyly diskriminační, odrážely náklady a braly v úvahu dlouhodobé marginální náklady, které byly odstraněny v důsledku řízení poptávky.
- (104) Regulační orgány by měly v úzké spolupráci s Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) zřízenou nařízením Evropského parlamentu a Rady **(EU) 2019/942**¹⁵ [...] podporovat otevřený, konkurenceschopný, bezpečný a environmentálně udržitelný vnitřní trh s vodíkem s neomezenými přeshraničními toky. Má-li vnitřní trh s vodíkem řádně fungovat, musí být regulační orgány schopny přijímat rozhodnutí týkající se všech relevantních regulačních otázek.

¹⁵ **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22).** [...]

- (105) Energetické regulační orgány by měly mít pravomoc vydávat závazná rozhodnutí týkající se plynárenských nebo vodíkových podniků, ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce těm plynárenským nebo vodíkovým podnikům, které nedodrží své povinnosti, nebo navrhopvat příslušným soudům, aby takové sankce uložily. Rovněž by těmto energetickým regulačním orgánům měla být svěřena pravomoc rozhodovat, bez ohledu na uplatňování pravidel hospodářské soutěže, o vhodných opatřeních, jež zajistí výhody pro zákazníka podporou účinné hospodářské soutěže a jež jsou nutná pro řádné fungování vnitřního trhu s plynem a vodíkem. Jedním z možných opatření na podporu účinné hospodářské soutěže a k zajištění řádného fungování trhu je zavedení programů uvolňování kapacit plynu.
- (106) Energetické regulační orgány by rovněž měly mít pravomoci přispívat k zajištění vysokých standardů veřejné služby v souladu s otevřením trhu a ochranou zranitelných zákazníků a zajistit plnou účinnost opatření na ochranu spotřebitele. Těmito ustanoveními by neměly být dotčeny pravomoci Komise týkající se uplatňování pravidel hospodářské soutěže, včetně přezkumu spojení s významem pro celou Unii, ani pravidla pro vnitřní trh, jako například volný pohyb kapitálu. Nezávislým orgánem, k němuž má strana, které se týká rozhodnutí regulačního orgánu, právo se odvolat, by mohl být soud nebo jiný orgán soudního typu zmocněný k provedení soudního přezkumu.

- (107) Každá harmonizace pravomocí regulačních orgánů by měla zahrnovat pravomoc formulovat podněty pro podniky a stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce pro [...] podniky, nebo v této věci podávat žaloby k soudům. Dále by regulační orgány měly mít pravomoc požadovat od podniků příslušné informace a mít vhodné a dostatečné vyšetřovací pravomoci a pravomoci k urovnávání sporů.
- (108) Regulační orgány a agentura ACER by pro zajištění transparentnosti měly poskytovat informace o trhu s vodíkem, včetně aspektů, jako jsou nabídka a poptávka, dopravní infrastruktura, kvalita služeb, přeshraniční obchod, investice, spotřebitelské ceny a likvidita trhu.
- (109) Provozovatelé přepravních soustav hrají důležitou úlohu při zajišťování nákladově efektivních investic do plynárenských sítí. Pro optimalizované plánování napříč nosiči energie a pro překlenutí rozdílů mezi různými vnitrostátními a celounijními přístupy k plánování sítí se zavádějí další požadavky na jednotné plánování. Plánování sítě by mělo rovněž zohlednit zvýšené propojení mezi zemním plynem a elektřinou, jakož i vodíkem.

- (110) Při vypracovávání plánu rozvoje sítě je důležité, aby provozovatelé infrastruktury zohledňovali zásadu „energetická účinnost v první řadě“¹⁶, zejména očekávanou spotřebu použitou pro vypracování společného scénáře.
- (111) Strategie integrace energetického systému zdůrazňuje význam koordinovaného plánování a provozu energetického systému pro dosažení cílů dekarbonizace. Je proto nezbytné vypracovat plán rozvoje sítě založený na společném scénáři připraveném na meziodvětvovém základě. Přestože by stále měly existovat oddělené odvětvové plány, provozovatelé infrastruktury by měli usilovat o vyšší úroveň integrace a přihlížet k potřebám systému nad rámec konkrétních nosičů energie.
- (112) Plány rozvoje sítě jsou důležitým prvkem pro zjišťování mezer v infrastruktuře a poskytování informací o infrastruktuře, kterou je třeba vybudovat nebo kterou lze vyřadit z provozu a která by mohla být využita k jiným účelům, například k dopravě vodíku. To platí bez ohledu na model oddělení zvolený pro provozovatele sítí.
- (113) Informacemi, které jsou v plánu rozvoje sítě uvedeny o infrastruktuře, která může být vyřazena z provozu, mohou být informace o tom, zda bude ponechána bez využití, demontována nebo využita k jiným účelům, například k dopravě vodíku. Cíl zvýšení transparentnosti informací o infrastruktuře zohledňuje skutečnost, že změna využití infrastruktury je relativně levnější než vybudování nové infrastruktury, což by tudíž mělo umožnit nákladově efektivní transformaci.

¹⁶ Doporučení Komise ze dne 28. září 2021 k zásadám „energetická účinnost v první řadě“: od principů k praxi. Pokyny k uplatňování zásady při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj, COM (2021) 7014 final.

- (114) V členských státech, v nichž se bude budovat vodíková síť, by podávání zpráv o rozvoji vodíkové infrastruktury mělo zajistit, aby výstavba vodíkové soustavy vycházela z realistických a výhledových prognóz poptávky, včetně potenciálních potřeb z hlediska elektroenergetické soustavy. Pokud se členské státy rozhodnou, že jako prostředek spolufinancování nové vodíkové infrastruktury povolí účelové poplatky, měla by zpráva poskytnout regulačnímu orgánu podklady pro jejich posouzení. Zpráva by měla být regulačnímu orgánu předkládána pravidelně v intervalech, o nichž rozhodne regulační orgán. Vzhledem k tomu, že trh s vodíkem roste, je však třeba předejít tomu, aby informace nemusely být podávány v nepřiměřeném rozsahu a nepřetržitém sledu.
- (115) Informace obsažené v plánu rozvoje sítě by měly umožnit vytvářet prognózu dopadů na sazby na základě plánování a vyřazování z provozu s dopadem na regulovanou bázi aktiv podle článku 51 této směrnice.
- (116) Namísto vypracování vnitrostátního plánu rozvoje sítě na úrovni jednotlivých členských států by členské státy měly mít možnost rozhodnout se vypracovat plán rozvoje sítě na regionální úrovni zahrnující více než jeden členský stát a v souladu s dobrovolnou regionální integrací trhu s plynem.
- (117) Na rozdíl od elektřiny se očekává, že úloha zemního plynu klesne, což rovněž ovlivňuje poptávku po investicích do infrastruktury. Plán rozvoje sítě proto musí vyvážit obavy z narušení hospodářské soutěže a vyhnout se uvíznutí aktiv. V důsledku toho by se čl. 51 odst. 7 neměl vztahovat na provozovatele oddělené přepravní soustavy.

- (118) Je třeba výrazně podporovat investice do větších nových infrastruktur a zároveň zajistit řádné fungování vnitřního trhu s plyny. [...] [...]. **Mělo by být možné dočasně u příslušných projektů udělit dílčí nebo úplné výjimky z pravidel pro oddělení podnikům majícím zájem o dodávku a produkci. Možnost dočasných odchylek by se z důvodů bezpečnosti dodávek měla týkat především nových plynovodů uvnitř Unie přepravujících zemní plyn ze třetích zemí do Unie. Výjimky a odchylky udělené podle směrnice 2003/55/ES a směrnice 2009/73/ES v pozměněném znění by měly platit až do plánovaného data vypršení jejich platnosti, jak je stanoveno v rozhodnutí o udělení výjimky nebo odchylky.**

- (119) V Unii je nezbytné pokročit směrem k propojeným trhům s vodíkem, a usnadnit tak investice do přeshraniční vodíkové infrastruktury. **Po prosinci 2030, kdy[...] se bude ve všech členských státech komplexně uplatňovat** režim regulovaného přístupu třetích stran, by při neexistenci přeshraničních přepravních [...] sazeb [...] měl účastníkům trhu poskytovat finanční pobídky k rozvoji přeshraničních propojovacích vedení systém finančních kompenzací.
- (120) Musí vzrůst důvěra v trh, jeho likvidita a počet účastníků, a proto je třeba zvýšit regulační dohled nad podniky působícími v oblasti dodávek zemního plynu. Tyto požadavky by se neměly dotýkat stávajících právních předpisů Unie týkajících se finančních trhů a měly by s nimi být v souladu. Energetické regulační orgány a regulační orgány pro finanční trh by měly spolupracovat, aby si vzájemně umožnily orientovat se na příslušných trzích. **Členské státy by měly mít možnost stanovit jako kritérium pro udělení povolení k prodeji zemního plynu, včetně jeho dalšího prodeje, finanční spolehlivost podniků dodávajících zemní plyn. Toto kritérium by mělo být zcela transparentní a nediskriminační.**

- (121) Zemní plyn se do Unie dováží převážně a v rostoucí míře ze třetích zemí. V právních předpisech Unie by měly být zohledněny charakteristické vlastnosti zemního plynu, jako je určitá strukturální nepružnost, která je dána koncentrací dodavatelů, dlouhodobými smlouvami nebo nedostatečnou likviditou směrem k odběratelům. Proto je zapotřebí větší transparentnosti, včetně transparentnosti ohledně tvorby cen.
- (122) Dříve než Komise přijme rámcové pokyny, které podrobněji vymezí požadavky na vedení záznamů, měly by[...] ACER a Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (dále jen „CESR“) zřízený rozhodnutím Komise 2009/77/ES¹⁷ spolupracovat s cílem posoudit obsah těchto rámcových pokynů a poskytnout v této záležitosti Komisi poradenství. [...] ACER a CESR by měly rovněž spolupracovat s cílem posoudit důkladněji otázku, zda by se na transakce se smlouvami na dodávky zemního plynu a deriváty na plyn měly vztahovat požadavky na transparentnost před uskutečněním obchodu nebo po něm a jaký by případně měl být obsah těchto požadavků, a s cílem poskytnout v této záležitosti poradenství.
- (123) Členský stát nebo, pokud tak daný členský stát stanovil, jeho regulační orgán, by měl podporovat vznik smluv o přerušitelných dodávkách.

¹⁷ Úř. věst. L 25, 29.1.2009, s. 18.

- (124) Členské státy by měly zabezpečit, aby při dodržení nezbytných požadavků na kvalitu byl u [...] **biometanu**, nebo jiných druhů plynu zaručen nediskriminační přístup do plynárenské soustavy za podmínky, že tento přístup je trvale slučitelný s příslušnými technickými a bezpečnostními normami. Ty by měly zabezpečit, aby tyto druhy plynu bylo technicky možné bezpečně vtlačet do plynárenské soustavy a přepravovat je v ní, a měly by také brát v úvahu chemické vlastnosti těchto plynů.
- (125) Důležitou součástí dodávek plynu v členských státech jsou dlouhodobé smlouvy. Neměly by však představovat překážku vstupu plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, a proto nebude možné, aby smlouvy na dodávky fosilního plynu byly uzavřeny i na období po roce 2049. Smlouvy vždy musí být v souladu s cíli této směrnice a v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie, včetně pravidel hospodářské soutěže. Je potřebné brát v úvahu dlouhodobé smlouvy při plánování dodavatelské a přepravní kapacity podniků.
- (126) Aby se zajistilo udržení vysoké úrovně veřejných služeb v Unii, měla by se veškerá opatření přijatá členskými státy za účelem dosažení cílů této směrnice pravidelně oznamovat Komisi. Komise by měla pravidelně zveřejňovat zprávu analyzující opatření přijatá na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení cílů veřejných služeb a porovnávající jejich účinnost s cílem doporučovat opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení vysoké úrovně veřejných služeb.

- (127) Plnění požadavků kladených na veřejné služby je základním požadavkem této směrnice a je důležité, aby tato směrnice, která bere v úvahu cíle ochrany spotřebitelů, bezpečnosti dodávek, ochrany životního prostředí a stejné úrovně hospodářské soutěže ve všech členských státech, stanovila společné minimální normy dodržované všemi členskými státy. Je důležité, aby požadavky na veřejné služby mohly být vykládány na vnitrostátním základě s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a s výhradou dodržování práva Unie.
- (128) Opatření prováděná členskými státy za účelem dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti mohou zahrnovat zejména poskytnutí přiměřených hospodářských podnětů s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících nástrojů členských států i Unie. Tyto nástroje mohou zahrnovat odpovědnostní mechanismy zaručující nezbytné investice.

- (129) Pokud předpisy přijaté členskými státy k plnění povinností veřejné služby představují státní podporu podle čl. 107 odst. 1 **Smlouvy o fungování EU [...]**, stanoví čl. 108 odst. 3 **Smlouvy o fungování EU [...]** povinnost informovat o podporách Komisi.
- (130) Tržní ceny by měly být vhodnou pobídkou pro rozvoj sítě.
- (130a) Některé členské státy by vzhledem k historickým rysům a stupni vyspělosti svých trhů se zemním plynem měly mít možnost odchýlit se od zvláštních pravidel stanovených v této směrnici, aby se zabránilo neoprávněným sankcím a podpořil se účinný rozvoj trhů se zemním plynem v těchto zemích. To platí konkrétně pro Lucembursko vzhledem k jeho specifickým charakteristikám trhu a pro všechny členské státy, které dosud nejsou napojeny na propojenou soustavu žádného jiného členského státu[...] nebo které dosud neobdržely první komerční dodávku v rámci své první dlouhodobé smlouvy o dodávkách zemního plynu. V zájmu zajištění jednotného uplatňování práva Unie by výjimky pro členské státy, které dosud nejsou napojeny na propojenou soustavu žádného jiného členského státu[...] nebo které dosud neobdržely první komerční dodávku v rámci své první dlouhodobé smlouvy o dodávkách zemního plynu, měly být dočasné povahy, dokud tyto členské státy nebudou schopny splnit vyšší standardy, pokud jde o otevření trhu a propojení s integrovanou plynárenskou soustavou v EU. Pokud se taková odchylka použije, měla by se rovněž vztahovat na veškerá ustanovení této směrnice, která doplňují jakákoli ustanovení, podle nichž byla výjimka udělena, nebo která vyžadují předchozí použití těchto ustanovení.**
- (131) Podpora spravedlivé hospodářské soutěže a snadného přístupu pro různé dodavatele by měly být pro členské státy nejvyšší prioritou, která odběratelům umožní plně využít možností, které nabízí liberalizovaný vnitřní trh s plynem.

- (132) V zájmu zvýšení bezpečnosti dodávek a v duchu solidarity mezi členskými státy, zejména v případě krize dodávek energie, je nezbytné stanovit rámec regionální spolupráce založené na solidaritě. Pokud tak rozhodnou členské státy, měla by tato spolupráce vycházet v první řadě z tržních mechanismů. Spolupráce zaměřená na podporu regionální a bilaterální solidarity by neměla být nepřiměřenou zátěží či faktorem diskriminace účastníků trhu.
- (133) S ohledem na vytvoření vnitřního trhu se zemním plynem by členské státy měly podporovat integraci svých vnitrostátních trhů a spolupráci provozovatelů soustav na úrovni Unie a na regionální úrovni a současně do ní začlenit i „energetické ostrovy“, jež se v Unii dosud vyskytují.
- (134) Dobrovolná integrace regionálních trhů, zejména spojování trhů, může v závislosti na specifických rysech daných trhů přinést různé výhody. Integrace trhu může být příležitostí k co nejlepšímu využití infrastruktury za předpokladu, že nebude mít negativní dopad na sousední trhy, například zvýšením přeshraničních sazeb. Je rovněž příležitostí k posílení hospodářské soutěže, likvidity a obchodu ve prospěch koncových zákazníků v regionu tím, že přiláká dodavatele, kteří by se jinak o tento trh kvůli jeho malé velikosti nezajímali. Integrace trhu rovněž umožňuje vytvořit větší zóny, které mají přístup k většímu množství zdrojů dodávek. Tato diverzifikace by mohla mít dopad na velkoobchodní tržní ceny díky lepší hospodářské soutěži mezi zdroji, ale může také zlepšit bezpečnost dodávek, pokud v nové sloučené zóně nepřetrvává vnitřní přetížení. Integrace trhu by mohla být základem pro další podporu transformace trhu se zemním plynem, včetně zavádění plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů. Členské státy, regulační orgány a **provozovatelé** přepravních **soustav** by měli na usnadnění regionální integrace spolupracovat.

- (135) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být vytvořit prostřednictvím sítě propojené napříč Unií skutečně vnitřní trh se zemním plynem a hlavním úkolem regulačních orgánů, jež budou případně úzce spolupracovat s ACER by proto měly být regulační otázky týkající se přeshraničních propojení a regionálních trhů.
- (136) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být rovněž zajištění společných pravidel pro skutečný vnitřní trh a široké nabídky dodávek plynu. Za tímto účelem by nedeformované tržní ceny stimulovaly přeshraniční obchod a zároveň by vedly ke sbližování cen.
- (137) Regulační orgány by měly o trhu poskytovat informace rovněž proto, aby Komise mohla vykonávat svou úlohu, jež spočívá v monitorování a sledování vnitřního trhu se zemním plynem a jeho krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého vývoje, včetně aspektů, jako například nabídka a poptávka, přepravní a distribuční infrastruktury, kvalita služeb, přeshraniční obchod, řízení nedostatku kapacity, investice, velkoobchodní a spotřebitelské ceny, likvidita trhu, zlepšení životního prostředí a účinnosti. Regulační orgány by měly příslušným orgánům a Komisi hlásit ty členské státy, v nichž ceny narušují hospodářskou soutěž a řádné fungování trhu.

- (138) Jelikož cíle této směrnice, totiž vytvoření plně funkčního vnitřního trhu se zemním plynem a vodíkem, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států[...], ale spíše jich z důvodu rozsahu nebo účinků takového opatření může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii . V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (139) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009¹⁸ může Komise přijímat rámcové pokyny nebo kodexy sítě k dosažení nezbytného stupně harmonizace. Tyto rámcové pokyny nebo kodexy sítě, které jsou tedy závaznými pravidly přijatými ve formě **prováděcího** [...] nařízení Komise, jsou rovněž s ohledem na některá ustanovení této směrnice užitečným nástrojem, který lze v případě potřeby rychle upravit.
- (140) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cíle této směrnice.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

- (141) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Pokud jde o tuto směrnici, považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné, zejména v návaznosti na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Komise v. Belgie (věc C-543/17).
- (142) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie. Měla by proto být vykládána a uplatňována v souladu s těmito právy a zásadami, a to zejména s právem na ochranu osobních údajů zaručeným článkem 8 Listiny. Je nezbytné, aby veškeré zpracovávání osobních údajů podle této směrnice bylo v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679¹⁹.

¹⁹ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

- (143) S cílem zajistit minimální stupeň harmonizace nezbytné pro dosažení cílů této směrnice by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, které se týkají jiných než podstatných prvků některých specifických oblastí, jež jsou klíčové pro integraci trhu. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci příprav odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů²⁰. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají systematicky přístup na schůze skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (144) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o stanovení požadavků na interoperabilitu a nediskriminačních a transparentních postupů pro přístup k údajům. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011.
- (145) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují věcnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z předchozí směrnice.

²⁰ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (146) V zájmu zajištění hladkého a účinného provádění ustanovení této směrnice podporuje Komise členské státy prostřednictvím nástroje pro technickou podporu **zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240²¹**, který nabízí individuálně uzpůsobené technické odborné znalosti pro navrhování a provádění reforem, včetně těch, které podporují konkurenceschopný vnitřní trh se zemním plynem a vodíkem, umožňují integraci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů a posilují spolupráci a koordinaci mezi provozovateli přepravních a distribučních soustav. Technická podpora zahrnuje například posílení administrativní kapacity, harmonizaci legislativních rámců a sdílení relevantních osvědčených postupů.
- (147) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v příloze III části B ve vnitrostátním právu a den jejich použitelnosti,

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (*Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1*).

Kapitola I

Předmět, oblast působnosti a definice

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví společná pravidla pro přepravu, distribuci, dodávku a skladování plynů ve smyslu čl. 2 bodu (...) **3** prostřednictvím plynárenské soustavy definované v bodě (...) **4** uvedeného článku. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování tohoto odvětví, přístupu na trh, kritérií a postupů pro udělování povolení pro přepravu, distribuci, dodávky a skladování plynů prostřednictvím plynárenské soustavy, jakož i pravidla pro provozování soustav.
2. Tato směrnice stanoví pravidla pro přepravu, dodávky a skladování zemního plynu a přechod ze soustavy pro zemní plyn na soustavu založenou na plynech z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynech.

3. Tato směrnice stanoví společná pravidla pro dopravu, dodávky a skladování vodíku prostřednictvím vodíkové soustavy. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování tohoto odvětví, přístupu na trh, kritérií a postupů pro udělování povolení pro sítě, dodávky a skladování vodíku i pravidla pro provozování soustav.
4. Směrnice stanoví pravidla pro postupné vytvoření celounijní vzájemně propojené vodíkové soustavy, která bude přispívat ke snížení čistých emisí skleníkových plynů, a **to včetně[...]** odvětví s obtížnou dekarbonizací, a podpoří tak [...] dekarbonizaci energetického systému EU.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „zemním plynem“ všechny plyny, které se skládají především z metanu, včetně [...] biometanu, nebo jiné druhy plynu, pokud je technicky možné tyto druhy plynu bezpečně vtlačet do plynárenské soustavy a přepravovat je touto soustavou;
- 2) „plynem z obnovitelných zdrojů“ bioplyn ve smyslu čl. 2 bodu 28 směrnice (EU) 2018/2001, včetně biometanu, a obnovitelná plynná paliva, která jsou součástí paliv nebiologického původu ve smyslu čl. 2 bodu 36 uvedené směrnice;
- 3) „plyny“ zemní plyn a vodík;
- 4) „plynárenskou soustavou“ soustava infrastruktur, včetně plynovodů, terminálů LNG a skladovacích zařízení pro dopravu plynů, které se skládají především z metanu, včetně [...] biometanu, nebo jiných druhů plynů, pokud je technicky možné tyto druhy plynu bezpečně vtlačet do plynárenské soustavy a přepravovat je touto soustavou;

- 5) „vodíkovou soustavou“ soustava infrastruktury, včetně vodíkových sítí, skladování vodíku a vodíkových terminálů, která obsahuje vodík vysokého stupně čistoty v **souladu s platnými normami kvality vodíku v [...] takovéto soustavě**;
- 6) „zařízením pro skladování vodíku“ zařízení pro skladování vodíku vysokého stupně čistoty;
- a) včetně části vodíkového terminálu používaného pro skladování, avšak s výjimkou části používané pro výrobní činnosti[...] a s výjimkou zařízení vyhrazeného výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
 - b) včetně velkých, především podzemních, zařízení pro skladování vodíku, ale s výjimkou menších, snadno replikovatelných [...]zařízení pro skladování vodíku;

- 6a) **„provozovatelem zařízení pro skladování vodíku“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí skladování vodíku a odpovídá za provoz zařízení pro skladování vodíku;**
- 7) „skladováním vodíku v potrubí“ skladování vodíku vysokého stupně čistoty stlačením ve vodíkových sítích, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele vodíkových sítí při plnění jejich úkolů;
- 8) „vodíkovým terminálem“ zařízení používané pro **vyložení a** přeměnu kapalného vodíku [...] nebo kapalného amoniaku [...] na plynný vodík pro účely vtlačení do vodíkové sítě **nebo plynárenské soustavy** nebo pro účely zkapalňování plyného vodíku a **jeho naložení**, včetně pomocných služeb a dočasného skladování nezbytného pro proces přeměny a následné vtlačení do vodíkové sítě, avšak žádná část vodíkového terminálu používaná pro skladování;
- 8a) **„provozovatelem vodíkového terminálu“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí vyložení a přeměnu kapalného vodíku nebo kapalného amoniaku na plynný vodík pro účely vtlačení do vodíkové sítě nebo plynárenské soustavy nebo pro účely zkapalňování plyného vodíku a jeho naložení a odpovídá za provoz vodíkového terminálu;**
- 9) „kvalitou vodíku“ čistota vodíku a kontaminující látky v souladu s normami platnými pro kvalitu vodíku ve vodíkové soustavě;
- 10) „nízkouhlíkovým vodíkem“ vodík, jehož energetický obsah je získán z neobnovitelných zdrojů, který splňuje [...] prahovou hodnotu snížení emisí skleníkových plynů ve výši 70 % **ve srovnání s hodnotou referenčního fosilního paliva EF(t) stanovenou v příloze V směrnice (EU) 2018/2001;**

- 11) „nízkouhlíkovým plynem“ část plyných paliv v recyklovaných palivech s obsahem uhlíku ve smyslu čl. 2 bodu 35 směrnice (EU) 2018/2001, nízkouhlíkový vodík a syntetická plyná paliva, jejichž energetický obsah je získán z nízkouhlíkového vodíku, jež splňují prahovou hodnotu snížení emisí skleníkových plynů ve výši 70 % **ve srovnání s hodnotou referenčního fosilního paliva EF(t) stanovenou v příloze V směrnice (EU) 2018/2001;**
- 12) „nízkouhlíkovými palivy“ recyklovaná paliva s obsahem uhlíku ve smyslu článku 2 směrnice (EU) 2018/2001, nízkouhlíkový vodík a syntetická plyná a kapalná paliva, jejichž energetický obsah je získán z nízkouhlíkového vodíku, jež splňují prahovou hodnotu snížení emisí skleníkových plynů ve výši 70 % **ve srovnání s hodnotou referenčního fosilního paliva EF(t) stanovenou v příloze V směrnice (EU) 2018/2001;**
- 13) „vodíkovým podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba vodíku, doprava vodíku, dodávky, nákup nebo skladování vodíku nebo provoz vodíkového terminálu, a která odpovídá za obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou koncových zákazníků;
- 14) „plynárenským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která zajišťuje výrobu, přepravu, distribuci, dodávky, nákup nebo skladování zemního plynu, včetně LNG a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, včetně koncových zákazníků ;

- 15) „těžební plynovodní sítě“ potrubí nebo potrubní síť provozovaná nebo zkonstruovaná jako součást projektu na produkci ropy nebo zemního plynu nebo používaná k přepravě zemního plynu z jednoho nebo více těžebních míst tohoto typu do zpracovatelského závodu nebo terminálu anebo koncového přístavního terminálu;
- 16) „přepřavou“ přeprava zemního plynu sítě tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžebními plynovody ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných.
- 17) „provozovatelem přepravní soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí přepravu a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přepravní soustavy v dané oblasti a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přepravě zemního plynu;
- 18) „distribucí“ přeprava zemního plynu místními nebo oblastními potrubními sítěmi s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
- 19) „provozovatelem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí distribuci a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti, a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci zemního plynu;

- 20) „vodíkovou sítí“ potrubní síť, která se používá pro přepravu vodíku vysokého stupně čistoty s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
- 21) „dopravou vodíku“ doprava vodíku prostřednictvím vodíkové sítě s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných, a to bez ohledu na to, jaký má síť tlak, zeměpisné pokrytí nebo jaká skupina zákazníků je k ní připojena;
- 22) „provozovatelem vodíkové sítě“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí dopravu vodíku a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj vodíkové sítě v dané oblasti a případně za její propojení s jinými vodíkovými sítěmi a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po dopravě vodíku;
- 23) „dodávkami“ prodej, včetně dalšího prodeje, zemního plynu, včetně LNG, nebo vodíku, včetně nosičů kapalného vodíku a **vodíku, včetně nosičů amoniaku, metanolu nebo kapalného organického vodíku**, zákazníkům;
- 24) „dodavatelským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí dodávky;
- 25) „skladovacím zařízením“ zařízení používané pro skladování zemního plynu, které patří plynárenskému podniku nebo jím je provozováno, včetně zařízení LNG používaného pro skladování, avšak s výjimkou části používané pro výrobní činnosti a s výjimkou zařízení vyhrazeného výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;

- 26) „provozovatelem skladovacího zařízení“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí skladování zemního plynu a odpovídá za provoz skladovacího zařízení;
- 27) „zařízením LNG“ terminál, který se používá pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení a znovuzplyňování LNG, zahrnuje pomocné služby a prozatímní skladování nezbytné k znovuzplyňování a k následnému dodání do přepravní soustavy, avšak nezahrnuje žádnou část terminálů LNG používanou ke skladování;
- 28) „provozovatelem zařízení LNG“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která provádí zkapalnění zemního plynu, nebo dovoz, vykládání a znovuzplyňování LNG a odpovídá za provoz zařízení LNG;
- 29) „soustavou“ jakákoli přepravní nebo distribuční síť, zařízení LNG nebo skladovací zařízení, která patří plynárenskému podniku nebo je plynárenským podnikem provozována, včetně skladování v potrubí, a její zařízení poskytující pomocné služby, jakož i zařízení podniků ve skupině nezbytná pro zajištění přístupu k přepravě, distribuci a LNG;
- 30) „pomocnými službami“ všechny služby potřebné k přístupu k přepravní nebo distribuční síti nebo zařízení LNG, skladovacím zařízením nebo k jejich provozování, včetně zařízení pro vyrovnávání zatížení soustavy, přimíchávání, **zpětné separace vodíku** a vtlačení inertních plynů, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
- 31) „skladováním zemního plynu v potrubí“ skladování zemního plynu stlačením v plynárenských přepravních a distribučních soustavách, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;

- 32) „propojenou soustavou“ několik soustav, které jsou navzájem propojeny;
- 33) „propojovacím vedením“ dálkový přepravní plynovod, který překračuje nebo přesahuje hranice mezi členskými státy za účelem propojení vnitrostátní přepravní soustavy těchto členských států, nebo dálkový přepravní plynovod mezi členským státem a třetí zemí až po území členských států nebo teritoriální moře tohoto členského státu;
- 34) „vodíkovým propojovacím vedením“ vodíková síť, která překračuje nebo přesahuje hranice mezi členskými státy za **účelem propojení vnitrostátní vodíkové sítě těchto členských států**, nebo **vodíková síť** mezi členským státem a třetí zemí až po území členských států nebo teritoriální moře tohoto členského státu;
- 35) „přímým vedením“ potrubí pro přepravu zemního plynu doplňující propojenou soustavu;
- 36) „integrovaným plynárenským podnikem“ vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;

- 37) „vertikálně integrovaným podnikem“ plynárenský podnik nebo skupina plynárenských podniků nebo vodíkový podnik nebo skupina vodíkových podniků, v nichž je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přepravy, distribuce, dopravy vodíku, provozu vodíkového terminálu, LNG nebo skladování zemního plynu nebo vodíku a alespoň jednu z funkcí výroby (těžby) nebo dodávek zemního plynu nebo vodíku;
- 38) „horizontálně integrovaným podnikem“ podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby, přepravy, distribuce, dodávek nebo skladování zemního plynu a další funkci, která nesouvisí se zemním plynem;
- 39) „podnikem ve skupině“ podnik ve skupině ve smyslu čl. 2 bodu 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU²², nebo podnik patřící stejným podílníkům;
- 40) „uživatelé soustavy“ fyzická nebo právnická osoba dodávající do soustavy nebo odebírající ze soustavy;
- 41) „zákazníkem“ velkoodběratel nebo koncový odběratel plynů nebo vodíkový nebo plynárenský podnik, který nakupuje plyny;

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

- 42) „zákazníkem v domácnosti“ zákazník nakupující plyny pro vlastní potřebu v domácnosti;
- 43) „zákazníkem mimo domácnost“ zákazník nakupující plyny,, , které nejsou určeny pro vlastní potřebu v domácnosti;
- 44) „koncovým zákazníkem “ zákazník nakupující plyny pro vlastní potřebu;
- 45) „velkoodběratelem“ fyzická nebo právnická osoba, jiná než provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy, která nakupuje plyny pro účely jeho dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;
- 46) „mikropodnikem“ podnik, který zaměstnává méně než deset osob a jehož roční obrat nebo bilance nepřevyšuje 2 miliony EUR;
- 47) „malým podnikem“ podnik, který zaměstnává méně než padesát osob a jehož roční obrat nebo bilance nepřevyšuje 10 milionů EUR;

- 48) „bezpečností“ bezpečnost dodávek zemního plynu a technická bezpečnost.
- 49) „smlouvou na dodávky plynu“ smlouva o dodávkách plynů, která však nezahrnuje derivát na plyn;
- 50) „derivátem na plyn“ finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů²³, pokud se daný nástroj týká plynu;
- 51) „kontrolou“ jakákoli práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:
- a) vlastnických práv nebo práv užívání všech aktiv podniku nebo jejich části;
 - b) práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku;
- 52) „dlouhodobou smlouvou“ smlouva na dodávky po dobu delší než jeden rok; [...]

²³ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349.

- 53) „vstupně-výstupním systémem“ [...] **model přístupu pro zemní plyn [...], v jehož rámci si uživatelé soustavy rezervují práva na kapacitu nezávisle na vstupních a výstupních bodech. Vstupně-výstupní systém zahrnuje přepravní soustavu a může zahrnovat distribuční soustavu nebo její části. [...];**
- 54) „vyrovnávací zónou“ [...] [...] systém, na který se vztahuje specifický vyrovnávací režim a který [...] **zahrnuje přepravní soustavu a může zahrnovat [...] distribuční soustavy nebo části takových [...] soustav;**
- 55) „virtuálním obchodním místem“ nefyzické obchodní místo v rámci vstupně-výstupního systému, kde prodávající a kupující obchodují s plyny, aniž by bylo nutné rezervovat [...] kapacitu;
- 55a) „uživatelé sítě“ **zákazník nebo potenciální zákazník provozovatele soustavy a samotní provozovatelé soustav, pokud je to potřebné pro výkon jejich funkce ve vztahu k dopravě zemního plynu a vodíku;**

- 56) „vstupním bodem“ bod, který je předmětem rezervace ze strany uživatelů sítě [...] a poskytuje přístup k vstupně-výstupnímu systému;
- 57) „výstupním bodem“ bod, který je předmětem rezervace ze strany uživatelů sítě [...] a umožňuje toky plynů ze vstupně-výstupního systému;
- 58) „propojovacím bodem“ fyzický nebo virtuální bod spojující sousední vstupně-výstupní systémy nebo spojující vstupně-výstupní systém s propojovacím vedením, pokud jsou tyto body předmětem rezervace ze strany uživatelů soustavy;
- 59) „virtuálním propojovacím bodem“ dva nebo více propojovacích bodů, které spojují dva stejné sousední vstupně-výstupní systémy sloučené za účelem poskytování jediné kapacitní služby;
- 60) „účastníkem trhu“ fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje, prodává nebo vyrábí plyny nebo provozuje skladovací služby, včetně vydávání příkazů k obchodování, na jednom či více trzích s plynem, včetně vyrovnávacích trhů;
- 61) „poplatkem za ukončení smlouvy“ poplatek nebo sankce ukládané zákazníkům dodavateli nebo účastníkům trhu za ukončení smlouvy na dodávky plynu nebo smlouvy o poskytování služeb;

- 62) „poplatkem za změnu dodavatele“ poplatek nebo sankce za změnu dodavatele nebo účastníka trhu, včetně poplatků za ukončení smlouvy, ukládané zákazníkům přímo či nepřímo dodavateli, účastníky trhu nebo provozovateli soustav;
- 63) „informacemi o vyúčtování“ informace poskytované ve vyúčtováních koncového zákazníka s výjimkou žádosti o platbu;
- 64) „běžným plynoměrem“ analogový nebo elektronický plynoměr bez schopnosti vysílat a přijímat údaje;
- 65) „inteligentním měřicím systémem“ elektronický systém, který dokáže měřit množství plynu dodané do sítě nebo spotřebu plynu ze sítě[...] [...] a je schopný vysílat a přijímat údaje pro účely informování, sledování a kontroly za použití určité formy elektronické komunikace;
- 66) „interoperabilitou“ v souvislosti s inteligentním měřením schopnost dvou nebo více energetických či komunikačních sítí, systémů, zařízení, aplikací či komponent spolupracovat, vyměňovat si a používat informace za účelem provádění požadovaných funkcí;

- 67) „nejnovějšími dostupnými údaji“ v souvislosti s údaji z inteligentního měření údaje poskytnuté ve lhůtě odpovídající nejkratšímu zúčtovacímu období na vnitrostátním trhu;
- 68) „nejlepšími dostupnými metodami“ v souvislosti s ochranou údajů a bezpečností v prostředí inteligentního měření nejúčinnější, nejpokročilejší a prakticky vhodné metody, které v zásadě poskytují základ pro dodržování pravidel Unie pro ochranu osobních údajů a bezpečnost;
- 69) „energetickou chudobou“ energetická chudoba ve smyslu definice v čl. 2 bodu 49 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/0203 COD;

[...]

[...]

- 70a) „občanským energetickým společenstvím“ právní subjekt ve smyslu čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/944, který působí na trhu s plyny z obnovitelných zdrojů;**
- 71) „aktivním zákazníkem“ koncový zákazník odebírající zemní plyn nebo skupina společně jednajících koncových zákazníků odebírajících zemní plyn, kteří spotřebovávají nebo ukládají plyn, který z obnovitelných zdrojů vyrobili ve svých vlastních prostorách umístěných ve vymezených hranicích, anebo pokud to členský stát povolí, v jiných prostorách, nebo kteří v soustavě zemního plynu prodávají plyn, který sami vyrobili z obnovitelných zdrojů, či **se účastní** programů **flexibility** nebo energetické účinnosti, za předpokladu, že uvedené činnosti nepředstavují jejich hlavní obchodní nebo profesionální činnost.

Kapitola II

Obecná pravidla organizace trhu

Článek 3

Konkurenční, na odběratele zaměřené, pružné a nediskriminační trhy s plyny

1. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci mohli svobodně nakupovat plyn od dodavatele dle vlastního výběru a aby všichni zákazníci mohli mít více než jednu smlouvu na dodávky zemního plynu nebo vodíku současně, pod podmínkou, že jsou zřízeny požadované body připojení a měření.
2. Členské státy zajistí, aby jejich vnitrostátní právní předpisy nepřiměřeně neomezovaly přeshraniční obchod s plyny, fungování a vznik likvidního obchodování s plyny, účast odběratelů, investice, především do plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, nebo skladování energie mezi členskými státy, a zajistí, aby ceny plynů odrážely skutečnou poptávku a nabídku.

3. Členské státy zajistí, aby v rámci vnitřního trhu s plyny neexistovaly žádné neodůvodněné překážky, pokud jde o vstup na trh, jeho opuštění, působení na něm a obchodování na něm.
4. Členské státy zajistí, aby se na elektroenergetické podniky vztahovaly transparentní, přiměřená a nediskriminační pravidla, poplatky a zacházení, a to zejména v oblasti přístupu na velkoobchodní trhy, přístupu k údajům, změny dodavatele a systémů vyúčtování a případně i udělování licencí.
5. Členské státy zajistí, aby účastníci trhu ze třetích zemí při svém působení na vnitřním trhu s plyny dodržovali příslušné platné právní předpisy Unie a členských států, **včetně právních předpisů v oblastech životního prostředí a bezpečnosti.**

Článek 4

Tržní ceny za dodávky

1. Dodavatelé mohou volně stanovit cenu, za niž dodávají plyny zákazníkům. Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění účinné hospodářské soutěže mezi dodavateli.
2. Členské státy prostřednictvím sociální politiky nebo jinými prostředky než veřejnými zásahy do stanovování cen za dodávky plynů zajistí v souladu s článkem[...] 25 ochranu zákazníků v domácnostech, kteří trpí energetickou chudobou a jsou zranitelní.
3. Odchylně od odstavců 1 a 2 mohou členské státy uplatňovat veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu zákazníkům v domácnostech, kteří trpí energetickou chudobou nebo jsou zranitelní. Na tyto veřejné zásahy se vztahují podmínky stanovené v odstavcích 4 a 5.
4. Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu:
 - a) musí sledovat cíl obecného hospodářského zájmu a nesmějí překračovat rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle;
 - b) musí být jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné;
 - c) musí zaručovat rovnost přístupu plynárenských podniků Unie k zákazníkům;
 - d) musí být časově omezené a přiměřené, pokud jde o osoby, které z nich mají prospěch;
 - e) nesmí vést k dodatečným nákladům pro účastníky trhu diskriminačním způsobem.

5. Každý členský stát uplatňující veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku musí také dodržovat čl. 3 odst. 3 písm. d) a článek 24 nařízení (EU) 2018/1999, bez ohledu na to, zda se v dotčeném členském státě nachází významný počet domácností, které trpí energetickou chudobou.
6. K zajištění přechodného období k vytvoření účinné hospodářské soutěže o smlouvy na dodávky zemního plynu mezi dodavateli a k dosažení plně účinného, tržního stanovování maloobchodních cen plynu v souladu s odstavcem 1 mohou členské státy uplatňovat veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu zákazníkům v domácnostech[...], které nemají prospěch z veřejných zásahů podle odstavce 3, a **mikropodnikům**.
7. Veřejné zásahy podle odstavce 6 musí splňovat kritéria stanovená v odstavci 4 a:
- a) musí je doplňovat soubor opatření k dosažení účinné hospodářské soutěže a metodika pro hodnocení pokroku vyplývajícího z těchto opatření;
 - b) musí být stanoveny pomocí metodiky, která zajišťuje nediskriminační zacházení s dodavateli;
 - c) musí být stanoveny tak, aby cena převyšovala náklady, a to na úrovni, na níž může docházet k účinné cenové soutěži;
 - d) musí být navrženy tak, aby minimalizovaly případný negativní dopad na velkoobchodní trh se zemním plynem;
 - e) musí zajistit, aby všichni ti, kdo mají z takového veřejného zásahu prospěch, měli možnost si zvolit konkurenční tržní nabídky, byli alespoň jednou za čtvrtletí přímo informováni o dostupnosti nabídek a úspor na konkurenčním trhu a byla jim poskytnuta pomoc při přechodu k tržní nabídce;

- f) **musí zajistit, aby v případě, že členský stát přistoupí k zavádění inteligentních měřicích systémů [...] v souladu s [...] článkem [...] [...] 16, [...] byli všichni ti, kdo mají z takového veřejného zásahu prospěch [...] [...], přímo informováni o možnosti instalace inteligentních plynoměrů a byla jim poskytnuta nezbytná pomoc;**
 - g) nesmějí vést k přímým křížovým dotacím mezi zákazníky zásobovanými za ceny na volném trhu a zákazníky zásobovanými za regulované dodavatelské ceny.
8. Členské státy oznámí opatření přijatá podle odstavců 3 a 6 Komisi do jednoho měsíce od jejich přijetí a mohou je ihned uplatňovat. K oznámení se připojí vysvětlení, proč jiné nástroje nebyly dostatečné k uspokojivému dosažení sledovaného cíle, jak jsou splněny požadavky stanovené v odstavcích 4 a 7 a jaké jsou dopady oznámených opatření na ochranu hospodářské soutěže. Oznámení uvede rozsah osob, které mají z opatření prospěch, dobu platnosti opatření, počet zákazníků v domácnostech, jichž se dané opatření týká, a vysvětlí způsob, jakým byla regulovaná cena stanovena.

9. Od 15. března 2025 a každé dva roky poté členské státy v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předloží Komisi zprávy o provádění tohoto článku, nezbytnosti a přiměřenosti veřejných zásahů podle tohoto článku a posouzení pokroku při dosahování účinné hospodářské soutěže mezi dodavateli a při přechodu k tržním cenám. Členské státy, které uplatňují regulované ceny v souladu s odstavcem 6, podají zprávu o souladu s podmínkami v odstavci 7, včetně souladu dodavatelů, kteří musí takové zásahy uplatňovat, jakož i o dopadu regulovaných cen na finanční situaci těchto dodavatelů.
10. Komise přezkoumá provádění tohoto článku a předloží v této souvislosti Evropskému parlamentu a Radě zprávu za účelem dosažení tržního stanovování maloobchodních cen zemního plynu, a případně společně se zprávou či v návaznosti na ni předloží legislativní návrh. Tuto zprávu lze kombinovat se zprávou o provádění článku 5 směrnice (EU) 2019/944. Tento legislativní návrh může rovněž stanovit datum ukončení regulovaných cen.

Článek 4a

Přístup k cenově dostupné energii během krize v oblasti cen zemního plynu

- 1. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího rozhodnutí vyhlásit regionální nebo celounijní krizi v oblasti cen zemního plynu, pokud jsou splněny podmínky stanovené v čl. 66a odst. 1 směrnice (EU) 2019/944. V rozhodnutí o vyhlášení krize v oblasti cen zemního plynu na regionální nebo celounijní úrovni se upřesní platnost tohoto rozhodnutí, která může trvat až jeden rok.**
- 2. Komise předloží návrh na vyhlášení krize v oblasti cen zemního plynu, včetně navrhované doby platnosti příslušného rozhodnutí, pokud se domnívá, že podmínky uvedené v odstavci 1 jsou splněny.**
- 3. Rada může kvalifikovanou většinou návrh Komise změnit.**
- 4. Pokud Rada vyhlásila krizi podle odstavce 1, členské státy po dobu trvání a za podmínek uvedených v čl. 66a odst. 3 směrnice (EU) 2019/944 uplatní cílené veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky zemního plynu malým a středním podnikům, domácnostem a klíčovým sociálním službám ve smyslu definice v nařízení (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.**
- 5. Cenové zásahy podle odstavce 2 a pro zákazníky v domácnostech a mikropodnicích podle čl. 4 odst. 6 mohou být výjimečně a dočasně stanoveny pod úrovní nákladů po dobu trvání a za podmínek uvedených v čl. 66a odst. 4 směrnice (EU) 2019/944.**
- 6. Pro účely tohoto článku se veškeré odkazy na „elektrinu“ ve směrnici (EU) 2019/944 považují za odkazy na „zemní plyn“.**

Povinnosti veřejné služby

1. Členské státy zajistí na základě svého institucionálního uspořádání, při zohlednění zásady subsidiarity a aniž je dotčen odstavec 2, aby byly plynárenské a vodíkové podniky provozovány v souladu se zásadami této směrnice s cílem dosáhnout konkurenčního a bezpečného trhu s plyny udržitelného z hlediska životního prostředí a aby žádný z nich nebyl diskriminován z hlediska svých práv nebo povinností.
2. S plným ohledem na příslušná ustanovení Smlouvy o fungování EU, zejména na její článek 106, mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu plynárenským a vodíkovým podnikům povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně bezpečnosti dodávek, pravidelnosti a kvality dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu a **[...]ceny [...]dodávek zemního plynu[...]**. Tyto povinnosti jsou jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a zaručují plynárenským a vodíkovým podnikům v Unii rovnost přístupu k odběratelům v jednotlivých členských státech.

3. Závazky veřejné služby související s bezpečností dodávek plynu [...] jsou[...] v souladu s normami pro dodávky plynu podle článku 6 nařízení (EU) 2017/1938, a musí být v souladu s výsledky vnitrostátních posouzení rizik provedených podle čl. 7 odst. 3, jak je podrobně uvedeno v plánech preventivních opatření vypracovaných podle čl. 9 odst. 1 písm. c), d) a k) téhož nařízení. **Závazky veřejné služby, které přesahují nad rámec toho, co je nezbytné k zajištění souladu s článkem 6 nařízení (EU) 2017/1938, musí splňovat kritéria stanovená v čl. 8 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1938.**
4. Poskytuje-li členský stát finanční vyrovnání nebo jiné formy náhrad za plnění povinností stanovených v tomto článku, činí tak nediskriminačním a transparentním způsobem.
5. Členské státy při provádění této směrnice informují Komisi o všech opatřeních přijatých pro plnění povinností veřejné služby, včetně ochrany spotřebitele a životního prostředí, a o jejich možném vlivu na vnitrostátní nebo mezinárodní hospodářskou soutěž, a to bez ohledu na to, zda tato opatření vyžadují výjimku z ustanovení této směrnice či nikoliv. Členské státy pak Komisi každé dva roky oznámí všechny změny těchto opatření, a to bez ohledu na to, zda vyžadují výjimku z této směrnice či nikoliv.

Podpora regionální spolupráce a integrace

1. Členské státy a regulační orgány budou mezi sebou vzájemně spolupracovat za účelem integrace svých vnitrostátních trhů na jedné nebo více regionálních úrovních směrem k vytvoření regionálních trhů, pokud se tak členské státy a regulační orgány rozhodnou, a dále směrem k vytvoření plně liberalizovaného vnitřního trhu. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy podporují a usnadňují zejména spolupráci provozovatelů přepravních soustav zemního plynu a provozovatelů vodíkových sítí na regionální úrovni, a to i pokud jde o přeshraniční záležitosti, s cílem vytvořit konkurenceschopný vnitřní trh s plynem a zasazují se o soulad svého právního, regulačního a také technického rámce a usnadňují integraci izolovaných soustav, v jejichž důsledku se v Unii stále ještě vyskytují izolované trhy se zemním plynem. Zeměpisné oblasti, na něž se tato regionální spolupráce vztahuje, zahrnují spolupráci v zeměpisných oblastech vymezených v souladu s čl. 28 odst. 3 **přepřacovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) 804** [...]. Tato spolupráce může zahrnovat jiné zeměpisné oblasti. Pokud se Komise domnívá, že pravidla na úrovni Unie mají význam pro regionální integraci trhů s plynem, poskytne příslušné **nezávazné** pokyny s ohledem na specifika těchto trhů a dopad na sousední trhy.

2. Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů („ACER“) spolupracuje s regulačními orgány a provozovateli přepravní soustavy a **provozovateli vodíkové sítě**, aby zajistila soulad regulačních rámců mezi regiony a uvnitř regionů za účelem vytvoření konkurenceschopného vnitřního trhu s plyny. Pokud se ACER domnívá, že jsou potřebná závazná pravidla pro tuto spolupráci, vydá vhodná doporučení.
3. Pokud se společného podniku zřízeného za účelem uskutečňování spolupráce účastní vertikálně integrovaní provozovatelé přepravní soustavy, společný podnik vypracuje a zavede program shody, který stanoví opatření přijatá s cílem zajistit, aby bylo vyloučeno diskriminační chování a chování v rozporu se zásadami hospodářské soutěže. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců pro splnění cíle vyloučení diskriminačního a protisoutěžního jednání. Program shody podléhá schválení ACER. Soulad s programem nezávisle sledují kontrolóři shody vertikálně integrovaných provozovatelů přepravní soustavy.

Článek 7

Udělování povolení

1. Je-li pro výstavbu nebo provozování plynárenského zařízení , zařízení na výrobu vodíku a infrastruktury pro vodíkové systémy nutné povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení), udělí členské státy nebo jimi určené příslušné orgány povolení pro výstavbu nebo provozování takových zařízení, infrastruktury, potrubí a souvisejícího vybavení na svém území v souladu s odstavci 2 až 10. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány mohou rovněž udělovat na stejném základě povolení pro dodávky plynů a povolení pro velkoodběratele.
2. Pokud mají členské státy systém udělování povolení, stanoví cíl a nediskriminační kritéria, které má splnit podnik žádající o povolení dodávat plyny nebo postavit a/nebo provozovat plynárenská zařízení, zařízení pro výrobu vodíku nebo infrastrukturu vodíkové soustavy . Nediskriminační kritéria a postupy pro udělování povolení se zveřejňují. Členské státy zajistí, aby řízení, v němž se uděluje povolení pro taková zařízení, infrastrukturu, plynovody a související vybavení, v případě potřeby zohledňovalo význam projektu pro vnitřní trh s plyny.

- 2a. U dodavatelů zemního plynu mohou členské státy posoudit jako kritérium pro udělení povolení finanční sílu a technickou způsobilost žadatelů. Toto kritérium by mělo být zcela transparentní a nediskriminační.**
3. Povolovací řízení pro činnosti uvedené v odstavci 1 netrvají déle než dva roky, včetně všech příslušných řízení příslušných orgánů. Je-li to řádně odůvodněno mimořádnými okolnostmi, může být tato dvouletá lhůta prodloužena až o jeden rok.
4. Členské státy vyhodnotí, jaká **vnitrostátní** legislativní a nelegislativní opatření jsou nezbytná pro zjednodušení povolovacích řízení, včetně jakýchkoli procedurálních kroků souvisejících s postupy pro posouzení dopadu na životní prostředí. Členské státy Evropské komisi oznámí výsledky takového posouzení v rámci svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu podle článku 3 a článků 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 a v souladu s postupy, které jsou v nich uvedeny, a ve svých integrovaných vnitrostátních zprávách o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999.
5. Lhůty stanovené v odstavci 3 platí, aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z platného práva Unie v oblasti životního prostředí, prostředky soudní ochrany a jiná řízení před soudy a mechanismy alternativního řešení sporů, včetně řízení o stížnostech a mimosoudních prostředků nápravy, a je možné je prodloužit o dobu trvání takových řízení.

6. Členské státy zřídí nebo určí jedno nebo více kontaktních míst. Tato kontaktní místa žadatele na jeho žádost a bezplatně provedou celým povolovacím řízením pro činnosti uvedené v odstavci 1 a usnadňují toto řízení až do okamžiku dokončení řízení příslušnými orgány. Žadatel nebude muset kontaktovat více než jedno kontaktní místo pro celé řízení.
7. Členské státy zajistí, aby se povolení udělená podle vnitrostátního práva na výstavbu a provoz infrastruktury [...] **plynárenské soustavy [...] vztahovala rovněž na [...]infrastrukturu vodíkové soustavy. [...]. Tím není dotčeno právo členských států zrušit platnost těchto povolení, pokud vodíková infrastruktura není v souladu s technickými bezpečnostními pravidly pro infrastrukturu vodíkových soustav stanovenými v právních předpisech Unie nebo ve vnitrostátních právních předpisech.**
- [...] 8. Členské státy zajistí, aby se stávající [...] práva k užívání pozemků pro výstavbu a provoz plynovodů pro zemní plyn a dalších aktiv sítě **vztahovala [...]** rovněž na plynovody a další aktiva sítě pro dopravu vodíku.

- 8a. V případě převodu vlastnictví infrastruktury v rámci téhož podniku za účelem splnění požadavků článku 63 se na nového vlastníka převedou i povolení týkající se této infrastruktury.**
9. Členské státy zajistí, aby důvody pro odmítnutí udělení povolení byly objektivní a nediskriminační a aby byly sděleny žadateli. Důvody odmítnutí jsou pro informaci oznamovány Komisi. Členské státy zavedou postup, který umožní žadateli podat proti takovým odmítnutím opravný prostředek.
10. Při rozvoji nově zásobovaných oblastí a v zájmu efektivního provozu obecně a aniž je dotčen článek 30, mohou členské státy odepřít udělení dalšího povolení k výstavbě nebo provozování distribučních potrubních soustav pro zemní plyn v určité oblasti, pokud jsou v této oblasti tyto potrubní soustavy vybudovány nebo jsou povoleny k výstavbě a pokud stávající nebo navrhovaná kapacita není využita.

Certifikace obnovitelných a nízkouhlíkových paliv

1. **Pro účely certifikace obnovitelných a nízkouhlíkových paliv členské státy vyžadují, aby hospodářské subjekty prokázaly, že jsou splněny podmínky pro plyny z obnovitelných zdrojů [...] stanovené v čl. 25 odst. 2 a článku 29 směrnice (EU) 2018/2001. Soulad s těmito [...] kritérii udržitelnosti a úspor skleníkových plynů se prokazuje v souladu s článkem 30 uvedené směrnice [...].**
2. S cílem zajistit, aby úspory emisí skleníkových plynů dosažené používáním nízkouhlíkových paliv a nízkouhlíkového vodíku dosahovaly alespoň 70 % v souladu s definicemi v článku 2 bodech 10 a 12 [...], vyžadují členské státy od hospodářských subjektů, aby prokázaly, že tato prahová hodnota a požadavky stanovené v metodice uvedené v odstavci 5 tohoto článku byly splněny. Pro tyto účely vyžadují, aby hospodářské subjekty používaly systém hmotnostní bilance v souladu s čl. 30 odst. 1 a 2 směrnice (EU) 2018/2001.
3. Členské státy zajistí, aby hospodářské subjekty předkládaly spolehlivé informace o dodržování 70 % prahové hodnoty úspor emisí skleníkových plynů stanovené v odstavci 2 a metodiky úspor emisí skleníkových plynů uvedené v odstavci 5 a aby hospodářské subjekty příslušnému členskému státu na požádání zpřístupnily údaje, které byly použity k vypracování těchto informací. Členské státy od hospodářských subjektů vyžadují, aby zajistily přiměřenou úroveň nezávislého auditu informací, které předkládají, a aby provedení tohoto auditu doložily. Auditem se ověřuje, zda jsou systémy používané hospodářskými subjekty přesné, spolehlivé a zabezpečené proti podvodu.

4. Povinnosti stanovené v odstavci 2 se použijí bez ohledu na to, zda jsou nízkouhlíková paliva vyráběna v Unii nebo dovážena. Informace o zeměpisném původu a druhu surovin pro výrobu nízkouhlíkových paliv nebo nízkouhlíkového vodíku podle dodavatele paliva se odběratelům poskytnou na internetových stránkách provozovatelů, dodavatelů nebo příslušných orgánů a aktualizují se každý rok.
5. **Do 12 měsíců od vstupu této směrnice v platnost[...]** přijme Komise akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 83, jimiž tuto směrnici doplní upřesněním metodiky pro posuzování úspor emisí skleníkových plynů z nízkouhlíkových paliv. Metodika zajistí, že nebude udělen kredit za zabránění vzniku emisí oxidu uhličitého, pokud byl již podle jiných právních předpisů získán emisní kredit za jeho zachycování, a **bude v souladu s metodikou pro posouzení úspor emisí skleníkových plynů z kapalných a plynných paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaných v odvětví dopravy a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku.**

6. Komise může rozhodnout, že nepovinné vnitrostátní nebo mezinárodní režimy stanovující normy pro výrobu nízkouhlíkových paliv nebo nízkouhlíkového vodíku poskytují přesné údaje o úsporách emisí skleníkových plynů pro účely tohoto článku a prokazují soulad s metodikou uvedenou v odstavci 5[...]. **Komise přijme rozhodnutí [...] pouze tehdy, splňuje-li daný režim přiměřené normy spolehlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu v souladu s požadavky na certifikaci obnovitelných paliv stanovenými v nařízení (EU) 2022/996.**
7. V případě, že hospodářský subjekt předloží důkazy nebo údaje získané v souladu s režimem, který byl uznán podle odstavce 6, členský stát od hospodářského subjektu nevyžaduje další důkazy o splnění kritérií, pro něž byl režim Komisí uznán.
8. Příslušné orgány členských států provádějí dohled nad činností certifikačních orgánů, které v rámci nepovinného režimu provádějí nezávislý audit. Na žádost příslušných orgánů předloží certifikační orgány veškeré relevantní informace, jež jsou nezbytné pro dohled nad auditem, včetně přesného data, času a místa auditů. Zjistí-li členské státy případy nesouladu, informují neprodleně dotčený nepovinný režim.

9. Komise na žádost členského státu, která může vycházet z žádosti hospodářského subjektu, na základě dostupných důkazů posoudí, zda jsou splněna kritéria úspor emisí skleníkových plynů stanovená v tomto článku, zda je dodržena metodika vypracovaná v souladu s odstavcem 5 tohoto článku a zda jsou splněny limity pro úsporu emisí skleníkových plynů stanovené v čl. 2 bodech **10[...]**, **11** a **12[...]**. Komise do šesti měsíců od obdržení takové žádosti rozhodne, zda dotýčný členský stát může:
- a) přijmout důkazy, které již byly předloženy za účelem prokázání souladu s kritérii pro úspory emisí skleníkových plynů u nízkouhlíkových paliv; nebo
 - b) odchýlně od odstavce 7 požadovat, aby dodavatelé zdroje nízkouhlíkových paliv poskytli další důkazy o tom, že splňují kritéria úspor emisí skleníkových plynů a 70 % prahovou hodnotu úspor emisí skleníkových plynů.

10. Členské státy rovněž vyžadují, aby příslušné hospodářské subjekty zadávaly do databáze Unie **nebo vnitrostátních databází, které jsou s databází Unie propojeny**, informace o uskutečněných transakcích a vlastnostech **plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových paliv** z hlediska udržitelnosti v souladu s požadavky na **paliva z obnovitelných zdrojů** stanovenými v [článku 28 směrnice (EU) 2018/2001]. **Pokud byly pro výrobu dodávky nízkouhlíkových plynů vydány záruky původu, vztahují se na ně stejná pravidla, jaká jsou stanovena [...] v [článku 28 směrnice (EU) 2018/2001] pro záruky původu vydané pro výrobu plynů z obnovitelných zdrojů.**
11. **Komise přijímá rozhodnutí podle odstavce 6 tohoto článku prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 84 odst. 3. Platnost těchto rozhodnutí nepřesáhne pět let.**

[...]

Technické předpisy

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byly vypracovány a zveřejněny technické předpisy stanovující minimální technické konstrukční a provozní požadavky na připojení k systému zařízení LNG, skladovacím zařízením, ostatním přepravním nebo distribučním soustavám, přímým vedením i vodíkové soustavě. Tyto technické předpisy zabezpečí interoperabilitu soustav a musí být objektivní a nediskriminační. ACER může případně vydat vhodná doporučení týkající se dosažení souladu s těmito předpisy. Uvedené předpisy jsou sdělovány Komisi postupem podle článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535²⁴.

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy tam, kde je to relevantní, vyžadují od provozovatelů přepravních soustav, provozovatelů distribučních soustav a provozovatelů vodíkových sítí nacházejících se na jejich území, aby zveřejňovali technická pravidla v souladu s článkem 9, zejména pokud jde o pravidla pro připojení k síti včetně požadavků na kvalitu plynu, jeho odorizaci a tlak. Členské státy od provozovatelů přepravních soustav a provozovatelů distribučních soustav rovněž vyžadují, aby zveřejnili sazby za připojení pro plyn z obnovitelných zdrojů založené na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s.1).

KAPITOLA III

POSÍLENÍ POSTAVENÍ SPOTŘEBITELE A OCHRANA SPOTŘEBITELE A MALOOBCHODNÍ TRHY

Článek 10

Základní smluvní práva

1. Členské státy zajistí, aby měli všichni koncoví zákazníci právo na dodávky plynů od dodavatele, pokud s tím dodavatel souhlasí, bez ohledu na to, v kterém členském státě je dodavatel registrován, pokud se tento dodavatel řídí příslušnými pravidly pro obchodování, [...] vyrovnávání a **bezpečnost dodávek a požadavky vyplývajícími z čl. 7 odst. 2**. V tomto ohledu přijmou členské státy veškerá opatření nezbytná k tomu, aby zajistily, že správní postupy nediskriminují dodavatele, kteří jsou již zaregistrováni v jiném členském státě.
2. Aniž jsou dotčeny předpisy Unie o ochraně spotřebitele, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a směrnice Rady 93/13/EHS, členské státy zajistí, aby koncoví zákazníci měli práva stanovená v odstavcích 3 až 11 [...] tohoto článku.

3. Koncoví zákazníci mají právo uzavřít se svým dodavatelem smlouvu, která obsahuje:
- a) totožnost a adresu dodavatele;
 - b) poskytované služby, nabízenou úroveň kvality služeb, jakož i lhůtu pro počáteční připojení;
 - c) druhy nabízených služeb údržby;
 - d) prostředky, kterými lze získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách, poplatcích za údržbu a balíčcích produktů nebo služeb;
 - e) dobu platnosti smlouvy, podmínky, za nichž je možné služby, včetně produktů nebo služeb, které jsou s těmito službami v balíčku, nebo smlouvu obnovit či zrušit, a informaci o tom, zda je možné smlouvu bezplatně vypovědět;
 - f) všechny náhrady a odškodnění, které se uplatňují v případě, že není dodržena dohodnutá úroveň kvality služby, včetně nesprávného nebo zpožděného vyúčtování;
 - g) způsob zahájení postupu mimosoudního řešení sporů v souladu s článkem 24;
 - h) informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto odstavce sdělené jasnou formou prostřednictvím vyúčtování nebo internetových stránek plynárenského nebo vodíkového podniku.

Podmínky musí být spravedlivé a dobře známé předem. Zákazníci musí tyto informace obdržet před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytují se informace **týkající se záležitostí uvedených v tomto odstavci [...]** taktéž před uzavřením smlouvy.

Koncoví zákazníci obdrží stručný přehled základních smluvních podmínek v přehledné, výstižné a srozumitelné podobě. **Komise v tomto ohledu poskytne nezávazné pokyny.**

4. Koncoví zákazníci musí být přiměřené informováni o každém úmyslu změnit smluvní podmínky a zároveň musí být informováni o svém právu smlouvu ukončit v okamžiku obdržení informace o změně smluvních podmínek. Dodavatelé svým koncovým zákazníkům přímo a transparentním a srozumitelným způsobem [...] oznamují každou změnu cen za dodávky i důvody a podmínky změny a její rozsah, a to nejpozději dva týdny, a v případě zákazníků v domácnostech jeden měsíc, před tím, než změna nabude účinku. Členské státy zajistí, aby koncoví zákazníci mohli svobodně smlouvu ukončit, pokud neakceptují nové smluvní podmínky nebo změny cen za dodávky, které jim oznámil jejich dodavatel.
5. Dodavatelé poskytují koncovým zákazníkům transparentní informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o běžných podmínkách týkajících se přístupu ke službám v plynárenském odvětví a jejich používání.
6. Dodavatelé nabízí koncovým zákazníkům širokou nabídku způsobů plateb. Uvedené způsoby plateb nesmějí nepřiměřeně diskriminovat žádné zákazníky. Jakýkoli rozdíl v poplatcích spojených se způsoby plateb nebo systémy placení záloh musí být objektivní, nediskriminační a přiměřený a nesmí překročit přímé náklady, které příjemce hradí za používání konkrétní platební metody nebo systému placení záloh, v souladu s článkem 62 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366²⁵.
7. Zákazníci v domácnostech, kteří mají přístup k systémům placení záloh, nesmějí být těmito systémy znevýhodňováni.

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/ES a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015).

8. Dodavatelé nabízí koncovým zákazníkům spravedlivé a transparentní obecné podmínky, jež jsou poskytovány ve srozumitelném a jednoznačném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, které by bránily výkonu práv zákazníků, například nadměrnou smluvní dokumentací. Zákazníci jsou chráněni před nepoctivými a zavádějícími způsoby prodeje.
9. Koncoví zákazníci musí mít právo na dobrou úroveň služeb a vyřizování stížností jejich dodavateli. Dodavatelé vyřizují stížnosti nekomplikovaným způsobem, spravedlivě a rychle.
10. Dodavatelé zákazníky v domácnostech, kteří odebírají zemní plyn, s dostatečným předstihem před plánovaným odpojením náležitě informují o alternativních opatřeních k **zabránění** odpojení. Těmito alternativními opatřeními mohou být informace o zdrojích podpory umožňující odpojení předejít, systémy placení záloh, energetické audity, energetické konzultační služby, alternativní platební plány, dluhové poradenství nebo moratoria na odpojování. Tato alternativní opatření by neměla pro zákazníky, kteří čelí odpojení, představovat dodatečné náklady.
11. Dodavatelé poskytnou koncovým zákazníkům po jakékoli změně dodavatele závěrečné vyúčtování nejpozději šest týdnů poté, co taková změna proběhla.

**Právo na změnu dodavatele a pravidla týkající se poplatků souvisejících se změnou
dodavatele**

1. Odběratelé mají právo změnit dodavatele plynů nebo účastníka [...] trhu. Členské státy zajistí, aby zákazník, který si přeje změnit dodavatele nebo účastníka trhu a dodrží přitom smluvní podmínky, měl na tuto změnu nárok ve lhůtě nejvýše tří týdnů ode dne, kdy o to požádá. Nejpozději od **1. ledna 2026** nesmí technický proces změny dodavatele nebo účastníka trhu trvat déle než 24 hodin a musí být možné jej provést v kterýkoli pracovní den.
2. Členské státy zajistí, aby právo na změnu dodavatele nebo účastníka trhu bylo zákazníkům přiznáno bez diskriminace z hlediska nákladů, úsilí a času.
3. Členské státy zajistí, aby alespoň zákazníkům v domácnostech a malým podnikům nebyly účtovány žádné poplatky související se změnou dodavatele plynů. Členské státy však mohou dodavatelům nebo účastníkům trhu povolit účtování poplatků za ukončení smlouvy zákazníkům, kteří z vlastní vůle ukončí smlouvu na dodávky za pevnou cenu na dobu určitou před uplynutím sjednané doby, pokud jsou tyto poplatky:
 - a) součástí smlouvy, již odběratel z vlastní vůle uzavřel, a
 - b) zákazník je před uzavřením smlouvy o těchto poplatcích jasně informován.

Tyto poplatky musí být přiměřené a nesmějí přesáhnout přímou hospodářskou ztrátu, kterou dodavatel nebo účastník trhu utrpěl v důsledku vypovězení smlouvy zákazníkem. [...]

V případě sdružených nabídek musí mít zákazníci [...] možnost ukončit jednotlivé služby v rámci smlouvy. [...]. Důkazní břemeno týkající se výše přímé hospodářské ztráty nese dodavatel nebo účastník trhu. Přípustnost poplatků za ukončení smlouvy sleduje regulační orgán nebo jiný příslušný vnitrostátní orgán.

4. Zákazníci v domácnostech jsou oprávněni účastnit se kolektivních programů na změnu dodavatele. Členské státy odstraní veškeré regulační nebo správní překážky pro kolektivní změny dodavatele a vytvoří rámec, který zajistí ochranu spotřebitelů tak, aby se zabránilo jakýmkoli nekalým praktikám.
5. **Členské státy zajistí, aby odběratelé [...] měli právo ukončit své smlouvy o dodávkách plynu v krátké lhůtě.**

Článek 11a

Práva a ochrana spotřebitelů v souvislosti s postupným ukončováním používání zemního plynu

Je-li povoleno odpojení uživatelů sítě podle čl. 34 odst. 4, členské státy zajistí, aby:

- a. [...] byli konzultováni dotčení uživatelé sítě a další příslušné zúčastněné strany, zejména spotřebitelské organizace;**
- b. uživatelé sítě a příslušné zúčastněné strany byli o plánovaném datu a následných krocích k odpojení s dostatečným předstihem informováni;**
- c. koncoví zákazníci měli přístup k informacím a náležitému poradenství o udržitelných možnostech vytápění prostřednictvím postupu jednoho kontaktního místa stanoveného v souladu s článkem 21 směrnice (EU) .../... [přepracované znění směrnice o energetické účinnosti];**
- d. při plánování a provádění postupného ukončování používání zemního plynu byly řádně zohledněny zvláštní potřeby zranitelných zákazníků nebo zákazníků postižených energetickou chudobou.**

Srovnávací nástroje pro zemní plyn

1. Členské státy zajistí, aby alespoň odběratelé zemního plynu z řad domácností a [...] mikropodniků s **předpokládanou roční spotřebou nižší než 100 000 kWh [...]** měli bezplatný přístup minimálně k jednomu nástroji pro srovnávání nabídek dodavatelů, včetně sdružených nabídek. Zákazníci jsou o dostupnosti takových nástrojů informováni v rámci vyúčtování nebo jinými prostředky. Nástroje musí splňovat alespoň tyto požadavky:
 - a) být nezávislé na účastnících trhu a zajistit, aby se plynárenským podnikům dostávalo rovného zacházení, pokud jde o výsledky hledání;
 - b) jasně uvádět vlastníky nástroje a fyzickou nebo právnickou osobu, která nástroj provozuje a kontroluje, jakož i informace o tom, jak jsou nástroje financovány;
 - c) stanovit jasná a objektivní kritéria, z nichž bude srovnání vycházet, včetně služeb, a zveřejnit je;
 - d) používat jednoduchý a jednoznačný jazyk;
 - e) poskytovat přesné a aktuální informace a uvádět čas poslední aktualizace informací;

- f) být přístupné pro osoby se zdravotním postižením díky tomu, že budou vnímatelné, ovladatelné, srozumitelné a spolehlivé;
- g) nabízet účinný postup pro nahlášení nesprávných informací o zveřejněných nabídkách;
- h) při srovnávání omezit požadované osobní údaje pouze na údaje, které jsou pro srovnání nezbytně nutné.

Členské státy zajistí, aby alespoň jeden nástroj pokrýval celý trh se zemním plynem. Pokud je trh pokryt větším počtem nástrojů, obsahují co možná nejúplnější škálu nabídek plynu pokrývajících významnou část trhu a v případě, že tyto nástroje nepokrývají trh úplně, jasně tuto skutečnost před zobrazením výsledků uvedou.

- 2. Srovnávací nástroje může provozovat jakýkoli subjekt, včetně soukromých společností a veřejných orgánů či subjektů.
- 3. Členské státy mohou vyžadovat, aby srovnávací nástroje uvedené v odstavci 1 zahrnovaly srovnávací kritéria týkající se povahy služeb, které dodavatelé nabízejí.

4. Členské státy určí příslušný vnitrostátní orgán, který bude odpovědný za vydávání značek důvěry pro srovnávací nástroje, jež splňují požadavky stanovené v odstavci 1, a za zajištění toho, aby srovnávací nástroje, které značku důvěry nesou, trvale splňovaly dané požadavky. Tento orgán je nezávislý na jakýchkoli účastnících trhu a provozovatelích srovnávacích nástrojů.
5. Každý nástroj, který srovnává nabídky účastníků trhu, je způsobilý požádat o značku důvěry v souladu s tímto článkem na dobrovolném a nediskriminačním základě.
6. Odchylně od odstavců 4 a 5 se členské státy mohou rozhodnout, že nezajistí vydávání značek důvěry pro srovnávací nástroje, pokud existuje veřejný orgán nebo subjekt, který poskytuje srovnávací nástroj splňující požadavky stanovené v odstavci 1.

Aktivní zákazníci na trhu se zemním plynem

1. Členské státy zajistí, aby koncoví zákazníci byli oprávněni jednat jako aktivní zákazníci, aniž by se na ně vztahovaly nepřiměřené nebo diskriminační technické a administrativní požadavky, postupy a poplatky a síťové poplatky, které neodrážejí náklady.
2. Členské státy zajistí, aby aktivní zákazníci:
 - a) byli oprávněni provozovat svou činnost přímo;
 - b) byli oprávněni prodávat plyn, který sami vyrobili z obnovitelných zdrojů, prostřednictvím soustavy zemního plynu;
 - c) byli oprávněni účastnit se programů energetické účinnosti a **přesunu poptávky**;
 - d) byli oprávněni pověřit třetí stranu správou zařízení, která jsou pro jejich činnost zapotřebí, včetně instalace, provozování, zpracování dat a údržby, aniž by třetí strana byla považována za aktivního zákazníka;
 - e) podléhali nákladově účinným, transparentním a nediskriminačním síťovým poplatkům, čímž se zajistí, aby odpovídajícím a vyváženým způsobem přispívali ke sdílení celkových nákladů na soustavu;
 - f) byli finančně odpovědní za výkyvy, které způsobí v soustavě zemního plynu, nebo přenesli svou odpovědnost za výkyvy podle čl. 3 písm. e) [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**].

3. Členské státy mohou mít ve svých vnitrostátních právních předpisech různá ustanovení vztahující se na individuální aktivní zákazníky a na společně jednající aktivní zákazníky, pod podmínkou, že se na všechny aktivní zákazníky vztahují všechna práva a povinnosti, která jsou stanovena v tomto článku. Jakékoli odlišné zacházení se společně jednajícími aktivními zákazníky musí být přiměřené a řádně odůvodněné.
4. Členské státy zajistí, aby aktivní zákazníci, kteří vlastní zařízení pro ukládání plynu z obnovitelných zdrojů:
- a) měli právo na připojení k síti v přiměřené lhůtě od doby, kdy o to požádali, pokud jsou splněny všechny nezbytné podmínky, jako je odpovědnost za výkyvy;
 - b) nepodléhali žádnému dvojímu zpoplatnění, včetně síťových poplatků, za skladovaný plyn z obnovitelných zdrojů, který zůstává v jejich prostorách;
 - c) nepodléhali neúměrným požadavkům nebo poplatkům za udělení licence;
 - d) měli povoleno souběžně poskytovat několik služeb, je-li to technicky proveditelné.

Článek 14

Občanská energetická společenství na trhu se zemním plynem

1. Členské státy **mohou** [...] stanovit vhodný regulační rámec pro občanská energetická společenství.
2. **Pokud členské státy stanoví podpůrný rámec uvedený v odstavci 1, zajistí, aby: [...]**
 - a) účast v občanském energetickém společenství byla otevřená a dobrovolná[...];
 - b) členové nebo podílníci mohli z občanského energetického společenství vystoupit;
v takovém případě se použije [...] článek 11;

- c) členové nebo podílníci občanského energetického společenství neztratili svá práva a povinnosti zákazníků v domácnostech nebo aktivních zákazníků;
- d) příslušný provozovatel distribuční soustavy pod podmínkou poskytnutí spravedlivé náhrady dle posouzení regulačním orgánem spolupracoval s občanskými energetickými společenstvími s cílem usnadnit přepravu [...] plynů z obnovitelných zdrojů v rámci občanských energetických společenství;
- e) se na občanská energetická společenství vztahovaly nediskriminační, spravedlivé, přiměřené a transparentní postupy a poplatky, včetně připojení k síti, registrace a udělování licencí, a transparentní a nediskriminační síťové poplatky, které odrážejí náklady, čímž se zajistí, aby odpovídajícím a vyváženým způsobem přispívala ke sdílení celkových nákladů na soustavu zemního plynu.

3. **Pokud členské státy stanoví podpůrný rámec uvedený v odstavci 1, mohou v rámci tohoto podpůrného rámce stanovit, že občanská energetická společenství: [...]**

- a) jsou otevřena přeshraniční účasti; [...]
- b) jsou oprávněna vlastnit, zřizovat, nakupovat nebo si pronajímat distribuční síť a autonomně je spravovat za podmínek stanovených v odstavci 4 tohoto článku;
- c) podléhají výjimkám stanoveným v čl. 28 odst. 2.

4. **Pokud členské státy stanoví podpůrný rámec uvedený v odstavci 1, zajistí, aby občanská energetická společenství: [...]**

- a) měla nediskriminační přístup na všechny trhy se zemním plynem;
- b) měla nediskriminační a přiměřené zacházení, pokud jde o jejich činnosti, práva a povinnosti v postavení koncových zákazníků, výrobců, dodavatelů nebo provozovatelů distribučních soustav nebo účastníků trhu;
- c) byli finančně odpovědní za výkyvy, které způsobí v soustavě zemního plynu, nebo přenesli svou odpovědnost za výkyvy podle čl. 3 písm. e) [přepřacovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**];
- d) byla považována za aktivní zákazníky v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. e) a odst. 4 písm. a), c) a d)[...];
- e) byla oprávněna zajistit v rámci občanského energetického společenství sdílení plynu z obnovitelných zdrojů, který je vyroben výrobními bloky vlastněnými daným společenstvím, s výhradou dalších požadavků stanovených v tomto článku a při zachování práv a povinností členů společenství jakožto koncových zákazníků.

Pro účely prvního pododstavce písm. e) nejsou v případě, že je plyn z obnovitelných zdrojů sdílen, dotčeny příslušné síťové poplatky, sazby a odvody, a to v souladu s transparentní analýzou nákladů a přínosů distribuovaných zdrojů energie vypracovanou příslušným vnitrostátním orgánem.

[...] **5.** Členské státy se mohou rozhodnout, že občanským energetickým společenstvím udělí právo spravovat distribuční síť v oblasti jejich působení, a stanoví příslušné postupy, aniž jsou dotčena ustanovení kapitoly VI nebo další pravidla a předpisy vztahující se na provozovatele distribučních soustav.

Pokud je [...] právo **uvedené v [...] prvním pododstavci** uděleno, členské státy zajistí, aby občanská energetická společenství:

- a) směla přepravovat plyn z neobnovitelných zdrojů [...], pokud je takový plyn nezbytný pro zabezpečení provozu soustavy;
- b) směla s příslušným provozovatelem distribuční soustavy nebo provozovatelem přepravní soustavy, k níž je jejich síť připojena, uzavřít dohodu o provozování sítě občanského energetického společenství;
- c) podléhala odpovídajícím síťovým poplatkům v místech připojení mezi svou sítí a distribuční sítí mimo občanské energetické společenství;
- d) nediskriminovala zákazníky, kteří zůstávají připojeni k distribuční soustavě, ani jim nezpůsobovala újmu.

- 6. Pokud členské státy stanoví podpůrný rámec uvedený v odstavci 1, [...] zajistí [...] , že:**
- a) soukromé podniky, které se zabývají rozsáhlou obchodní činností a v nichž odvětví zemního plynu představuje hlavní oblast hospodářské činnosti, se nesmí účastnit jako společníci nebo akcionáři ani spolupracovat jinými prostředky, jako jsou investice, a to přímo ani nepřímo prostřednictvím dceřiné společnosti [...];**
 - b) soukromé podniky, které se zabývají rozsáhlou obchodní činností a jež se na společenství podílejí jako členové nebo podílníci, nebo které spolupracují jinými prostředky, jako jsou investice, nemohou vykonávat rozhodující vliv na rozhodování občanského energetického společenství;**
 - c) občanská energetická společenství jsou ekonomicky a finančně nezávislá na soukromých podnicích jiných, než společenství pro obnovitelné zdroje a malé podniky;**
 - d) nejméně 15 % hlasovacích práv je přiděleno zákazníkům v domácnostech, kteří jsou nezávislí na jiných členech nebo podílících, jako jsou malé podniky a místní orgány.**

Vyúčtování a informace o vyúčtování

1. Členské státy zajistí, aby vyúčtování a informace o vyúčtování byly přesné, srozumitelné, jasné, stručné a uživatelsky vstřícné a byly předloženy způsobem, který koncovým zákazníkům usnadňuje srovnávání, a že splňují minimální požadavky stanovené v příloze I. Koncoví zákazníci na požádání obdrží jasné a srozumitelné vysvětlení způsobu, jakým bylo jejich vyúčtování vypracováno, a to především v případech, kdy vyúčtování není založeno na skutečné spotřebě.
2. Členské státy zajistí, aby koncoví zákazníci dostávali veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování zdarma.
3. Členské státy zajistí, aby koncovým zákazníkům byla nabízena možnost elektronických vyúčtování a informací o vyúčtování **alespoň v případě zákazníků v domácnosti a malých podniků a mikropodniků, kterým jsou [...] nabízeny** flexibilní způsoby samotné úhrady.
4. Zahrnuje-li smlouva budoucí změnu produktu nebo ceny nebo slevu, musí to být uvedeno ve vyúčtování spolu s datem, kdy k této změně dojde.
5. Zvažují-li členské státy změny požadavků na obsah vyúčtování, vedou konzultace se spotřebitelskými organizacemi.

Inteligentní měřicí systémy v soustavě zemního plynu

1. Členské státy nebo, stanoví-li tak daný členský stát, regulační orgány, ve snaze podpořit energetickou účinnost a posílit postavení koncových zákazníků, vydají důrazné doporučení, aby plynárenské podniky optimalizovaly využívání zemního plynu, mimo jiné poskytováním služeb v oblasti hospodaření s energií a zavedením inteligentních měřicích systémů, které jsou interoperabilní, zejména ve spojení se spotřebitelskými systémy pro hospodaření s energií a inteligentními sítěmi v souladu s příslušnými pravidly Unie o ochraně údajů.

2. Členské státy zajistí instalaci inteligentních měřicích systémů na svém území.

Aniž je dotčen první pododstavec, [...] uvedená [...] povinnost instalace může být předmětem posouzení nákladů a přínosů, které se provede v souladu se zásadami stanovenými v příloze II. Při posuzování nákladů a přínosů mohou členské státy provádět samostatná posouzení pro různé kategorie zákazníků a skupin zákazníků, jako jsou domácnosti, malé a střední podniky a průmysl.

3. Členské státy, které přistoupí k instalaci inteligentních měřicích systémů, přijmou a zveřejní minimální funkční a technické požadavky na inteligentní měřicí systémy, které mají být na jejich území nainstalovány, v souladu s článkem 18 a přílohou II. Členské státy zajistí interoperabilitu těchto inteligentních měřicích systémů a jejich schopnost poskytovat výstupy pro spotřebitelské systémy pro hospodaření s energií. Členské státy v tomto směru řádně zohlední příslušné dostupné normy včetně norem umožňujících interoperabilitu, osvědčené postupy a význam rozvoje inteligentních sítí a vnitřního trhu se zemním plynem.

4. Členské státy, které přistoupí k instalaci inteligentních měřicích systémů, zajistí, aby koncoví zákazníci transparentním a nediskriminačním způsobem přispívali k úhradě s tím spojených nákladů, přičemž zohlední dlouhodobé přínosy pro celý hodnotový řetězec. Členské státy nebo, stanoví-li tak daný členský stát, určené příslušné orgány instalaci na svém území pravidelně sledují, aby měly přehled o zajištění přínosů pro odběratele.
5. Pokud je instalace inteligentních měřicích systémů v důsledku posouzení nákladů a přínosů podle odstavce 2 vyhodnocena negativně, členské státy zajistí, aby bylo toto posouzení alespoň jednou za čtyři roky revidováno v návaznosti na významné změny v předpokladech, z nichž vycházelo, technický pokrok a vývoj trhu. Jakmile je výsledek aktualizovaného posouzení nákladové efektivity k dispozici, oznámí jej členské státy Komisi.
6. Ustanovení o inteligentních měřicích systémech uvedená v této směrnici se použijí na budoucí zařízení a na zařízení nahrazující starší inteligentní plynoměry. Inteligentní měřicí systémy, které již byly nainstalovány, nebo u nichž k „zahájení prací“ došlo před [datum vstupu v platnost], mohou zůstat nadále v provozu po celou dobu své životnosti. Avšak inteligentní měřicí systémy, které nesplňují požadavky článku [...], 18 a přílohy II, nesmějí být v provozu po uplynutí [12 let od vstupu této směrnice v platnost].
7. Pro účely odstavce 6 se „zahájením prací“ rozumí zahájení stavebních prací na investici nebo první pevný závazek objednat vybavení nebo jiný závazek, který činí investici nevratnou, podle toho, co nastane dříve. Za zahájení prací se nepovažuje nákup pozemků a přípravné práce, jako je získávání povolení a provádění předběžných studií proveditelnosti. V případě převzetí se „zahájením prací“ rozumí okamžik nabytí aktiv přímo vázaných k nabytí podniku.

Intelligentní měřicí systémy ve vodíkové soustavě

1. Členské státy zajistí instalaci inteligentních měřicích systémů, které dokáží přesně měřit spotřebu, poskytovat informace o skutečném čase využití a jsou schopny vysílat a přijímat údaje pro účely informování, sledování a kontroly za použití určité formy elektronické komunikace.

Aniž je dotčen první pododstavec, [...] uvedená [...] povinnost instalace může být předmětem posouzení nákladů a přínosů, které se provede v souladu se zásadami stanovenými v příloze II.

2. Členské státy zajistí bezpečnost měřicích systémů a souvisejícího sdělování údajů a soukromí koncových zákazníků v souladu s příslušnými pravidly Unie v oblasti ochrany údajů a soukromí, i interoperabilitu těchto systémů a zohlední používání příslušných norem.

3. Komise prostřednictvím prováděcích aktů přijme požadavky na interoperabilitu pro inteligentní měření a postupy, aby pro způsobilé strany zajistila přístup k údajům pocházejícím z těchto měřicích systémů. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle článku 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
4. **Členské státy, které přistoupí k instalaci inteligentních měřicích systémů, zajistí, aby koncoví zákazníci transparentním a nediskriminačním způsobem přispívali k úhradě s tím spojených nákladů, přičemž zohlední dlouhodobé přínosy pro celý hodnotový řetězec. Členské státy [...] tuto instalaci na svém území pravidelně sledují, aby měly přehled o zajištění přínosů pro zákazníky.**
5. **Pokud je instalace inteligentních měřicích systémů v důsledku posouzení nákladů a přínosů podle odstavce 1 vyhodnocena negativně, členské státy zajistí, aby bylo toto posouzení alespoň jednou za čtyři roky revidováno v návaznosti na významné změny v předpokladech, z nichž vycházelo, technický pokrok a vývoj trhu. Jakmile je výsledek aktualizovaného posouzení nákladové efektivity k dispozici, oznámí jej členské státy Komisi.**

Funkce inteligentních měřicích systémů v plynárenské soustavě

Pokud je instalace inteligentních měřicích systémů na základě posouzení nákladů a přínosů podle čl. 16 odst. 2 vyhodnoceno pozitivně nebo jsou inteligentní měřicí systémy instalovány systematicky po [datu vstupu v platnost], členské státy zavedou tyto systémy v souladu s evropskými normami, následujícími požadavky a přílohou II:

- a) inteligentní měřicí systémy přesně měří skutečnou spotřebu zemního plynu a jsou schopny poskytovat končným zákazníkům informace o skutečném čase použití, včetně ověřených údajů o historické spotřebě, které jsou koncovým zákazníkům na požádání a bez dalších nákladů snadno a bezpečně dostupné a vizualizované, a neověřených nejnovějších údajů o spotřebě, které jsou koncovým zákazníkům na požádání rovněž snadno a bezpečně dostupné bez dalších nákladů, prostřednictvím standardizovaného rozhraní nebo dálkového přístupu, a to za účelem podpory automatizovaných programů zvyšování energetické účinnosti a dalších služeb;
- b) bezpečnost inteligentních měřicích systémů a datových komunikací je zajištěna v souladu s příslušnými bezpečnostními pravidly Unie, s náležitým zohledněním nejlepších dostupných technologií pro zajištění nejvyšší úrovně kybernetické bezpečnosti při současném přihlédnutí k nákladům a zásadám proporcionality;
- c) ochrana soukromí koncových zákazníků a údajů o nich je zajištěna v souladu s příslušnými pravidly Unie v oblasti ochrany údajů a soukromí;

- d) pokud o to koncoví zákazníci požádají, jsou jim nebo třetí straně jednající jejich jménem zpřístupněny v souladu s prováděcími akty přijatými podle článku [...] 22 údaje o jejich spotřebě plynu, a to prostřednictvím standardizovaného komunikačního rozhraní nebo dálkového přístupu a ve snadno srozumitelném formátu umožňujícím srovnání nabídek na rovnocenném základě;
- e) před instalací inteligentních plynoměrů nebo při ní jsou koncovým zákazníkům poskytnuty příslušné rady a informace, zejména ohledně plného potenciálu inteligentních plynoměrů, pokud jde o správu odečtů a sledování spotřeby energie, jakož i ohledně shromažďování a zpracování osobních údajů v souladu s použitelnými pravidly Unie o ochraně údajů;
- f) inteligentní měřicí systémy umožňují koncovým zákazníkům, aby měření a vypořádání probíhalo se stejným časovým rozlišením, jako je interval zúčtování odchylek na vnitrostátním trhu.

Pro účely prvního pododstavce písm. d) musí mít koncoví zákazníci rovněž možnost získat své údaje z měření nebo je předávat jiné straně bez dalších nákladů a v souladu se svým právem na přenositelnost údajů na základě pravidel Unie o ochraně údajů.

Nárok na inteligentní plynoměr pro zemní plyn

1. Pokud je instalace inteligentních měřicích systémů na základě posouzení nákladů a přínosů podle čl. 16 odst. 2 vyhodnocena negativně a pokud nejsou inteligentní měřicí systémy systematicky [...] zavedeny, členské státy zajistí, aby měl každý koncový zákazník za úhradu souvisejících nákladů na požádání a za spravedlivých, přiměřených a nákladově efektivních podmínek nárok na instalaci nebo v příslušných případech modernizaci inteligentního plynoměru, který:
 - a) je-li to technicky proveditelné, je vybaven funkcemi uvedenými v článku 18, nebo minimálním souborem funkcí, které členské státy určí a zveřejní na vnitrostátní úrovni v souladu s přílohou II;
 - b) je interoperabilní a je schopen zajistit požadované propojení měřicí infrastruktury se spotřebitelskými systémy pro hospodaření s energií.
2. Pokud zákazník požádá o inteligentní plynoměr podle odstavce 1, členské státy nebo, pokud tak daný členský stát stanovil, určené příslušné orgány:
 - a) zajistí, aby nabídka pro koncového zákazníka žádajícího o instalaci inteligentního plynoměru výslovně uváděla a jasně popisovala:
 - i) funkce a interoperabilitu, které je inteligentní plynoměr schopen podporovat, a služby, které lze poskytovat, jakož i přínosy, kterých lze díky danému inteligentnímu plynoměru v dané době reálně dosáhnout;
 - ii) případné související náklady, které by hradil koncový zákazník;

- b) zajistí, aby byl inteligentní plynoměr nainstalován v přiměřené době a v každém případě nejpozději do čtyř měsíců od podání žádosti zákazníkem;
- c) pravidelně a přinejmenším každé dva roky přezkoumají a zveřejní související náklady a sledují jejich vývoj v důsledku technologického pokroku a potenciálních modernizací měřicího systému.

Článek 20

Běžné plynoměry pro zemní plyn

1. Pokud koncoví zákazníci odebírající zemní plyn nemají inteligentní plynoměry, členské státy zajistí, aby byly koncovým zákazníkům poskytnuty individuální běžné plynoměry, které přesně měří jejich skutečnou spotřebu. **Členské státy mohou z tohoto požadavku osvobodit zákazníky v domácnostech, kteří plyn nepoužívají pro účely vytápění. Toto osvobození může být rozšířeno také na zákazníky mimo domácnost nacházející se v budovách, kde většina zákazníků jsou domácnosti způsobilé pro osvobození, pokud je příslušná instalace technicky neproveditelná.**
2. Členské státy zajistí, aby koncoví odběratelé zemního plynu mohli snadno odečítat údaje ze svých běžných plynoměrů, ať už přímo nebo nepřímo prostřednictvím on-line rozhraní nebo jiného vhodného rozhraní.

Článek 21

Správa údajů

1. Při stanovování pravidel pro správu a výměnu údajů členské státy, nebo pokud tak členský stát stanovil, určené příslušné orgány stanoví pravidla týkající se přístupu k údajům koncového zákazníka způsobilými osobami v souladu s tímto článkem a platným právním rámcem Unie. Pro účely této směrnice se má za to, že údaje zahrnují údaje z měření a o spotřebě, jakož i údaje potřebné ke změně dodavatele zákazníka a dalším službám.
2. Členské státy organizují správu údajů, aby zajistily efektivní a bezpečný přístup k údajům a jejich výměnu, jakož i ochranu údajů a bezpečnost údajů.

Nezávisle na modelu správy údajů používaném v jednotlivých členských státech osoby odpovědné za správu údajů poskytnou kterékoli způsobilé osobě přístup k údajům koncového zákazníka v souladu s ustanoveními odstavce 1. Způsobilé osoby by měly mít požadované údaje k dispozici bez diskriminace a současně. Přístup k údajům je snadný a příslušné postupy pro obdržení přístupu k údajům se zveřejní.

3. Pravidla pro přístup k údajům a uchovávání údajů pro účely této směrnice musí být v souladu s příslušným právem Unie.

Zpracovávání osobních údajů prováděné v rámci této směrnice se provádí v souladu s nařízením (EU) 2016/679.

4. Členské státy, nebo pokud tak daný členský stát stanovil, určené příslušné orgány udělují osobám odpovědným za správu údajů oprávnění a osvědčení nebo nad těmito osobami, tam kde je to relevantní, vykonávají dohled, aby zajistily, že tyto osoby splňují požadavky této směrnice.

Aniž jsou dotčeny úkoly pověřenců pro ochranu osobních údajů podle nařízení (EU) 2016/679, mohou se členské státy rozhodnout, že od osob odpovědných za správu údajů budou vyžadovat, aby jmenovaly kontrolory shody, kteří odpovídají za sledování provádění opatření přijatých uvedenými osobami s cílem zajistit nediskriminační přístup k údajům a soulad s požadavky této směrnice.

Členské státy mohou za účelem plnění povinností podle tohoto odstavce určit kontrolory shody nebo subjekty uvedené v čl. [...] 42 odst. 2 písm. d) této směrnice.

5. Koncovým zákazníkům nesmějí být za přístup k jejich údajům nebo za jejich žádost o zpřístupnění jejich údajů účtovány žádné dodatečné náklady.

Členské státy jsou odpovědné za stanovení příslušných poplatků za přístup k údajům způsobilými osobami.

Členské státy [...] zajistí, aby poplatky účtované regulovanými subjekty, které poskytují datové služby, byly přiměřené a řádně odůvodněné.

Požadavky na interoperabilitu a postupy pro přístup k údajům na trhu se zemním plynem

1. S cílem podpořit hospodářskou soutěž na maloobchodním trhu se zemním plynem a zabránit vzniku nadměrných administrativních nákladů pro způsobilé strany usnadní členské státy plnou interoperabilitu energetických služeb v rámci Unie.
2. Komise prostřednictvím prováděcích aktů určí požadavky na interoperabilitu a nediskriminační a transparentní postupy pro přístup k údajům uvedené v čl. 21 odst. 1. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle článku 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Členské státy zajistí, aby plynárenské podniky uplatňovaly požadavky na interoperabilitu a postupy pro přístup k údajům uvedené v odstavci 2. Tyto požadavky a postupy vycházejí ze stávajících vnitrostátních postupů.

Jednotná kontaktní místa

Členské státy zajistí zřízení jednotných kontaktních míst, která poskytují zákazníkům veškeré potřebné informace o jejich právech, příslušných právních předpisech a mechanismech řešení sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato jednotná kontaktní místa mohou být součástí obecných kontaktních míst pro poskytování informací odběratelům a mohou být též subjekty jako jednotná kontaktní místa pro elektřinu podle článku 26 směrnice 2019/944/EU o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou.

Právo na mimosoudní řešení sporů

1. Členské státy zajistí koncovým zákazníkům přístup k jednoduchým, spravedlivým, **přiměřeným**, transparentním, nezávislým, **nákladově** účinným a efektivním mechanismům mimosoudního řešení sporů, pokud jde o řešení sporů týkajících se práv a povinností stanovených touto směrnicí, prostřednictvím nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Pokud je koncový zákazník odběratelem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU⁽²³⁾, musí tyto mechanismy mimosoudního řešení sporů splňovat požadavky na kvalitu stanovené v uvedené směrnici a v odůvodněných případech poskytovat systém odškodnění nebo náhrad.
2. V případě potřeby členské státy zajistí, aby subjekty alternativního řešení sporů spolupracovaly za účelem nalezení jednoduchého, spravedlivého, transparentního, nezávislého, efektivního a účinného mechanismu mimosoudního řešení sporů v případě jakéhokoli sporu, který vznikne v souvislosti s produkty nebo službami spojenými s jakýmkoli produktem nebo službou nebo balíkem produktů či služeb, které spadají do oblasti působnosti této směrnice.
3. Účast plynárenských podniků na mechanismech mimosoudního řešení sporů pro zákazníky v domácnostech je povinná, ledaže dotčený členský stát Komisi prokáže, že jiné mechanismy jsou stejně účinné.

Ochrana [...]/zranitelných zákazníků a dodavatelé poslední instance

1. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu koncových zákazníků, především zabezpečí, aby existovaly dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků. V této souvislosti každý členský stát definuje pojem zranitelní zákazníci, který přitom může odkazovat na energetickou chudobu.[...] **Kritéria pro definici pojmu zranitelných zákazníků mohou zahrnovat úroveň příjmů, podíl výdajů za energie v rámci disponibilního příjmu, energetickou účinnost domácností, kritickou závislost na plynových zařízeních ze zdravotních důvodů, věk či jiná kritéria.** Mezi opatření na ochranu zranitelných [...] **zákazníků** může patřit mimo jiné zákaz odpojit [...] takové [...] zákazníky v kritických obdobích.
2. Členské státy zejména přijmou vhodná opatření na ochranu koncových zákazníků v odlehlých oblastech, kteří jsou připojeni k soustavě zemního plynu nebo vodíkové soustavě. Členské státy mohou jmenovat dodavatele poslední instance pro zákazníky v domácnostech, a pokud to považují za vhodné pro malé podniky a **mikropodniky** [...] napojené na **plynárenskou nebo vodíkovou** soustavu. **Členské státy** [...] zajistí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, zejména pokud jde o transparentnost týkající se smluvních podmínek, **konkurenceschopných, transparentních a nediskriminačních cen**, obecných informací a mechanismů řešení sporů.

Kapitola IV

Přístup třetích osob k infrastruktuře

ODDÍL I

PŘÍSTUP K INFRASTRUKTUŘE ZEMNÍHO PLYNU

Článek 26

Přístup na trh pro plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové plyny

Členské státy umožní přístup na trh a k infrastruktuře pro plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové plyny nehledě na to, zda jsou zařízení na produkci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů připojena k distribučním nebo přepravním soustavám.

Přístup třetích osob k distribuci a přepravě zemního plynu a k terminálům LNG

1. Členské státy zabezpečí zavedení systému pro přístup třetích osob k přepravní a distribuční soustavě a zařízení LNG na základě zveřejněných sazeb použitelných na všechny zákazníky, včetně dodavatelských podniků, a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metody pro jejich výpočet schválil před vstupem v platnost podle článku 72 regulační orgán uvedený v článku 70 a aby tyto sazby, a případně metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny. Zlevněné sazby [...] **smějí** být uděleny, pouze pokud to umožňují právní předpisy Unie.
2. **Provozovatelé přepravních soustav musí mít přístup k síti jiných provozovatelů přepravních soustav, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, mimo jiné i pokud jde o přeshraniční přepravu.**
3. Tato směrnice nebrání uzavírání dlouhodobých smluv týkajících se plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, pokud jsou v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže a přispívají k dekarbonizaci. Uzavřeny nesmí být žádné dlouhodobé smlouvy o dodávkách fosilního plynu bez omezování emisí, jejichž doba platnosti by překračovala konec roku 2049.
4. Tento článek se použije rovněž na občanská energetická společenství, která spravují distribuční síť.

Přístup k těžebním sítím pro zemní plyn

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že plynárenské podniky a oprávnění zákazníci bez ohledu na to, kde se nacházejí, byli schopni získat přístup k těžebním plynovodním soustavám, včetně zařízení poskytujících technické služby spojené s tímto přístupem, v souladu s tímto článkem, s výjimkou částí těchto sítí a zařízení, které jsou používány pro místní těžební činnosti na nalezišti, kde je plyn těžen. Tato opatření se oznamují Komisi v souladu s článkem 88.
2. Přístup uvedený v odstavci 1 je poskytován způsobem určeným členským státem v souladu s odpovídajícími právními nástroji. Členské státy uplatňují cíle spravedlivého a otevřeného přístupu, dosažení konkurenčního trhu se zemním plynem a ochrany před zneužíváním dominantního postavení, s přihlédnutím k bezpečnosti a pravidelnosti dodávek, objemu, který je nebo může být celkově dostupný, a k ochraně životního prostředí. V úvahu je možné vzít tyto potřeby:

- a) nezbytnost odmítnout přístup, pokud existuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze přiměřeným způsobem překonat;
 - b) nezbytnost zabránit obtížím, které nelze přiměřeným způsobem překonat a které by mohly nepříznivě ovlivnit efektivitu současné a plánované budoucí produkce uhlovodíků, včetně nalezišť s nízkou ekonomickou návratností;
 - c) potřeba respektovat řádně odůvodněné a přiměřené potřeby vlastníka nebo provozovatele těžební plynovodní soustavy ohledně dopravy a zpracování plynu a zájmy všech ostatních uživatelů těžební plynovodní soustavy nebo souvisejících zpracovatelských nebo manipulačních zařízení, které by mohly být dotčeny; a
 - d) nezbytnost uplatňovat vnitrostátní právní a správní předpisy týkající se udělování povolení k produkci nebo rozvoji těžební plynovodní soustavy v souladu s právem Unie.
3. Členské státy zajistí, aby byl zaveden postup pro řešení sporů, včetně orgánu nezávislého na stranách s přístupem ke všem důležitým informacím, který umožní rychlé vyřešení sporů týkajících se přístupu k těžebním plynovodním soustavám, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v odstavci 2 a k počtu stran, které mohou být zapojeny do sjednávání přístupu k těmto sítím.

4. V případě přeshraničních sporů se použije postup pro řešení sporů toho členského státu, do jehož jurisdikce spadá těžební plynovodní soustava, která odmítá přístup. Pokud v přeshraničních sporech dotčená síť spadá do působnosti více členských států, tyto státy se vzájemně konzultují s cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice. Jestliže těžební plynovodní soustava začíná ve třetí zemi a připojuje se k síti alespoň jednoho členského státu, dotčené členské státy se vzájemně konzultují a členský stát, v němž se nachází první vstupní bod do sítě členských států, konzultuje dotčenou třetí zemi, v níž těžební plynovodní soustava začíná, s cílem zajistit v případě dotčené sítě jednotné uplatňování této směrnice na území členských států.

Přístup ke skladování zemního plynu

1. Pro organizaci přístupu ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům, jakož i pro organizaci přístupu k pomocným službám mohou členské státy zvolit buď jeden z postupů uvedených v odstavcích 3 a 4, nebo oba. Tyto postupy se uplatňují v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii.

Když volí postup přístupu ke skladování podle tohoto článku, musí členské státy zohlednit výsledky společných a vnitrostátních posouzení rizik podle článku 7 nařízení (EU) 2017/1938.

Regulační orgány vymezí a zveřejní kritéria, která umožní stanovit, jaký režim přístupu se použije pro skladovací zařízení a skladování v potrubí. Členské státy zveřejní nebo provozovatelům skladovacího zařízení a přepravní soustavy uloží povinnost, aby zveřejnili, která skladovací zařízení nebo které jejich části a které skladování v potrubí jsou nabízeny podle různých postupů uvedených v odstavcích 3 a 4.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na pomocné služby a prozatímní skladování, které se týkají zařízení LNG a které jsou nezbytné k procesu znovuzplyňování a následného dodání do přepravní soustavy.
3. V případě sjednaného přístupu přijmou regulační orgány nezbytná opatření, aby podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni umožnily sjednat přístup ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Strany jsou povinny sjednat svůj přístup ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám v dobré víře.

Smlouvy o přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám se sjednávají s odpovídajícím provozovatelem skladovacího zařízení. Regulační orgány požadují, aby provozovatelé skladovacího zařízení a plynárenské podniky zveřejnili své hlavní obchodní podmínky pro využívání skladování, skladování v potrubí a jiných pomocných služeb každý rok.

Vypracovávání uvedených podmínek konzultují provozovatelé skladovacích zařízení s uživateli soustavy.

4. Regulační orgány, které zvolí regulovaný přístup, přijmou nezbytná opatření, aby poskytly plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni právo přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám na základě zveřejněných sazeb nebo jiných podmínek a povinností pro používání daného skladování nebo skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Regulační orgány konzultují vypracovávání těchto sazeb nebo metod pro jejich stanovení s uživateli soustavy. Toto právo přístupu může být oprávněným zákazníkům poskytnuto tím, že se jim umožní uzavřít smlouvy na dodávky s konkurenčními podniky jinými než vlastníkem nebo provozovatelem soustavy nebo podnikem ve skupině.

Přímá vedení zemního plynu

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní:
 - a) podnikům usazeným na jejich území zásobovat oprávněné zákazníky prostřednictvím přímých vedení; a
 - b) každému zákazníkovi usazenému na jejich území, aby byl plynárenskými podniky zásobován prostřednictvím přímých vedení.
2. Členské státy nebo jimi určený příslušný orgán stanoví kritéria pro povolení výstavby nebo provozování přímých vedení na svém území v případech, kdy je pro výstavbu nebo provozování přímých vedení požadováno povolení, například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení. Tato kritéria musí být objektivní a nediskriminační.
3. Členské státy mohou podmínit vydání povolení k výstavbě přímého vedení buď odmítnutím přístupu k soustavě na základě článku 34, anebo zahájením smířčího řízení podle článku 73.

ODDÍL II

PŘÍSTUP K VODÍKOVÉ INFRASTRUKTUŘE

Článek 31

Přístup třetích osob k vodíkovým sítím

1. Členské státy zajistí zavedení systému regulovaného přístupu třetích stran k vodíkovým sítím na základě zveřejněných sazeb, který bude mezi všemi uživateli těchto sítí uplatňován objektivně a bez diskriminace.
2. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metodiky pro jejich výpočet schválil před vstupem v platnost podle článku 72 regulační orgán uvedený v článku 70 a aby tyto sazby, a případně metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před jejich vstupem v platnost zveřejněny.
3. Provozovatelé vodíkové sítě musí mít přístup k síti jiných provozovatelů vodíkové sítě, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, včetně pokud jde o přeshraniční dopravu vodíku.

4. Do 31. prosince [2035] se členský stát může rozhodnout odstavec 1 nepoužít. V takovém případě členský stát zajistí zavedení systému sjednaného přístupu třetích stran k vodíkovým sítím v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii. Regulační orgány přijmou nezbytná opatření, aby umožnily uživatelům vodíkové sítě vyjednávat o přístupu k vodíkovým sítím a **zajistily, aby strany měly [...]** povinnost sjednat přístup k vodíkovým sítím v dobré víře.
5. V případě použití sjednaného přístupu **podle odstavce 4** poskytnou regulační orgány uživatelům vodíkové sítě pokyny ohledně toho, jak budou sjednané sazby ovlivněny v případě zavedení regulovaného přístupu třetích stran.

Přístup třetích stran k vodíkovým terminálům

1. Členské státy zajistí zavedení systému přístupu třetích stran k vodíkovým terminálům založeného na sjednaném přístupu objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem, přičemž regulační orgány přijmou nezbytná opatření, aby uživatelé vodíkových terminálů mohli sjednat přístup k těmto terminálům. Strany jsou povinny sjednat přístup v dobré víře. **Členské státy se mohou rovněž rozhodnout, že budou uplatňovat regulovaný přístup třetích stran [...] k vodíkovým terminálům.**
2. Regulační orgány sledují podmínky přístupu třetích stran k vodíkovým terminálům a jejich dopad na trhy s vodíkem a v případě potřeby za účelem ochrany hospodářské soutěže přijmou opatření ke zlepšení přístupu v souladu s kritérii stanovenými v odstavci 1.

Přístup ke skladování vodíku

1. Členské státy zajistí zavedení systému přístupu třetích stran ke skladování vodíku, a je-li to technicky a hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům, přístupu ke skladování v potrubí, jakož i organizace přístupu k pomocným službám na základě sjednaného přístupu objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem, nebo systému regulovaného přístupu třetích stran v souladu s odstavcem 2.
2. Od 1. ledna 2036 členské státy zajistí zavedení systému regulovaného přístupu třetích stran ke skladování vodíku [...], a je-li to technicky [...]nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě[...] pro účely dodávek zákazníkům, **přístupu ke skladování v potrubí**, jakož i k organizaci přístupu k pomocným službám, přičemž tento přístup bude uplatňován na základě zveřejněných sazeb, objektivně a bez diskriminace mezi všemi uživateli vodíkové soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metodiky, z nichž vycházely při svých výpočtech, byly před jejich vstupem v platnost schváleny regulačním orgánem v souladu s článkem 72.

ODDÍL III

ODEPŘENÍ PŘÍSTUPU A PŘIPOJENÍ

Článek 34

Odepření přístupu a připojení

1. **Provozovatelé přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav [...]** a vodíkové **podniky** mohou odmítnout přístup nebo připojení k plynárenské a vodíkové soustavě pro nedostatek kapacity. [...]
2. **Aniž jsou dotčeny [...]** vnitrostátní a unijní cíle v oblasti dekarbonizace, členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění toho, **aby provozovatel přepravní soustavy, [...]** **provozovatel distribuční soustavy [...]** nebo vodíkový podnik, který odmítl přístup nebo připojení k plynárenské soustavě nebo vodíkové soustavě pro nedostatek kapacity nebo neexistenci přípojky, učinil potřebná zlepšení, pokud je to hospodárné nebo pokud je potenciální zákazník ochoten za ně zaplatit.
3. Přístup k soustavě pro plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové plyny může být odepřen pouze s výhradou ustanovení článků 18 a 33 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**].

4. **Odchylně od odstavců 1 [...] až 3 může členský stát určit soustavu, jejímž prostřednictvím mohou provozovatelé přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav odmítnout přístup či připojení nebo odpojit uživatele soustavy zemního plynu, zejména s cílem zajistit soulad s prováděním cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119, pokud:**
- a. **plán rozvoje sítě podle článku 51 [...] předpokládá vyřazení přepravní soustavy nebo jejích příslušných částí z provozu nebo**
 - b. **příslušný vnitrostátní orgán schválil vyřazení [...] distribuční soustavy nebo jejích příslušných částí z provozu.**

Členské státy, které umožňují odmítnutí přístupu a připojení nebo odpojení uživatelů sítě podle tohoto odstavce[...] [...] zajistí, aby se tak dělo na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií [...] stanovených vnitrostátním regulačním orgánem s ohledem na dotčené zájmy. Umožňují-li členské státy odpojení, přijmou vhodná opatření na ochranu uživatelů sítě v souladu s článkem 11a.

5. **Odmítnutí přístupu nebo připojení a odpojení podle tohoto článku musí být řádně odůvodněno [...].**

Kapitola V

Pravidla vztahující se na provozovatele přepravních soustav a skladovacích zařízení zemního plynu a zařízení LNG

Článek 35

Úkoly provozovatelů přepravních soustav, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG

1. Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG:
 - a) provozuje, udržuje a rozvíjí za přijatelných hospodářských podmínek bezpečnost, spolehlivost a účinnost přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG s cílem zajistit otevřenost trhu, s řádným ohledem na životní prostředí, povinnosti stanovené v [nařízení (EU) 2022/... (nařízení o metanu)] a při zajištění přiměřených prostředků ke splnění povinností týkajících se poskytování služeb;
 - b) nepřipouští diskriminaci mezi uživateli soustavy nebo určitými kategoriemi uživatelů soustavy, zvláště pokud jde o zvýhodňování podniků ve své skupině;
 - c) poskytuje všem jiným provozovatelům přepravní soustavy, skladovacího zařízení, zařízení LNG nebo distribuční soustavy dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy;
 - d) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě.

2. Každý provozovatel přepravní soustavy vybuduje dostatečnou přeshraniční kapacitu za účelem integrace evropské přepravní infrastruktury, která bude splňovat veškeré z hospodářského hlediska přijatelné a technicky proveditelné požadavky na kapacity a zároveň zohledňovat bezpečnost dodávek zemního plynu.
3. Provozovatelé přepravních soustav spolupracují s provozovateli distribučních soustav s cílem zajistit účinnou účast účastníků trhu připojených k síti na maloobchodním, velkoobchodním a vyrovnávacím trhu.
4. Provozovatelé přepravních soustav zajistí v rámci svých zařízení účinné řízení kvality plynu v souladu s platnými normami kvality plynu.
5. Pravidla přijatá provozovateli přepravních soustav pro vyrovnávání přepravní soustavy zemního plynu musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům jejich soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která musí být v souladu s čl. 72 odst. 7, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejní se.
6. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, mohou požadovat, aby provozovatelé přepravních soustav dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přepravní soustavy, včetně propojovací kapacity.

7. Členské státy mohou stanovit, že jedna nebo více povinností uvedených v odstavci 1 je uloženo jinému provozovateli přepravní soustavy, než je ten, který vlastní přepravní soustavu, na kterého by se jinak dotýčné povinnosti vztahovaly. Provozovatel přepravní soustavy, kterému jsou úkoly uloženy, musí být certifikován podle modelu oddělení vlastnictví, modelu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy a musí splňovat požadavky stanovené v článku 54, avšak nemusí být vlastníkem přepravní soustavy, za niž je odpovědný.
8. [...] Provozovatel přepravní soustavy, **který je vlastníkem dané přepravní soustavy**, musí splňovat požadavky stanovené v kapitole IX a být certifikován podle článku [...] 65. Tímto není dotčena možnost, aby provozovatelé přepravních soustav, kteří jsou certifikováni podle modelu oddělení vlastnictví, modelu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy, přenesli z vlastního podnětu a pod vlastním dohledem některé úkoly na jiné provozovatele přepravních soustav, kteří jsou certifikováni podle modelu oddělení vlastnictví, modelu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy, pokud toto přenesení úkolů neohrožuje účinná a nezávislá rozhodovací práva provozovatele přepravní soustavy, který úkoly deleguje.

9. Provozovatelé zařízení LNG, **přepravních** a skladovacích zařízení spolupracují v rámci jednoho členského státu a na regionální úrovni s cílem zajistit co nejúčinnější využívání kapacit zařízení a synergie mezi těmito zařízeními, přičemž zohlední integritu a provoz soustavy a **zabrání vzniku omezení při provozu zařízení LNG a skladovacích zařízení.**
10. Provozovatelé přepravní soustavy musí získávat energii, kterou používají k vykonávání svých funkcí, v souladu s transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.

Zachování důvěrnosti z hlediska provozovatelů přepravní soustavy a vlastníků přepravní soustavy

1. Aniž je dotčen článek 68 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG a každý vlastník přepravní soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, zbývajícím částem podniku, **kte­ré nejsou provozovateli přepravní či distribuční soustavy nebo vodíkové sítě**, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce. K zajištění úplného souladu s pravidly o oddělení informací musí členské státy zajistit, aby vlastník přepravní soustavy, včetně provozovatele distribuční soustavy v případě kombinovaného provozovatele, a zbývajíc­í část podniku, **kte­rá není provozovatelem přepravní či distribuční soustavy nebo vodíkové sítě**, nevyužívali společné služby, například společné právní služby, s výjimkou služeb čistě administrativní nebo informačně-technologické povahy.

2. Provozovatelé přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG nesmí zneužívat, v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině, informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích osob v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.
3. Informace, jež jsou nezbytné pro skutečnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejní. Touto povinností není dotčena ochrana informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

**Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení [...] zařízení na výrobu plynů
z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů k přepravní soustavě**

1. Provozovatel přepravní soustavy zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy pro nediskriminační připojení [...] zařízení na produkci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů. Tyto postupy podléhají schválení regulačními orgány.

[...] [...]

Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení k přepravní soustavě a vodíkové síti

1. Provozovatel přepravní soustavy a provozovatel vodíkové sítě zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy a sazby pro nediskriminační připojení skladovacích zařízení zemního plynu a vodíku, zařízení na znovuzplyňování LNG, vodíkových terminálů a průmyslových zákazníků k přepravní soustavě a k vodíkové síti. Tyto postupy podléhají schválení regulačním orgánem.
2. Provozovatel přepravní soustavy a provozovatel vodíkové sítě nesmí odmítnout připojení nového skladovacího zařízení zemního plynu nebo vodíku, zařízení na znovuzplyňování LNG, vodíkového terminálu či průmyslového zákazníka na základě možných budoucích omezení týkajících se dostupných síťových kapacit nebo dodatečných nákladů souvisejících s nezbytným zvýšením kapacity. Provozovatel přepravní soustavy a provozovatel vodíkové sítě zajistí v souvislosti s novým připojením dostatečnou vstupní a výstupní kapacitu.

Kapitola VI

Provoz distribuční soustavy zemního plynu

Článek 39

Určení provozovatelů distribuční soustavy

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavy nebo za ně odpovídají, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze, určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy, a zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 40, 42 a 43.

Úkoly provozovatelů distribuční soustavy

1. Každý provozovatel distribuční soustavy je odpovědný za zajišťování dlouhodobé způsobilosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu, za provoz, údržbu a rozvoj bezpečné, spolehlivé a efektivní distribuční soustavy, **případně její vyřazení z provozu**, ve své oblasti za přijatelných hospodářských podmínek a s řádným ohledem na životní prostředí, povinnosti stanovené v [nařízení (EU) 2022/... (nařízení o metanu)] a energetickou účinnost.
2. Pokud tak rozhodnou regulační orgány, mohou provozovatelé distribučních soustav nést odpovědnost za zajištění účinného řízení kvality plynu ve svých zařízeních v souladu s platnými normami kvality plynu, je-li to nezbytné pro řízení soustavy z důvodu vtlačení plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů.
3. Provozovatel distribuční soustavy v žádném případě nesmí diskriminovat uživatele soustavy nebo kategorie uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve skupině.
4. Každý provozovatel distribuční soustavy poskytne všem jiným provozovatelům distribuční nebo přepravní soustavy nebo zařízení LNG nebo skladovacího zařízení dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy.

5. Provozovatel distribuční soustavy poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě včetně jejího využití.
6. Odpovídají-li provozovatelé distribuční soustavy za vyrovnávání plynárenské distribuční soustavy, musí být pravidla, která přijímají za tímto účelem, objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli distribuční soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která musí být v souladu s čl. 72 odst. 7, nediskriminačním a náklady odražejícím způsobem, a zveřejní se.
7. Provozovatelé distribučních soustav spolupracují s provozovateli přepravních soustav s cílem zajistit účinnou účast účastníků trhu připojených k jejich [...] **infrastruktuře** na maloobchodním, velkoobchodním a vyrovňovacím trhu ve vstupně-výstupním systému, do něhož distribuční soustava patří.

[...] [...]

[...] (Přesunuto do článku 41) [...]

**Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení [...] zařízení na produkci plynů
z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů k distribuční soustavě**

Regulační orgány od provozovatele distribuční soustavy [...] **vyžadují**, aby zveřejňoval transparentní a účinné postupy nediskriminačního připojení [...] zařízení na produkci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů. Tyto postupy podléhají schválení regulačními orgány.

(Přesunuto z článku 40) [...]

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

1. Provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisejí s distribucí, a to přinejmenším pokud jde o právní formu, organizaci a rozhodování. Tento požadavek nepředstavuje povinnost oddělit vlastnictví majetku distribuční soustavy od vertikálně integrovaného podniku.
2. Kromě požadavků odstavce 1 musí být provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisejí s distribucí, a to pokud jde o organizaci a rozhodování. Pro dosažení výše uvedených požadavků se použijí tato minimální kritéria:
 - a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy se nezapojí do těch podnikových struktur integrovaného plynárenského podniku, které přímo nebo nepřímo odpovídají za každodenní provoz produkce, přepravy, dopravy [...] a dodávek plynů;
 - b) přijmou se vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy, a to způsobem, jenž zajistí, že jsou schopny jednat nezávisle;

- c) provozovatel distribuční soustavy má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o majetek potřebný pro provoz, údržbu nebo rozvoj sítě; k plnění těchto úkolů musí mít provozovatel distribuční soustavy k dispozici potřebné zdroje, včetně lidských, technických, finančních a fyzických zdrojů.; Nebrání to existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 72 odst. 7; to umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele distribuční soustavy a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti; neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se každodenního provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace distribučního vedení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje;
- d) provozovatel distribuční soustavy vypracuje program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu; program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle; osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody, kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy, předkládá regulačnímu orgánu uvedenému v čl. 70 odst. 1 výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje; kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy musí být v zájmu plnění svých úkolů plně nezávislý a musí mít přístup ke všem nezbytným informacím provozovatele distribuční soustavy i případných podniků ve skupině.

3. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, zajistí regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, sledování činností provozovatele distribuční soustavy, aby nemohl výhodu vertikální integrace využívat k narušování hospodářské soutěže. Vertikálně integrovaní provozovatelé distribuční soustavy zejména nesmí ve svém vystupování a v rámci prosazování své obchodní značky uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost dodavatelské divize vertikálně integrovaného podniku.
4. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1, 2 a 3 na integrované plynárenské podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům.

Článek 43

Povinnost provozovatelů distribuční soustavy zachovávat důvěrnost

1. Aniž je dotčen článek 68 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává provozovatel distribuční soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem.
2. Provozovatelé distribuční soustavy nesmí zneužívat v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích stran v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

Uzavřené distribuční soustavy zemního plynu

1. Členské státy mohou regulačním orgánům nebo jiným příslušným orgánům uložit, aby soustavu, která distribuuje zemní plyn v rámci geograficky vymezené průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb a která nezajišťuje, aniž je dotčen odstavec 4, dodávky pro zákazníky v domácnostech, klasifikovaly jako uzavřenou distribuční soustavu, pokud:
 - a) je provoz či výrobní proces uživatelů této soustavy ze zvláštních technických či bezpečnostních důvodů integrován; nebo
 - b) soustava distribuuje zemní plyn především vlastníkově nebo provozovateli soustavy nebo jejich podnikům ve skupině.
2. Členské státy mohou regulačním orgánům uložit, aby udělily provozovateli uzavřené soustavy distribuce zemního plynu výjimku z povinnosti uvedené v čl. 27 odst. 1, a to že sazby nebo metody pro jejich výpočet jsou schvalovány před vstupem v platnost podle článku 72.

3. Pokud je výjimka uvedená v odstavci 2 udělena, příslušné sazby nebo metody jejich výpočtu se na žádost uživatele uzavřené soustavy distribuce zemního plynu přezkoumají a schvalují podle článku 72.
4. Příležitostné využívání malým počtem domácností, jejichž členové mají zaměstnanecký nebo podobný vztah k vlastníkovi distribuční soustavy a které se nacházejí v oblasti zásobované uzavřenou distribuční soustavou, nevylučuje udělení výjimek stanovených v odstavci 2.
5. Uzavřené distribuční soustavy se pro účely této směrnice považují za distribuční soustavy.

Článek 45

Kombinovaný provozovatel soustavy

Ustanovení čl. [...] 42 odst. 1 nebrání činnosti kombinovaného provozovatele přepravní soustavy, zařízení LNG, skladovacího zařízení a distribuční soustavy, pokud tento provozovatel dodržuje ustanovení čl. 54 odst. 1, článků 55 a 56 nebo kapitoly IX.

Kapitola VII

Pravidla pro vodíkové sítě

Článek 46

Úkoly provozovatelů vodíkových sítí, skladovacích zařízení a terminálů

1. Každý provozovatel vodíkových sítí, skladovacího zařízení nebo terminálu odpovídá za:
 - a) provoz, údržbu a rozvoj za hospodářských podmínek bezpečné a spolehlivé infrastruktury pro dopravu nebo skladování vodíku s náležitým ohledem na životní prostředí, a to v úzké spolupráci s provozovateli propojených a sousedních vodíkových sítí;
 - b) zajištění dlouhodobé schopnosti vodíkové soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po dopravě a skladování vodíku;
 - c) zajištění vhodných prostředků [...] k plnění svých povinností;
 - d) poskytování informací provozovateli jiných sítí nebo soustav, s nimiž je jeho soustava propojena, které jsou dostatečné k zajištění bezpečného a účinného provozu, koordinovaného rozvoje a interoperability propojené soustavy;
 - e) nediskriminaci mezi uživateli **vodíkové** soustavy nebo kategoriemi uživatelů infrastruktury, zvláště jedná-li se o zvýhodňování podniků v jeho skupině; a

- f) poskytování informací uživatelům **vodíkové** soustavy, které potřebují pro účinný přístup k infrastruktuře;
- g) přijetí veškerých dostupných a přiměřených opatření s cílem předcházet emisím vodíku při provozu a tyto emise minimalizovat, jakož i za pravidelné zjišťování úniků vodíku a prohlídky všech příslušných konstrukčních částí v rámci odpovědnosti provozovatele;
- h) předkládání zpráv příslušným orgánům, pokud jde o zjištění úniku vodíku a v případě potřeby program opravy nebo výměny.

2. [...] Provozovatelé vodíkové sítě **usilují o to, aby zajistili [...]** přeshraniční kapacitu za účelem integrace evropské vodíkové infrastruktury, která bude splňovat veškeré z hospodářského hlediska přijatelné a technicky proveditelné požadavky na kapacitu a zároveň zohledňovat bezpečnost dodávek vodíku. **Po certifikaci podle článku 65 této směrnice a článku 13 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) 804] se mohou příslušné orgány členských států rozhodnout pověřit jednoho nebo omezený počet provozovatelů vodíkových sítí [...] odpovědností za zajišťování přeshraniční kapacity.**

3. **Regulační orgán může rozhodnout, že uloží provozovatelům vodíkových sítí odpovědnost za [...] zajišťování účinného řízení kvality vodíku ve svých sítích v souladu s platnými normami kvality vodíku, je-li to nezbytné pro řízení soustavy [...].**
4. **Provozovatelé vodíkových sítí odpovídají za vyrovnávání ve svých sítích od 1. ledna 2036 nebo od dřívějšího data, stanoví-li to [...] regulační orgán. Pravidla přijatá provozovateli vodíkových sítí pro vyrovnávání vodíkové sítě musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům jejich sítí.**

Stávající vodíkové sítě

1. Členské státy mohou **stanovit, že regulační orgány [...]** udělí výjimku z **jednoho nebo více** požadavků článků 31, 62, 63,[...]64 a **65** této směrnice a článků 6 a 47 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)[...] **804**] vodíkovým sítím, které ke dni [datum vstupu v platnost] patřily vertikálně integrovanému podniku. Rozsah výjimky je omezen na kapacitu sítě, která je v provozu ke dni [datum vstupu v platnost].
2. Platnost odchylky [...] vyprší:
 - a) pokud vertikálně integrovaný podnik předloží regulačnímu orgánu žádost o ukončení platnosti výjimky a regulační orgán tuto žádost schválí;
 - b) pokud je vodíková síť, na niž se výjimka vztahuje, připojena k jiné vodíkové síti;

- c) pokud je vodíková síť využívající odchylku nebo její kapacita rozšířena o **více než [5 %]** z hlediska délky nebo kapacity ve srovnání s [datum vstupu této směrnice v platnost]; [...]; nebo
- d) [...] dospěje-li regulační orgán rozhodnutím k závěru, že by další uplatňování odchylky znamenalo riziko narušení hospodářské soutěže nebo nepříznivého ovlivnění účinného zavádění vodíkové infrastruktury nebo rozvoje trhu s vodíkem v členském státě nebo v Unii.

3. Regulační orgány mohou požádat provozovatele stávajících vodíkových sítí, aby jim poskytli veškeré informace nezbytné pro plnění jejich úkolů.

Zeměpisně vymezené vodíkové sítě

1. Členské státy mohou stanovit, že regulační orgány [...] udělí výjimku z článků 62 **a 65** pro vodíkové sítě, které přepravují vodík [...] **do omezeného počtu výstupních bodů v rámci zeměpisně vymezené [...] oblasti. Po dobu trvání odchylky musí tato síť splňovat všechny následující podmínky:**
 - i. **Nezahrnuje vodíková propojovací vedení. [...]**
 - ii. **Nesmí mít přímé spojení se zařízeními pro skladování vodíku[...] nebo vodíkovými terminály, pokud nejsou tato skladovací zařízení nebo terminály rovněž připojeny k vodíkové síti, na kterou se nevztahuje výjimka podle tohoto článku nebo článku 47.**
 - iii. **[...]**
 - iv. **[...] Slouží především k tomu, aby byl vodík dodáván odběratelům přímo připojeným k této síti.**

2. **Vnitrostátní regulační orgán přijme rozhodnutí o zrušení výjimky podle odstavce 1, dospěje-li k závěru, že by další uplatňování odchylky znamenalo riziko narušení hospodářské soutěže nebo nepříznivého ovlivnění účinného zavádění vodíkové infrastruktury nebo rozvoje trhu s vodíkem v členském státě nebo v Unii, nebo pokud již není splněna některá z podmínek uvedených v odstavci 1.**

[...]

[...]

Vodíková propojovací vedení se třetími zeměmi

1. **Před zprovozněním každého vodíkového propojovacího vedení mezi členskými státy a třetími zeměmi uzavře Unie v souladu s článkem 218 Smlouvy o fungování EU mezinárodní dohodu s propojenou třetí zemí nebo třetími zeměmi, přičemž stanoví provozní pravidla pro dotčené vodíkové propojovací vedení, je-li to nezbytné k zajištění soudržnosti a souladu s pravidly platnými pro vodíkové sítě stanovenými v této směrnici a [přepracovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) 804]. Mezinárodní dohoda není považována za nezbytnou, pokud členský stát, který je připojen nebo hodlá být připojen vodíkovým propojovacím vedením, vyjedná a uzavře mezivládní dohodu s dotčenou propojenou třetí zemí nebo třetími zeměmi v souladu s článkem 82, přičemž stanoví provozní pravidla pro dotčené vodíkové propojovací vedení, aby byla zajištěna soudržnost a soulad s pravidly platnými pro vodíkové sítě stanovenými v této směrnici a [přepracovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) 804].**

[...]

2. **Odstavcem 1 není dotčen článek 79 a rozdělení pravomocí mezi Unií a členskými státy.**

[...]

3. **Členské státy zajistí, aby prosazování pravidel uvedených v odstavci 1 zohledňovalo jejich účinné uplatňování na území Unie a integrovanou povahu propojovacího vedení.**

[...]

Zachování důvěrnosti z hlediska provozovatelů vodíkových sítí, zařízení pro skladování vodíku a vodíkových terminálů

1. Aniž jsou dotčeny zákonné povinnosti poskytovat informace, zachovává každý provozovatel vodíkové sítě, zařízení pro skladování vodíku nebo vodíkového terminálu a každý vlastník vodíkové sítě důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména pokud je provozovatel vodíkové sítě, zařízení pro skladování vodíku nebo vodíkového terminálu nebo vlastník vodíkové sítě součástí vertikálně integrovaného podniku, nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, zbývajícím částem podniku, **které nejsou provozovateli přepravní či distribuční soustavy nebo vodíkové sítě**, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce.

2. Provozovatel vodíkové sítě, zařízení pro skladování vodíku nebo vodíkového terminálu nesmí v souvislosti s prodeji či nákupy vodíku realizovanými podniky ve skupině zneužívat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získal od třetích stran v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.
3. Informace, jež jsou nezbytné pro skutečnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejní. Touto povinností není dotčena ochrana informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Kapitola VIII

Integrované plánování sítí

Článek 51

Rozvoj sítě pro zemní plyn a pravomoci k přijímání investičních rozhodnutí

1. Všichni provozovatelé přepravní soustavy předkládají alespoň jednou za dva roky příslušnému regulačnímu orgánu desetiletý plán rozvoje sítě založený na dosavadní a prognózané nabídce a poptávce po konzultaci všech příslušných zúčastněných stran. Za každý členský stát musí existovat alespoň jeden plán rozvoje sítě. Provozovatelé infrastruktury, včetně provozovatelů terminálů LNG, provozovatelů skladovacích zařízení, provozovatelů distribučních soustav, jakož i provozovatelů vodíkové infrastruktury, infrastruktury dálkového vytápění a elektřiny, jsou povinni poskytovat a vyměňovat si veškeré relevantní informace, které jsou nezbytné pro vypracování uvedeného plánu. Tento plán rozvoje sítě musí obsahovat účinná opatření s cílem zajistit přiměřenost plynárenské soustavy a bezpečnost dodávek, zejména soulad s normami v oblasti infrastruktury podle nařízení (EU) 2017/1938. Desetiletý plán rozvoje sítě se zveřejní a zpřístupní na internetových stránkách.

2. Desetiletý plán rozvoje sítě zejména:

- a) obsahuje **komplexní a podrobné informace** o hlavní infrastruktuře, která musí být vybudována nebo modernizována v průběhu příštích deseti let, s **přihlédnutím k jakékoli infrastruktuře potřebné pro propojení zařízení plynu z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkového plynu a včetně infrastruktury vybudované [...] s cílem umožnit zpětné toky do přepravní sítě;**
- b) zahrnuje veškeré investice, o nichž již bylo rozhodnuto, a určuje nové investice, které musí být provedeny v příštích třech letech;
- c) obsahuje **komplexní a podrobné informace** o infrastruktuře, která může být nebo bude vyřazena z provozu; [...]
- d) stanoví časový rámec pro všechny investiční projekty a projekty vyřazování z provozu;
- e) vychází ze společného rámce pro scénáře vypracovaného mezi příslušnými provozovateli infrastruktury, včetně příslušných provozovatelů distribučních soustav, minimálně **zemního plynu a elektřiny. Tyto scénáře vycházejí z přiměřených předpokladů o vývoji výroby, dodávek, odběru a výměn s jinými zeměmi;**

- f) je v souladu s výsledky společných a vnitrostátních posouzení rizik podle článku 7 nařízení 2017/1938;
- g) je v souladu s integrovaným vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu a jeho aktualizacemi a s integrovanými vnitrostátními zprávami v oblasti energetiky a klimatu předloženými v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 a podporuje cíl klimatické neutrality stanovený v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119.

3. Při vypracovávání desetiletého plánu rozvoje sítě provozovatel přepravní soustavy plně zohlední potenciál alternativ k rozšíření soustavy, například využití odezvy na straně poptávky, jakož i očekávanou spotřebu po uplatnění zásady „energetická účinnost v první řadě“ a **cíle snížení poptávky**, obchod s jinými zeměmi a plán rozvoje sítě pro celou Unii. Provozovatel přepravní soustavy v **zájmu integrace energetického systému [...]** posoudí, jak v rámci možností řešit potřebu napříč elektroenergetickými a plynárenskými soustavami, včetně informací o optimálním umístění a velikosti zařízení pro skladování energie a aktiv power-to-gas.

4. Regulační orgán konzultuje desetiletý plán rozvoje sítě se všemi skutečnými nebo potenciálními uživateli soustavy otevřeně a transparentně. Osoby nebo podniky, které se prohlašují za potenciální uživatele soustavy, mohou být požádány o předložení odůvodnění takových prohlášení. Regulační orgán zveřejní výsledky konzultačního procesu, zejména možnou potřebu investic.
5. Regulační orgán přezkoumá, zda desetiletý plán rozvoje sítě zahrnuje veškeré investiční potřeby, na které bylo poukázáno během konzultačního procesu, a zda je v souladu s nejnovější simulací scénářů narušení pro celou Unii provedenou sítí ENTSO pro zemní plyn podle článku 7 nařízení (EU) 2017/1938, s regionálními a vnitrostátními posouzeními rizik a s nezávazným desetiletým plánem rozvoje sítě pro celou Unii (dále jen „plán rozvoje sítě pro celou Unii“), na který odkazuje čl. 30 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) 2019/943, **článek 29 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)804] a článek 43 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)804]**. Nastanou-li jakékoli pochybnosti o souladu s plánem rozvoje sítě pro celou Unii, regulační orgán konzultuje ACER. Regulační orgán může na provozovateli přepravní soustavy požadovat, aby svůj plán změnil.

Příslušné vnitrostátní orgány přezkoumají soulad desetiletého plánu rozvoje sítě s **cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1, nařízení (EU) 2021/1119**, vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu a jeho aktualizacemi a s integrovanými vnitrostátními zprávami o energetice a klimatu předloženými v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 a v **případě nesouladu mohou regulačnímu orgánu poskytnout odůvodněné stanovisko uvádějící nesoulad, který je třeba řádně zohlednit.**

6. Regulační orgán sleduje a vyhodnocuje uskutečňování desetiletého plánu rozvoje sítě.
7. V případech, kdy nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel přepravní soustavy, s výjimkou důvodů vyšší moci, neprovede investici, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedena v příštích třech letech, členské státy zajistí, aby se regulační orgán zavázal přijmout alespoň jedno z níže uvedených opatření, s cílem zajistit provedení dané investice, pokud je tato investice na základě nejnovějšího desetiletého plánu rozvoje sítě stále relevantní:

- a) požádat provozovatele přepravní soustavy o provedení daných investic;
- b) zorganizovat nabídkové řízení otevřené libovolným investorům týkající se dané investice;
- c) zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby přijal navýšení kapitálu k financování nutných investic a umožnil nezávislým investorům účastnit se daného kapitálu.

Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle prvního pododstavce písm. b), může zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby souhlasil s jedním nebo více z následujících opatření:

- a) financováním jakoukoli třetí osobou;
- b) výstavbou jakoukoli třetí osobou;
- c) budováním nových vlastních aktiv;
- d) provozem nových vlastních aktiv.

Provozovatel přepravní soustavy poskytne investorům veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přepravní síti a obecně vyvine co největší úsilí na podporu provádění investičního projektu.

Příslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem.

8. Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle odstavce 7, jsou náklady daných investic pokryty odpovídajícími nařízeními v oblasti sazeb.

Podávání zpráv o vývoji vodíkových sítí

1. Provozovatelé vodíkových sítí regulačnímu orgánu [...] **každé dva roky** [...] předkládají přehled o plánovaném rozvoji infrastruktury vodíkové sítě. **První přehled se předkládá do šesti měsíců od [...]certifikace provozovatele vodíkové sítě podle článku 65 této směrnice a článku 13 [přepřacovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] 804]], nebo do 12 měsíců od obdržení [...] výjimky podle článků 47 nebo 48, podle toho, co nastane dříve. V případě provozovatelů vodíkových sítí existujících ke dni vstupu této směrnice v platnost se první přehled předkládá do šesti měsíců od vstupu této směrnice v platnost.** Tento přehled musí zejména:
 - a) zahrnovat informace o kapacitních potřebách, a to jak z hlediska objemu, tak z hlediska doby trvání, jak byly vyjednány mezi uživateli a provozovateli **vodíkových sítí, jakož i o lokalizaci potenciálních budoucích obtížně dekarbonizovatelných [...] koncových uživatelů vodíkové sítě a dodávek vodíku;**

- b) obsahovat informace o tom, do jaké míry budou pro přepravu vodíku využívána upravená potrubí pro přepravu zemního plynu;
- c) být v souladu s integrovaným vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu a jeho aktualizacemi a s integrovanými vnitrostátními zprávami v oblasti energetiky a klimatu předloženými v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 a podporovat cíl klimatické neutrality stanovený v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119.
- d) **obsahovat informace vyměňované s provozovateli vodíkových sítí v sousedních členských státech podle odstavce 2.**

2. Provozovatelé zařízení pro skladování vodíku a **vodíkových** terminálů poskytují a vyměňují si s provozovateli vodíkových sítí veškeré relevantní informace potřebné pro vypracování přehledu. **Provozovatelé vodíkových sítí si vyměňují veškeré relevantní informace potřebné pro vypracování přehledu s jinými provozovateli vodíkových sítí, včetně provozovatelů vodíkových sítí v sousedních členských státech [...].**

3. Regulační orgán tento přehled přezkoumá a **vydá doporučení ke změnám přehledu ze strany provozovatele vodíkové sítě [...]**. Při tomto přezkumu zohlední celkovou energetickou a hospodářskou potřebu vodíkové sítě, jakož i společný rámec pro scénáře vypracovaný podle čl. 51 odst. 2 písm. e). **Regulační orgán se může rozhodnout, že předložené přehledy týkající se vodíkových sítí, na něž se vztahuje výjimka podle článku 47 nebo 48, nepřezkoumá a změny nedoporučí.**
4. Regulační orgán zohlední posouzení přehledu při schvalování účelových poplatků ve smyslu článku 4 [přepřacovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)[...] **804]**.
5. Provozovatelé vodíkových sítí [...] **každé dva roky** zveřejňují společnou zprávu o vývoji vodíkové soustavy na základě přehledu předloženého regulačnímu orgánu. Zohlední přezkum a **doporučení** regulačního orgánu podle odstavce [...]3. **Regulační orgán může ke zprávě vydat stanovisko.**

- 5a. Aniž jsou dotčeny pravomoci regulačního orgánu dohlížet na pravidla pro přístup k síti, mohou členské státy do 31. ledna 2035 pověřit jiný příslušný orgán, aby přehled přezkoumal a vydal doporučení ke změnám přehledu ze strany provozovatele vodíkové sítě s cílem zajistit soulad s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizacemi. [...]**
- 6. Pokud členské státy uplatňují systém regulovaného přístupu třetích stran k vodíkovým sítím v souladu s čl. 31 odst. 1, uplatňují členské státy [...]**
na provozovatele vodíkových sítí požadavky podle článku 51 s výjimkou požadavků souvisejících s nařízením (EU) 2017/1938. V takovém případě regulační orgán rovněž přezkoumá, zda je desetiletý plán rozvoje sítě předložený provozovateli vodíkových sítí v souladu s desetiletým plánem rozvoje vodíkové sítě pro celou Unii uvedeným v článku 43 [přepracovaného znění nařízení o plynu].
- 7. Namísto uplatňování tohoto článku se mohou členské státy rozhodnout uplatňovat požadavky stanovené v [...] článku 51 na provozovatele vodíkových sítí od [vstupu této směrnice v platnost].**

Financování přeshraniční vodíkové infrastruktury

1. **Uplatňují-li členské státy systém regulovaného přístupu třetích stran k vodíkovým sítím podle čl. 31 odst. 1 a pokud** projekt vodíkového propojovacího vedení [...] není projektem společného zájmu podle [kapitoly II a přílohy I bodu 3 nařízení xxx o hlavních směrech pro transevropskou energetickou infrastrukturu], **nesou náklady projektu** provozovatelé sousedních a dotčených vodíkových sítí **a mohou je zahrnout do svých příslušných systémů sazeb. Zjistí-li podstatný rozdíl mezi přínosy a náklady, mohou** [...] vypracovat plán projektu, včetně žádosti o přeshraniční alokaci nákladů, a společně jej předložit dotčeným regulačním orgánům ke společnému schválení.

2. **Pokud provozovatelé vodíkových sítí předloží plán projektu podle odstavce 1 tohoto článku, [...] platí toto:**

- a) K plánu projektu a k žádosti o přeshraniční alokaci nákladů je přiložena analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu s přihlédnutím k přínosům za hranicemi dotčených členských států a podnikatelský plán hodnotící finanční životaschopnost projektu, který obsahuje finanční řešení a specifikuje, zda se dotčení provozovatelé vodíkové sítě dohodnou na odůvodněném návrhu přeshraniční alokace nákladů.
- b) Dotčené regulační orgány po konzultaci s provozovateli vodíkových sítí **mohou [...]** přijmout koordinovaná rozhodnutí o alokaci investičních nákladů, které v souvislosti s projektem ponese každý provozovatel sítě.
- c) Nemohou-li dotčené regulační orgány dosáhnout dohody o žádosti [...], **mohou rozhodnout o společném předložení případu agentuře ACER**. ACER přijme rozhodnutí postupem podle čl. 6 odst. 10 nařízení (EU) 2019/942.

[...]

[...]

Kapitola IX

Oddělení provozovatelů přepravních soustav

ODDÍL 1

ODDĚLENÍ VLASTNICTVÍ

Článek 54

Oddělení přepravních soustav a provozovatelů přepravních soustav

1. Členské státy zajistí, aby:
 - a) každý podnik, který vlastní přepravní soustavu, působil jako provozovatel přepravní soustavy;
 - b) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny:
 - i) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo, ani
 - ii) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;

- c) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny jmenovat členy dozorčí rady provozovatele přepravní soustavy nebo přepravní soustavy, jejich správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;
- d) tatáž osoba nebyla oprávněna být členem dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a to jak podniku vykonávajícího funkci výroby či dodávek, tak provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy.

2. Práva uvedená v odst. 1 písm. b) a c) zahrnují zejména:

- a) pravomoc vykonávat hlasovací práva;
- b) pravomoc jmenovat členy dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují; nebo
- c) právo držet většinový podíl.

3. Pro účely odst. 1 písm. b) se má za to, že pojem „podnik vykonávající funkci výroby či dodávek“ zahrnuje pojem „podnik vykonávající funkci výroby nebo dodávek“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944²⁶ a pojmy „provozovatel přepravní soustavy“ a „přepravní soustava“ zahrnují pojmy „provozovatel přepravní soustavy“ a „přepravní soustava“ ve smyslu uvedené směrnice.

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

[...] [...]

5. Povinnost stanovená v odst. 1 písm. a) tohoto článku se považuje za splněnou, pokud dva nebo více podniků vlastnicích přepravní soustavy vytvořilo společný podnik, který působí jako provozovatel přepravní soustavy ve dvou nebo více členských státech pro dotčené přepravní soustavy. Součástí společného podniku nesmí být žádný jiný podnik, pokud nebyl schválen podle článku 55 jako nezávislý provozovatel soustavy nebo jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy pro účely oddílu 3.
6. Pro účely provádění tohoto článku se za tutéž osobu nebo tytéž osoby nepovažují dva samostatné veřejnoprávní subjekty vykonávající na jedné straně kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou a na straně druhé nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek, pokud je osobou uvedenou v odst. 1 písm. b), c) a d) členský stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt.

7. Členské státy zajistí, aby ani informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvedené v článku 36 a uchovávané provozovatelem přepravní soustavy, který byl součástí vertikálně integrovaného podniku, nebyly přeneseny a ani pracovníci tohoto provozovatele přepravní soustavy nebyli převedeni do podniků vykonávajících funkci výroby a dodávek.
8. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1. V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patří ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1.

V takovém případě tyto členské státy bud’:

- a) určí nezávislého provozovatele soustavy v souladu s článkem 55, nebo
- b) splní ustanovení oddílu 3.

9. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení oddílu 3, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1 tohoto článku.

V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patří ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení oddílu 3, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1 tohoto článku.

10. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 9 tohoto článku je tento podnik certifikován postupy podle čl. 65 odst. 4, 5 a 6 této směrnice a článku 13 **nařízení COM(2021) 804 final [odkaz na přepracované nařízení]**,[...] načež Komise ověří, že zavedená opatření jasně zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení oddílu 3.
11. Vertikálně integrovaným podnikům, které vlastní přepravní soustavu, nesmí být v žádném případě bráněno podniknout kroky k dosažení souladu s odstavcem 1.
12. Podniky vykonávající některou z funkcí výroby nebo dodávek nesmějí být v žádném případě schopny přímo nebo nepřímo převzít kontrolu nad oddělenými provozovateli přepravní soustavy v členských státech, které uplatňují odstavec 1, nebo ve vztahu k těmto provozovatelům uplatňovat jakékoli právo.

ODDÍL 2

NEZÁVISLÍ PROVOZOVATELÉ SOUSTAV

Článek 55

Nezávislí provozovatelé soustav

1. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít čl. [...] 54 odst. 1 a určit na návrh vlastníka přepravní soustavy nezávislého provozovatele soustavy.

V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patřila ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít čl. 54 odst. 1 a určit na návrh vlastníka přepravní soustavy nezávislého provozovatele soustavy.

Určení nezávislého provozovatele soustavy podléhá schválení Komisí.

2. Členský stát může nezávislého provozovatele soustavy schválit a určit, pouze tehdy pokud:
- a) kandidát na provozovatele prokázal, že splňuje požadavky čl. 54 odst. 1 písm. b), c) a d);
 - b) kandidát na provozovatele prokázal, že má pro provádění úkolů podle článku 35 k dispozici potřebné finanční, technické, fyzické a lidské zdroje;
 - c) kandidát na provozovatele se zavázal dodržovat desetiletý plán rozvoje sítě monitorovaný regulačním orgánem;
 - d) vlastník přepravní soustavy prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle odstavce 5, za kterýmžto účelem poskytne všechny návrhy smluvních ujednání s ucházejícím se podnikem i s jakýmkoli dalším relevantním subjektem;
 - e) kandidát na provozovatele prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] 804], včetně spolupráce provozovatelů přepravní soustavy na evropské i regionální úrovni.
3. Členské státy schválí a určí jako nezávislé provozovatele soustavy podniky, které byly certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 66 a odstavce 2 tohoto článku. Použije se certifikační postup buď podle článku 65 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo podle článku 66 této směrnice.

4. Každý nezávislý provozovatel soustavy odpovídá za udělování a správu přístupu třetích osob, včetně vybírání přístupových poplatků a poplatků za překročení kapacity, dále za provoz, údržbu a rozvoj přepravní soustavy, jakož i za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku prostřednictvím plánování investic. Při rozvoji přepravní soustavy odpovídá nezávislý provozovatel soustavy za plánování (včetně povolovacího řízení) a výstavbu nové infrastruktury a její uvedení do provozu. Pro tento účel působí nezávislý provozovatel soustavy jako provozovatel přepravní soustavy v souladu s touto kapitolou. Vlastník přepravní soustavy nesmí být odpovědný za udělování a správu přístupu třetích osob ani za plánování investic.
5. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, pak vlastník přepravní soustavy:
- a) poskytne nezávislému provozovateli soustavy veškerou náležitou součinnost a podporu pro účely plnění jeho úkolů, zejména včetně všech náležitých informací;
 - b) financuje investice, o nichž rozhodl nezávislý provozovatel soustavy a jež schválil regulační orgán, nebo poskytne souhlas s jejich financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy . Příslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem . Před tímto schválením provede regulační orgán konzultace s vlastníkem přepravní soustavy a ostatními zainteresovanými stranami;

- c) přijme opatření pro krytí odpovědnosti ve vztahu k majetku tvořícímu síť, s výjimkou odpovědnosti vztahující se k úkolům nezávislého provozovatele soustavy;
 - d) poskytne záruky za účelem usnadnění financování jakéhokoli rozšiřování sítě, s výjimkou investic, u nichž podle písmene b) poskytl souhlas s financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy.
6. V úzké spolupráci s regulačním orgánem se příslušnému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž udělí veškeré náležité pravomoci pro účinné sledování plnění povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy vyplývají z odstavce 5.

Oddělení vlastníka přepravní soustavy, vlastníka vodíkové sítě, provozovatele skladovacího zařízení a zařízení pro skladování vodíku

Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý **provozovatel** vodíkové sítě, musí být vlastníci přepravní soustavy a vodíkové sítě a provozovatelé skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku, kteří jsou součástí vertikálně integrovaných podniků, nezávislí, přinejmenším pokud jde o jejich právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisejí s přepravou, distribucí, dopravou a skladováním plynů.

Tento článek se použije pouze na skladovací zařízení pro zemní plyn, která jsou technicky nebo hospodářsky nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům podle článku 29.

Pro zajištění nezávislosti vlastníka přepravní soustavy nebo vodíkové sítě a provozovatele skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku podle **prvního pododstavce** [...] platí tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přepravní soustavy nebo vodíkové sítě a provozovatele skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku nesmějí mít účast na těch podnikových strukturách integrovaného plynárenského podniku, které přímo či nepřímo odpovídají za každodenní provoz produkce a dodávek plynů;
- b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přepravní soustavy nebo vodíkové sítě a provozovatele skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku, a to způsobem, jímž je zajištěno, že jsou schopny jednat nezávisle;
- c) provozovatel skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o aktiva potřebná pro provoz, údržbu nebo rozvoj skladovacího zařízení; Nebrání to existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 72 odst. 7; to umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti; neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace skladovacích zařízení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje;

- d) vlastník přepravní soustavy nebo vodíkové sítě a provozovatel skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku vypracují program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu; ten stanoví rovněž konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle; osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje.

Komise má pravomoc přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 83, kterými tuto směrnici doplní [...], za účelem stanovení pokynů k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přepravní soustavy nebo vodíkové sítě a provozovatele skladovacího zařízení nebo zařízení pro skladování vodíku.

ODDÍL 3

NEZÁVISLÍ PROVOZOVATELÉ PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY

Článek 57

Majetek, zařízení, zaměstnanci a identita

1. Provozovatelé přepravní soustavy musí být vybaveni veškerými lidskými, technickými, fyzickými a finančními zdroji potřebnými pro plnění svých povinností podle této směrnice a v rámci provádění přepravy zemního plynu, zejména:
 - a) aktiva nezbytná pro přepravu zemního plynu, včetně přepravní soustavy, vlastní provozovatel přepravní soustavy;
 - b) zaměstnanci nezbytní pro provádění přepravy zemního plynu, včetně plnění všech podnikových úkolů, jsou zaměstnání provozovatelem přepravní soustavy;
 - c) zapůjčování zaměstnanců a poskytování služeb ze strany a ve prospěch jakýchkoli jiných částí vertikálně integrovaného podniku se zakazují. Provozovatel přepravní soustavy může poskytovat služby vertikálně integrovanému podniku, pokud:
 - i) poskytování těchto služeb nediskriminuje uživatele soustavy, je dostupné všem uživatelům soustavy za stejných podmínek a neomezuje či nenarušuje hospodářskou soutěž ve výrobě nebo dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání;
 - ii) podmínky poskytování těchto služeb byly schváleny regulačním orgánem;

- d) aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 60, musí mít provozovatel přepravní soustavy k dispozici v řádné době odpovídající finanční zdroje na budoucí investiční projekty nebo na nahrazení existujících aktiv poskytnuté vertikálně integrovaným podnikem po podání příslušné žádosti ze strany provozovatele přepravní soustavy.

2. Kromě činností uvedených v článku 35 zahrnuje provádění přepravy zemního plynu alespoň tyto činnosti:

- a) zastupování provozovatele přepravní soustavy a kontakty s třetími osobami a regulačními orgány;
- b) zastupování provozovatele přepravní soustavy v rámci Evropské sítě provozovatelů přepravních soustav pro zemní plyn (dále jen „sít' ENTSO pro zemní plyn“);
- c) udělování a správa přístupu pro třetí osoby, přičemž nesmí docházet k diskriminaci určitých uživatelů soustavy nebo určitých skupin uživatelů soustavy;
- d) vybírání veškerých poplatků souvisejících s přepravní soustavou, včetně poplatků za přístup, vyrovnávacích poplatků za pomocné služby, jako například úpravu plynu, nákup služeb (náklady na vyrovnávání, energie na ztráty);
- e) provoz, údržba a rozvoj bezpečné, efektivní a hospodárné přepravní soustavy;

- f) investiční plánování zajišťující dlouhodobou schopnost soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku a zaručovat bezpečnost dodávek;
 - g) zřizování vhodných společných podniků, včetně společných podniků za účasti jednoho nebo více provozovatelů přepravní soustavy, burz pro obchodování se zemním plynem a dalších důležitých subjektů, jejichž cílem je vytváření regionálních trhů nebo podpora liberalizačních procesů;
 - h) všechny podnikové služby, včetně právních služeb, účetnictví a služeb informačních technologií.
3. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít právní formu uvedenou v [...] **příloze II** [...] směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1132²⁷.
4. Provozovatel přepravní soustavy nesmí svým názvem, vystupováním, prosazováním své značky a svými prostorami uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost vertikálně integrovaného podniku nebo některé jeho části.
5. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít s žádnou částí vertikálně integrovaného podniku společné systémy informačních technologií nebo vybavení, prostory ani bezpečnostní přístupové systémy a ani pro systémy informačních technologií nebo vybavení a bezpečnostní přístupové systémy nevyužívá stejných poradců či externích dodavatelů služeb.
6. Audity účetnictví provozovatelů přepravní soustavy provádějí auditoři jiní než ti, kteří provádějí audity vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části.

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES ze dne 16. září 2009 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 258, 1.10.2009, s.11).

Nezávislost provozovatele přepravní soustavy

1. Aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 60, musí mít provozovatel přepravní soustavy:
 - a) účinná rozhodovací práva, nezávislá na vertikálně integrovaném podniku, pokud jde o aktiva nutná k provozu, udržování nebo rozvoji přepravní soustavy;
 - b) oprávnění získávat peníze na kapitálovém trhu, zejména půjčováním a navyšováním kapitálu.
2. Provozovatel přepravní soustavy jedná vždy tak, aby zajistil, že má zdroje potřebné k řádnému a účinnému výkonu činnosti přepravy, a rozvíjí a udržuje bezpečnou, efektivní a hospodárnou přepravní soustavu.

3. Dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v provozovateli přepravní soustavy. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v žádné dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávajícího funkce výroby nebo dodávek ani přijímat dividendy ani mít z této dceřiné společnosti jiný finanční prospěch.
4. Celková řídicí struktura a podnikové stanovy provozovatele přepravní soustavy zajistí skutečnou nezávislost provozovatele přepravní soustavy v souladu s ustanoveními této kapitoly. Vertikálně integrovaný podnik nesmí určovat přímo nebo nepřímo konkurenční chování provozovatele přepravní soustavy, pokud jde o každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správu sítě nebo pokud jde o činnosti nezbytné pro přípravu desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 51.

5. Při plnění svých úkolů podle článku 35 a čl. 57 odst. 2 této směrnice a v souladu s čl. 15 odst. 1, čl. 5 odst. 1 písm. a), čl. 9 odst. 2, 3 a 5, čl. 30 odst. 6 a čl. 12 odst. 1 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**], provozovatelé přepravní soustavy nesmí diskriminovat jiné osoby ani subjekty a neomezí ani nenaruší hospodářskou soutěž ve výrobě či dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání.
6. Jakékoli obchodní nebo finanční vztahy mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy, včetně půjček poskytovaných provozovatelem přepravní soustavy vertikálně integrovanému podniku, musí být v souladu s tržními podmínkami. Provozovatel přepravní soustavy vede podrobné záznamy o těchto obchodních a finančních vztazích a na žádost je zpřístupní regulačnímu orgánu.
7. Provozovatel přepravní soustavy předkládá regulačnímu orgánu ke schválení veškeré obchodní a finanční dohody s vertikálně integrovaným podnikem.
8. Provozovatel přepravní soustavy informuje regulační orgán o finančních zdrojích uvedených v čl. 57 odst. 1 písm. d), které jsou k dispozici pro budoucí investiční projekty nebo pro výměnu stávajících aktiv.

9. Vertikálně integrovaný podnik se zdrží veškerých činností, jimiž by bránil provozovateli přepravní soustavy v plnění jeho povinností podle této kapitoly nebo ho při plnění těchto povinností poškozoval, a nesmí požadovat, aby jej provozovatel přepravní soustavy při plnění těchto povinností žádal o povolení.
10. Podnik, který byl certifikován regulačním orgánem jako podnik splňující požadavky této kapitoly, je příslušným členským státem schválen a určen jako provozovatel přepravní soustavy. Použije se certifikační postup buď podle článku 65 této směrnice a článku 13 **[přepracovaného znění nařízení o plynu [...] [...] podle návrhu COM X/Y]**, nebo podle článku 66 této směrnice.
11. Provozovatel přepravní soustavy zveřejní podrobné informace o kvalitě plynů, které dopravuje ve svých sítích, na základě článků 16 a 17 nařízení (EU) 2015/703.

Nezávislost pracovníků a vedení provozovatele přepravní soustavy

1. Rozhodnutí týkající se jmenování a opětovného jmenování, pracovních podmínek včetně odměn a ukončení funkčního období osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy přijímá dozorčí orgán provozovatele přepravní soustavy jmenovaný podle článku 60.
2. Regulačnímu orgánu se oznámí identita a podmínky funkčního období, doba trvání a ukončení funkčního období osob navržených dozorčím orgánem pro jmenování nebo obnovení jmenování jako osob odpovědných za výkonné řízení nebo jako členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, jakož i důvody pro jakékoli navrhované rozhodnutí o ukončení tohoto funkčního období. Tyto podmínky a rozhodnutí, na které odkazuje odstavec 1, se stávají závaznými pouze v případě, že do tří týdnů od oznámení nevznesl regulační orgán proti nim námitku.

Regulační orgán může vznést námitku proti rozhodnutí podle odstavce 1:

- a) objeví-li se pochybnosti ohledně odborné nezávislosti navržené osoby odpovědné za řízení nebo člena správních orgánů, nebo
- b) v případě předčasného ukončení funkčního období, existují-li pochybnosti o jeho důvodnosti.

3. Po dobu tří let před jmenováním osob odpovědných za řízení nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se vztahuje tento odstavec, nesmí tyto osoby zastávat odborné postavení nebo mít odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo se týkající vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části a nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly jiné než provozovatele přepravní soustavy.

4. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají žádné jiné odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo, týkající se jakékoli jiné části vertikálně integrovaného podniku nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly.
5. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají přímo nebo nepřímo žádný zájem v jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiné než provozovatel přepravní soustavy a nemají v tomto směru žádný finanční prospěch. Jejich odměňování nesmí záviset na jiných činnostech nebo výsledcích vertikálně integrovaného podniku jiných než činnostech nebo výsledcích provozovatele přepravní soustavy.
6. Musí být zaručena účinná práva na odvolání se k regulačnímu orgánu ohledně jakýchkoli stížností ze strany osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy vůči předčasným ukončením jejich funkčního období.
7. Po skončení jejich funkčního období u provozovatele přepravní soustavy nemají osoby odpovědné za jeho řízení nebo členové jeho správních orgánů po dobu nejméně čtyř let jakékoli odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah týkající se jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiného než provozovatel přepravní soustavy nebo jeho podílníků držících kontrolní podíl.

8. Ustanovení odstavce 3 se vztahují na většinu osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy.

Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se nevztahují ustanovení odstavce 3, nesmí ve vertikálně integrovaném podniku vykonávat žádnou řídicí nebo jinou relevantní činnost po dobu alespoň šesti měsíců před svým jmenováním.

Ustanovení prvního pododstavce tohoto odstavce a odstavce 4 až 7 se vztahují na všechny osoby, jež patří k výkonnému řízení, a na osoby jim přímo podřízené v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje sítě.

Dozorčí orgán

1. Provozovatel přepravní soustavy musí mít dozorčí orgán, který je odpovědný za přijímání rozhodnutí, která mají značný dopad na hodnotu aktiv podílníků u provozovatele přepravní soustavy, a to zejména za přijímání rozhodnutí týkajících se schválení ročních a dlouhodobých finančních plánů, úrovně zadluženosti provozovatele přepravní soustavy a výše dividend rozdělených mezi podílníky. Dozorčí orgán nepřijímá rozhodnutí o záležitostech, které se týkají každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správy sítě nebo činností nezbytných pro vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 51.
2. Dozorčí orgán se skládá z členů zastupujících vertikálně integrovaný podnik, členů zastupujících podílníky třetích stran a, stanoví-li tak příslušné právní předpisy členského státu, členů zastupujících jiné zúčastněné strany, jako například zaměstnance provozovatele přepravní soustavy.
3. Ustanovení čl. 59 odst. 2 prvního pododstavce a čl. 59 odst. 3 až 7 se použijí alespoň na takový počet členů dozorčího orgánu, který je o jeden nižší než polovina všech jeho členů.

Ustanovení čl. 59 odst. 2 druhého pododstavce písm. b) se použije na všechny členy dozorčího orgánu.

Program shody a kontrolor shody

1. Členské státy zajistí, že provozovatelé přepravní soustavy vypracují a zavedou programy shody, které stanoví opatření přijímaná s cílem zajistit, že nedojde k diskriminačnímu chování a že bude přiměřeně sledováno plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Program shody podléhá schválení regulačním orgánem. Aniž jsou dotčeny pravomoci národního regulačního orgánu, soulad s programem je nezávisle sledován kontrolorem shody.
2. Kontrolor shody je jmenován dozorčím orgánem, přičemž jeho jmenování podléhá schválení regulačním orgánem. Regulační orgán může odmítnout jmenování kontrolora shody pouze z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti. Kontrolor shody může být fyzickou nebo právnickou osobou. Na kontrolora shody se použijí ustanovení čl. 59 odst. 2 až 8.

3. Kontrolor shody má na starosti:
- a) sledování provádění programu shody;
 - b) vypracování výroční zprávy uvádějící opatření přijatá k provedení programu shody a její předložení regulačnímu orgánu;
 - c) podávání zpráv dozorčímu orgánu a podávání doporučení k programu shody a jeho provádění;
 - d) oznamování veškerých podstatných porušení předpisů v souvislosti s prováděním programu shody regulačnímu orgánu;
 - e) podávání zpráv regulačnímu orgánu o jakýchkoli obchodních a finančních vztazích mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy.
4. Kontrolor shody předkládá regulačnímu orgánu navrhovaná rozhodnutí o investičním plánu nebo o individuálních investicích do sítě. To nastává nejpozději v okamžiku, kdy vedení nebo příslušný správní orgán provozovatele přepravní soustavy předkládá tato rozhodnutí dozorčímu orgánu.

5. Pokud vertikálně integrovaný podnik, v rámci valné hromady nebo volbou provedenou jím jmenovanými členy dozorčí rady zabránil přijetí rozhodnutí za účelem odmítnutí nebo odkladu investic v síti, jež mělo být podle desetiletého plánu rozvoje provedeno v následujících třech letech, kontrolor shody to oznámí regulačnímu orgánu, který poté jedná v souladu s článkem 51.
6. Podmínky upravující mandát nebo podmínky zaměstnání kontrolora shody, včetně délky trvání jeho mandátu, jsou předmětem schválení regulačním orgánem. Tyto podmínky zajišťují nezávislost kontrolora shody, a to i tím, že mu zajišťují veškeré zdroje nezbytné pro plnění jeho povinností. Během svého mandátu nesmí kontrolor shody přímo ani nepřímo zastávat odbornou funkci či nést odbornou odpovědnost a nesmí mít zájem ve vertikálně integrovaném podniku či jakékoli jeho části a ani ve vztahu k jeho majoritním podílníkům.
7. Kontrolor shody pravidelně podává ústní nebo písemné zprávy regulačnímu orgánu a má právo pravidelně podávat ústní nebo písemné zprávy dozorčímu orgánu provozovatele přepravní soustavy.
8. Kontrolor shody se může účastnit všech zasedání řídicích nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a dozorčího orgánu a valného shromáždění. Kontrolor shody se účastní všech zasedání, která se zabývají těmito otázkami:

- a) podmínkami přístupu k síti definovanými v [přepracovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021)[...] **804**], zejména pokud jde o sazby, služby přístupu třetích stran, přidělování kapacit a řešení nedostatku kapacity, transparentnost, vyvažování a druhotné trhy;
 - b) projekty prováděnými s cílem provozovat, udržovat a rozvíjet přepravní soustavu, včetně investic do nových připojení k přepravní soustavě, rozšiřování kapacity a optimalizace stávající kapacity;
 - c) nákup nebo prodej energie nutné pro provoz přepravní soustavy.
9. Kontrolor shody sleduje, jak provozovatel přepravní soustavy plní ustanovení článku 36.
10. Kontrolor shody má přístup ke všem relevantním údajům a do všech kanceláří provozovatele přepravní soustavy a ke všem informacím nezbytným pro plnění svých úkolů.
11. Dozorčí orgán může propustit kontrolora shody po předchozím souhlasu regulačního orgánu. Na žádost regulačního orgánu odvolá kontrolora shody z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti.
12. Kontrolor shody má přístup do kanceláří provozovatele přepravní soustavy bez předchozího ohlášení.

ODDÍL 4

ODDĚLENÍ PROVOZOVATELŮ VODÍKOVÝCH SÍTÍ

Článek 62

Oddělení provozovatelů vodíkových sítí

1. Členské státy zajistí, aby od [...] **uplynutí** lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu + 1 rok] byli provozovatelé vodíkových sítí odděleni v souladu s pravidly pro provozovatele plynárenských přepravních soustav stanovenými v čl. 5 [...]4 odst. 1 až 3, **6, 7 a 12** [...].
2. Pro účely tohoto článku, článků 42 a 54 a článků 35 a 43 směrnice (EU) 2019/944 pojmy „výroba nebo dodávky“ zahrnují výrobu a dodávky vodíku a pojem „přeprava“ zahrnuje přepravu vodíku.
3. [...] V případě vodíkových sítí [...] patřících [...] vertikálně integrovanému podniku se může členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1. V takovém případě dotčený členský stát určí nezávislého provozovatele vodíkové sítě odděleného v souladu s pravidly pro nezávislé provozovatele soustavy pro zemní plyn stanovenými v článku 55. Provozovatelé vodíkových sítí a provozovatelé přepravních soustav pro plyn oddělení v souladu s čl. 54 odst. 1 **mohou** [...] jednat jako nezávislý provozovatel vodíkové sítě, s výhradou požadavků podle článku 63.

4. [...] Odchylně od článku 54, pokud patří vodíková síť certifikovanému provozovateli přepravní soustavy pro zemní plyn, nebo [...] pokud ke dni [vstupu této směrnice v platnost] [...] patřila vodíková síť vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout nepoužít odstavec 1 a určit subjekt pod výlučnou kontrolou provozovatele přepravní soustavy nebo vertikálně integrovaného [...] vodíkového podniku [...] jako provozovatele integrované vodíkové sítě odděleného v souladu s pravidly pro nezávislé provozovatele přepravní soustavy pro zemní plyn stanovenými v oddíle 3 kapitoly IX. [...]
5. Na provozovatele vodíkových sítí se vztahují pravidla vztahující se na provozovatele přepravních soustav stanovená v článku 66.

Článek 63

Horizontální oddělení provozovatelů vodíkových sítí

Je-li provozovatel vodíkové sítě součástí podniku působícího v oblasti přepravy nebo distribuce zemního plynu nebo elektřiny, musí být nezávislý, přinejmenším pokud jde o jeho právní formu.

Článek 64

Oddělení účtů provozovatelů vodíkových soustav

Členské státy zajistí, aby účty provozovatelů vodíkových soustav byly vedeny v souladu s článkem 69.

ODDÍL 5

URČENÍ A CERTIFIKACE PROVOZOVATELŮ PLYNÁRENSKÝCH A VODÍKOVÝCH SÍTÍ

Článek 65

Určení a certifikace provozovatelů přepravních soustav a provozovatelů vodíkových sítí

1. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele vodíkové sítě je tento podnik certifikován postupy podle odstavců 4, 5 a 6 tohoto článku a článku 13 [přepracovaného znění nařízení o plynu navržené COM(2021) [...] 804].
2. Členské státy schválí a určí jako provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele vodíkové sítě podniky, které byly podle certifikačního postupu certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 54 nebo článku 62. Určení provozovatelů přepravní soustavy a provozovatelů vodíkové sítě se oznámí Komisi a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.
3. Certifikované podniky oznámí regulačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by si mohla vyžádat nové posouzení jejich souladu s požadavky článku 54 nebo článku 62.

4. Regulační orgány sledují, zda certifikované podniky trvale splňují požadavky článku 54 nebo článku 62. K zajištění souladu s těmito požadavky zahájí certifikační postup:
- a) na základě oznámení podaného certifikovaným podnikem podle odstavce 3;
 - b) z vlastního podnětu, pokud je jim známo, že plánovaná změna práv nebo vlivu ve vztahu k certifikovaným podnikům nebo vlastníkům přepravní soustavy může vést k porušení článku 54 nebo článku 62, nebo pokud mají důvod se domnívat, že k tomuto porušení mohlo dojít; nebo
 - c) na odůvodněnou žádost Komise.
5. Regulační orgány přijmou rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy [...] nebo provozovatele vodíkové sítě nejpozději 100 pracovních dnů ode dne oznámení podaného provozovatelem přepravní soustavy [...] nebo provozovatelem vodíkové sítě nebo ode dne žádosti Komise. Po uplynutí této lhůty se má za to, že certifikace byla udělena. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí regulačního orgánu může nabýt účinnosti až po dokončení postupu stanoveného v odstavci 6.

6. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí o certifikaci oznámí regulační orgán neprodleně Komisi spolu s veškerými relevantními informacemi, které se rozhodnutí týkají. Komise rozhoduje postupem podle článku 13 [přepřracovaného znění nařízení o plynu navržené COM(2021) [...] **804**].
7. Regulační orgány a Komise mohou vyžadovat od provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů vodíkových sítí a podniků vykonávajících funkci výroby či dodávek jakékoli informace významné pro plnění úkolů podle tohoto článku.
8. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Certifikace ve vztahu ke třetím zemím

1. Žádá-li o certifikaci vlastník přepravní soustavy, provozovatel přepravní soustavy, provozovatel vodíkové sítě nebo vlastník vodíkové sítě kontrolovaný osobou nebo osobami ze třetí země nebo třetích zemí, uvědomí o tom regulační orgán Komisi.

Regulační orgán rovněž Komisi neprodleně uvědomí o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou, provozovatelem přepravní soustavy, vodíkovou sítí [...] nebo **provozovatelem** vodíkové sítě kontrolu.

2. Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel vodíkové sítě uvědomí regulační orgán o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy **nebo nad vodíkovou sítí nebo provozovatelem vodíkové sítě kontrolu.**

3. Regulační orgán přijme návrh rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele vodíkové sítě nejpozději 100 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel od provozovatele přepravní soustavy **nebo provozovatele vodíkové sítě** příslušné informace. Regulační orgán odmítne certifikaci, pokud nebylo prokázáno:
- a) že dotčený subjekt splňuje požadavky článku 54 nebo článku 62; a
 - b) u regulačního orgánu nebo jiného příslušného orgánu určeného členským státem, že udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie v členském státě a Unie. Při posuzování této otázky regulační orgán nebo jiný určený příslušný orgán zohlední:
 - i) práva a závazky Unie ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně jakékoli dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Unie smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek energie;
 - ii) práva a závazky členského státu ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z dohod uzavřených s touto třetí zemí, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Unie;
 - iii) jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti daného případu a dotčené třetí země.

4. Regulační orgán o rozhodnutí, jakož i o všech příslušných informacích s ním souvisejících, neprodleně uvědomí Komisi.
5. Členské státy zajistí, že dříve než regulační orgán přijme rozhodnutí o certifikaci, regulační orgán nebo určený příslušný orgán uvedený v odst. 3 písm. b) požádá Komisi o stanovisko ohledně toho, zda:
 - a) dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 54 nebo článku 62; a
 - b) udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie do Unie.
6. Komise posoudí žádost podle odstavce 5 co nejdříve po obdržení. Do 50 pracovních dnů po obdržení žádosti Komise poskytne stanovisko regulačnímu orgánu nebo, byla-li žádost předložena určeným příslušným orgánem, tomuto orgánu.

Při vypracovávání stanoviska může Komise požádat o vyjádření ACER, dotčené členské státy nebo zainteresované strany. Pokud Komise o takové vyjádření požádá, lhůta 50 pracovních dnů se prodlouží o dalších 50 pracovních dnů .

Pokud Komise ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci stanovisko nevydá, má se za to, že nemá vůči rozhodnutí regulačního orgánu žádné námitky.

7. Při posuzování toho, zda kontrola ze strany osoby nebo osob ze třetí země nebo třetích zemí ohrozí bezpečnost dodávek energie do Unie, Komise zohlední:
- a) konkrétní skutečnosti daného případu a dotčené třetí země nebo třetích zemí; a
 - b) práva a závazky Unie ve vztahu k této třetí zemi nebo třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Unie smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek.
8. Regulační orgán přijme do 50 pracovních dnů od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 konečné rozhodnutí o certifikaci. Při přijímání konečného rozhodnutí regulační orgán co nejvíce zohlední stanovisko Komise. Členské státy mají v každém případě právo odmítnout certifikaci, pokud udělení certifikace ohrozí bezpečnost dodávek energie členského státu nebo bezpečnost dodávek jiného členského státu. Pokud členské státy určily, že posouzení provede jiný příslušný orgán podle odst. 3 písm. b), mohou požadovat, aby regulační orgán přijal konečné rozhodnutí v souladu s posouzením provedeným tímto příslušným orgánem. Konečné rozhodnutí národního regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně. Pokud se konečné rozhodnutí liší od stanoviska Komise, dotčený členský stát poskytne a zveřejní spolu s tímto rozhodnutím i jeho odůvodnění.

9. Tímto článkem není nijak dotčeno právo členských států vykonávat v souladu s právem Unie vnitrostátní právní kontrolu za účelem ochrany legitimních zájmů týkajících se veřejné bezpečnosti.
10. Komise má pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 83 za účelem **doplnění této směrnice stanovením** [...] pokynů, ve kterých jsou uvedeny podrobnosti postupu pro uplatňování tohoto článku.

Článek 67

Určení provozovatelů skladovacího zařízení pro zemní plyn , vodík, zařízení LNG a vodíkových terminálů

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní skladovací zařízení pro zemní plyn, vodík, zařízení LNG a vodíkové terminály, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy, a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů těchto infrastruktur.

ODDÍL 6

ODDĚLENÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO TRANSPARENTNOST

Článek 68

Právo na přístup k účetnictví

1. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 70 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů uvedených v čl. 24 odst. 3, mají právo na přístup k účetnictví plynárenských a vodíkových podniků, jak je uvedeno v článku 71, pokud je to nezbytné k plnění jejich úkolů.
2. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 70 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů, zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu. Členské státy mohou upravit sdělování těchto informací, pokud je to nezbytné k plnění úkolů příslušných orgánů.

Oddělení účetnictví

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby účetnictví plynárenských a vodíkových podniků bylo vedeno v souladu s odstavci 2 až 5.
2. Plynárenské a vodíkové podniky bez ohledu na režim vlastnictví nebo právní formu vypracují, předloží k auditu a zveřejní své roční účetní závěrky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů o ročních účetních závěrkách společností s ručením omezeným přijatých podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU²⁸.

Podniky, které nemají zákonnou povinnost zveřejňovat své roční účetní závěrky, uchovávají jedno vyhotovení účetní závěrky k dispozici pro veřejnost ve svém sídle.

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

3. Podniky musí vést ve svém vnitřním účetnictví odděleně své činnosti spojené s přepravou, distribucí, LNG, vodíkovými terminály, zařízeními pro skladování zemního plynu a vodíku a přepravou vodíku tak, jak by to bylo požadováno, kdyby dotyčné činnosti prováděly samostatné podniky, s cílem zamezit diskriminaci, vzájemnému subvencování a narušování hospodářské soutěže. Musí rovněž vést účetnictví, které může být konsolidované, pro ostatní činnosti, které se netýkají přepravy, distribuce, LNG, vodíkových terminálů, skladovacích zařízení pro zemní plyn a vodík ani činností spojených s přepravou vodíku. Výnosy z vlastnictví přepravní, distribuční nebo vodíkové sítě se v účetnictví vykazují odděleně. Případně vedou konsolidované účetnictví pro jiné než plynárenské činnosti. Vnitřní účetnictví zahrne rozvahu a výsledovku pro každou činnost.
4. Audit uvedený v odstavci 2 ověří zejména dodržování povinnosti zamezit diskriminaci a vzájemnému subvencování, jak je uvedeno v odstavci 3.
5. Podniky ve svém vnitřním účetnictví vymezí pravidla pro zaúčtování aktiv a pasiv a nákladů a výnosů, jakož i pro odpisování, aniž jsou tím dotčena použitelná vnitrostátní účetní pravidla, kterými se řídí při vedení odděleného účetnictví uvedeného v odstavci 3. Tato vnitřní pravidla lze měnit pouze výjimečně. Jejich změny musí být oznámeny a řádně odůvodněny.
6. Roční účetní závěrky uvedou v příloze veškeré transakce většího objemu provedené s podniky ve skupině.

Kapitola X

Regulační orgány

Článek 70

Určení regulačních orgánů a jejich nezávislost

1. Každý členský stát určí jediný regulační orgán na celostátní úrovni.
2. Odstavcem 1 není dotčeno určení jiných regulačních orgánů na regionální úrovni v členských státech, pokud existuje jediný zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Unie v radě regulačních orgánů ACER v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení (EU) 2019/942.
3. Odchylně od odstavce 1 může členský stát určit regulační orgány pro malé soustavy na geograficky samostatném území, které má v roce 2008 celkovou spotřebu menší než 3 % spotřeby členského státu, jehož je součástí. Touto odchylkou není dotčeno jmenování jediného zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Unie v radě regulačních orgánů ACER v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení (EU) 2019/942.
4. Členské státy zaručí nezávislost regulačního orgánu a zajistí, aby své pravomoci vykonával nestranně a transparentně. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby při plnění svých regulačních úkolů svěřených mu touto směrnicí a souvisejícími právními předpisy regulační orgán:
 - a) byl právně odlišný od jakéhokoli jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu a na něm funkčně nezávislý;

- b) zajistil, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení:
 - i) jednají nezávisle na jakémkoli zájmu trhu;
 - ii) při plnění svých regulačních úkolů nevyhledávali ani nepřijímali přímé pokyny od vlády nebo jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu. Tímto požadavkem není dotčena případná úzká spolupráce s jinými příslušnými vnitrostátními orgány nebo všeobecné politické pokyny, které byly vydány příslušnou vládou a které se netýkají regulačních pravomocí a povinností podle článku 72.

5. Za účelem ochrany nezávislosti regulačního orgánu členské státy zejména zajistí, aby:

- a) regulační orgán mohl přijímat samostatná rozhodnutí nezávisle na jakémkoli politickém subjektu;
- b) regulační orgán měl všechny lidské a finanční zdroje potřebné k účinnému a účelnému plnění svých úkolů a výkonu svých pravomocí;
- c) regulační orgán měl samostatné roční rozpočtové prostředky a autonomii při plnění přiděleného rozpočtu;
- d) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na pevně stanovenou dobu v délce pěti až sedmi let, kterou lze jednou prodloužit;

- e) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na základě objektivních, transparentních a zveřejněných kritérií v nezávislém a nestranném řízení, které zajistí, že uchazeči mají pro každou relevantní pozici v regulačním orgánu potřebnou kvalifikaci a zkušenosti ;
- f) byla zavedena ustanovení o střetu zájmů a povinnost zachovávat důvěrnost platila i po konci mandátu členů rady regulačního orgánu, nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu;
- g) členové rady regulačního orgánu, nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu mohli být odvoláni pouze na základě platných transparentních kritérií;
- h) členské státy mohly stanovit následnou kontrolu roční účetní závěrky regulačního orgánu, kterou provádí nezávislý auditor.

S ohledem na písm. d) prvního pododstavce, členské státy zajistí vhodný rotační systém pro radu nebo nejvyšší vedení. Členy rady nebo nejvyššího vedení, pokud regulační orgán radu nemá, je během jejich funkčního období možné z funkce odvolat jen v případě, že již neplní podmínky stanovené v tomto článku nebo se dopustili pochybení podle vnitrostátního práva.

- 6. Do 5. července 2022 a poté každé čtyři roky předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o dodržování zásady nezávislosti uvedené v tomto článku vnitrostátními orgány.

Obecné cíle regulačních orgánů

Při plnění regulačních úkolů stanovených v této směrnici přijme regulační orgán v rámci svých povinností a pravomocí stanovených v článku 72, a to případně v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, včetně orgánů pro hospodářskou soutěž a orgánů sousedních zemí, včetně třetích zemí, a aniž jsou dotčeny jejich pravomoci, veškerá vhodná opatření k dosažení těchto cílů:

- a) podpory – v úzké spolupráci s regulačními orgány dalších členských států, s Komisí a ACER – konkurenceschopného, flexibilního, bezpečného a environmentálně udržitelného vnitřního trhu se zemním plynem, s plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkovými plyny a vodíkem v rámci Unie a zajištění vhodných podmínek pro účinný a spolehlivý provoz plynárenských soustav a vodíkových sítí a **pokračující integraci energetického systému** a zohlednění dlouhodobých cílů, čímž se přispěje k jednotnému, účinnému a účelnému uplatňování práva Unie za účelem dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky;
- b) rozvoje konkurenceschopných a řádně fungujících regionálních přeshraničních trhů v rámci Unie za účelem dosažení cíle uvedeného v písmenu a);

- c) odstranění překážek bránících obchodování se zemním plynem a vodíkem mezi členskými státy, včetně odstranění omezení v důsledku rozdílů v kvalitě plynů nebo rozdílů v objemu vodíku přimíchaného do soustavy zemního plynu nebo rozdílů v kvalitě vodíku uvnitř vodíkové soustavy, rozvoje vhodných přeshraničních přepravních a/nebo dopravních kapacit k uspokojení poptávky a posilování integrace vnitrostátních trhů, zajištění interoperability propojené plynárenské soustavy EU nebo vodíkové soustavy Unie, což může usnadnit toky zemního plynu po celé Unii;
- d) **při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“** pomoci v úsilí o rozvoj bezpečných, spolehlivých a efektivních nediskriminačních soustav orientovaných na odběratele nákladově co nejúčinnějším způsobem, včetně podpory energetické účinnosti a přiměřenosti, a v souladu s cíli všeobecné energetické politiky a politiky v oblasti klimatu podpory energetické účinnosti a integrace produkce plynu z obnovitelných zdrojů s malou i velkou kapacitou a distribuované výroby jak v přepravních, tak distribučních sítích a usnadnění jejich provozu ve vztahu k jiným energetickým sítím pro elektřinu a teplo;
- e) usnadnění přístupu nového výrobního zdroje do sítě, zejména odstranění překážek, které by mohly bránit přístupu nových subjektů vstupujících na trh a plynu a vodíku z obnovitelných zdrojů;
- f) zajištění toho, aby byly provozovatelům a uživatelům soustavy poskytovány vhodné podněty, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, ke zvyšování účinnosti, zejména energetické účinnosti, soustav a k podpoře integrace trhu;
- g) zajištění toho, aby zákazníci měli prospěch z účinného fungování příslušného vnitrostátního trhu, podpory účinné hospodářské soutěže a zabezpečení ochrany spotřebitele v úzké spolupráci s příslušnými orgány na ochranu spotřebitele;
- h) pomoc při dosahování vysokých standardů veřejné služby v oblasti zemního plynu, přispívání k ochraně zranitelných zákazníků a ke slučitelnosti postupů při výměně údajů potřebných pro přechod zákazníka k novému dodavateli.

Článek 72

Povinnosti a pravomoci regulačních orgánů

1. Regulační orgán má tyto povinnosti:

- a) stanovovat nebo schvalovat sazby za přepravu a distribuci nebo metody jejich výpočtu, nebo obojí, a to při dodržování transparentních kritérií;
- b) od 1. ledna [...] **2036** nebo ode dne použitelnosti [...] čl. 31 odst. 1 této směrnice stanovovat nebo schvalovat sazby za přístup k vodíkové síti nebo metodiky jejich výpočtu, nebo obojí, a to při dodržování transparentních kritérií;
- c) stanovovat nebo schvalovat v souladu s transparentními kritérii:
 - i) výši a dobu trvání účelového poplatku uvedeného v článku 4 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**] nebo metodiky jejich výpočtu, případně obou;
 - ii) hodnotu převedených aktiv a určení veškerých zisků a ztrát, které v důsledku toho mohou vzniknout, a iii) přidělení příspěvků na účelový poplatek;

- d) zajistit, aby provozovatelé přepravní soustavy a provozovatelé distribuční soustavy a případně vlastníci soustavy, provozovatelé vodíkových sítí, jakož i jakékoli plynárenské a vodíkové podniky a další účastníci trhu, včetně občanských energetických společenství, plnily své povinnosti vyplývající z této směrnice , [přepřracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**], kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých podle článků 52 a 53 nařízení o plynu, nařízení (EU) 2017/1938 a z dalších příslušných právních předpisů Unie, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek , jakož i rozhodnutí ACER;
- e) v úzké koordinaci s ostatními regulačními orgány zajistit, aby síť ENTSO pro zemní plyn, subjekt EU DSO a síť ENNOH plnily své povinnosti podle této směrnice [přepřracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**], kodexů sítě a pokynů přijatých podle článků 52 až 56 [přepřracovaného znění nařízení o zemním plynu navrženého v COM(2021) [...] **804**] a dalších příslušných právních předpisů Unie, a to i pokud jde o přeshraniční otázky, jakož i rozhodnutí ACER, a společně určovaly, že síť ENTSO pro zemní plyn, subjekt EU DSO a ENNOH neplní své příslušné povinnosti. Pokud regulační orgány nedosáhnou dohody ve lhůtě čtyř měsíců od zahájení konzultací za účelem společného určení nesouladu, postoupí se záležitost k rozhodnutí ACER podle čl. 6 odst. 10 nařízení (EU) 2019/942;

- f) sledovat vývoj kvality plynu a řízení kvality plynu provozovateli přepravních soustav a případně provozovateli distribučních soustav, včetně sledování vývoje nákladů spojených s řízením kvality plynu ze strany provozovatelů soustav a vývoje souvisejícího s přimícháváním a **zpětnou separací** [...] vodíku v soustavě zemního plynu. **Pokud je shromažďováním těchto informací v členském státě pověřen již jiný příslušný orgán, sdílí tyto informace s regulačním orgánem;**
- g) sledovat vývoj kvality vodíku a řízení kvality vodíku provozovateli vodíkových sítí, je-li to relevantní, jak je uvedeno v článku 46, včetně sledování vývoje nákladů souvisejících s řízením kvality vodíku;
- h) přezkoumávat a posuzovat přehled rozvoje infrastruktury pro dopravu vodíku a **poskytnout stanovisko a doporučit změny ke zprávě** předložené provozovateli vodíkových sítí v souladu s článkem 52, přičemž při tomto přezkumu zohlední celkovou energetickou a hospodářskou potřebu vodíkové sítě, jakož i rámec pro společný scénář podle čl. 51 odst. 2 písm. e) o plánování rozvoje sítě a **desetiletém plánu rozvoje sítě pro vodík v celé Unii, jak je stanoveno v článku 43 [přepracovaného znění nařízení o plynu];**

- i) zohlednit přezkum a posouzení přehledu rozvoje infrastruktury pro dopravu vodíku, jak je požadováno v písmenu [...] **h)** při schvalování účelových poplatků ve smyslu článku 4 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**];
- j) spolupracovat na přeshraničních otázkách s regulačním orgánem nebo orgány příslušných členských států a s ACER, zejména prostřednictvím účasti na práci rady regulačních orgánů ACER podle článku 21 nařízení (EU) 2019/942. Pokud jde o infrastrukturu vedoucí do třetí země a z ní, regulační orgán členského státu, v němž se nachází první propojovací bod se sítí členských států, může po konzultaci s regulačními orgány dalších dotčených členských států spolupracovat s příslušnými orgány dané třetí země, včetně těch, které jsou smluvními stranami Energetického společenství, s cílem zajistit v případě uvedené infrastruktury jednotné uplatňování této směrnice na území členských států;

- k) dodržovat a provádět jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí ACER a Komise;
- l) každoročně podávat příslušným orgánům členských států, ACER a Komisi zprávu o činnosti a plnění svých povinností. Tato zpráva musí obsahovat přijatá opatření a dosažené výsledky ve vztahu k jednotlivým úkolům uvedeným v tomto článku;
- m) zajistit, aby nedocházelo k žádným vzájemným subvencím mezi přepravními, distribučními činnostmi, přepravou vodíku a skladováním zemního plynu a vodíku, LNG a vodíkovými terminály a dodávkami zemního plynu a vodíku, **nestanoví-li právní předpisy Unie jinak**;
- n) sledovat investiční plány provozovatelů přepravní soustavy a posuzovat ve své výroční zprávě investiční plány provozovatelů přepravní soustavy, pokud jde o jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celou Unii uvedeným v čl. 29 písm. x) [přepřacovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] 804]; toto posouzení může obsahovat doporučení na úpravu těchto investičních plánů;

- o) sledovat dodržování pravidel pro bezpečnost a spolehlivost sítě a přezkoumávat dosažené výsledky v této oblasti a dále stanovovat nebo schvalovat standardy a požadavky na kvalitu služeb a dodávek nebo přispívat k jejímu dosažení spolu s dalšími příslušnými orgány;
- p) sledovat úroveň transparentnosti, včetně velkoobchodních cen, a zajistit, aby plynárenské a vodíkové podniky dodržovaly povinnost transparentnosti;
- q) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování se zemním plynem a vodíkem, cen pro zákazníky z domácností včetně systémů placení záloh, počtu případů přechodu k jinému dodavateli, počtu případů odpojení, poplatků za údržbu a její provádění a stížností zákazníků z domácností, jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a předkládání veškerých relevantních případů příslušným orgánům pro hospodářskou soutěž;

- r) sledovat výskyt omezujících smluvních podmínek, včetně doložek o výlučnosti, které by mohly bránit velkoodběratelům mimo domácnosti souběžně uzavírat smlouvy s více dodavateli nebo mohou tuto jejich možnost omezit. Národní regulační orgány o této praxi případně informují vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;
- s) respektovat smluvní svobodu, pokud jde o dlouhodobé smlouvy, pokud jsou slučitelné s právními předpisy Unie a v souladu s politikami Unie a přispívají k cílům dekarbonizace. Uzavřeny nesmí být žádné dlouhodobé smlouvy o dodávkách fosilního plynu bez omezování emisí, jejichž doba platnosti by překračovala konec roku 2049;
- t) sledovat čas, který provozovatelé přepravní a distribuční soustavy pro zemní plyn nebo provozovatelé vodíkových sítí potřebují na připojení a provedení oprav;
- u) sledovat a přezkoumávat podmínky přístupu ke skladování, skladování v potrubí a k jiným pomocným službám uvedeným v článku 29 nebo článku 33. Je-li režim přístupu ke skladování zemního plynu definován podle čl. 29 odst. 3, nezahrnuje tento úkol přezkum sazeb;

- y) spolu s dalšími příslušnými orgány pomáhat zajišťovat účinnost a prosazování opatření na ochranu spotřebitele, včetně opatření stanovených v příloze I;
- w) zveřejňovat alespoň jednou ročně doporučení o souladu dodavatelských cen s článkem 6 a předávat je případně orgánům pro hospodářskou soutěž;
- x) zajišťovat nediskriminační přístup k údajům o spotřebě zákazníků, umožnění dobrovolného používání snadno srozumitelného harmonizovaného formátu na vnitrostátní úrovni pro údaje o spotřebě a rychlý přístup všech zákazníků k těmto údajům podle článků 22 a 23;
- y) sledovat provádění pravidel, která se týkají úlohy a povinností provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, provozovatelů vodíkových sítí, dodavatelů a zákazníků a dalších účastníků trhu podle [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] 804];

- z) sledovat řádné uplatňování kritérií, která určují, zda se na skladovací zařízení zemního plynu vztahuje čl. 29 odst. 3 nebo odst. 4; a
- aa) sledovat provádění ochranných opatření uvedených v článku 77;
- bb) přispívat ke slučitelnosti postupů pro výměnu údajů týkajících se nejvýznamnějších tržních procesů na regionální úrovni;
- cc) provádět kodexy sítě a rámcové pokyny přijaté podle článku 52 **[přepracovaného znění nařízení o plynu]** prostřednictvím vnitrostátních opatření nebo, je-li to vyžadováno, koordinovaných regionálních nebo celounijních opatření;
- dd) zajistit transparentní a účinný proces vypracování vnitrostátního plánu rozvoje sítě v souladu s požadavky stanovenými v člancích 51 a 52;
- ee) schvalovat a upravovat plány rozvoje sítě **podle článku 51, [...] čl. 52 odst. 6 a čl. 52 odst. 7;**

[...]

[...];

- hh) sledovat dostupnost srovnávacích internetových stránek, včetně srovnávacích nástrojů, které splňují kritéria uvedená v článku 12;
- ii) sledovat odstraňování neodůvodněných překážek a omezení rozvoje spotřeby zemního plynu z obnovitelných zdrojů vyrobeného z vlastních zdrojů a občanských energetických společenství.

2. Pokud je to v některém členském státě stanoveno, mohou být povinnosti sledování uvedené v odstavci 1 prováděny jinými orgány než regulačním orgánem. V takovém případě se informace, které jsou výsledkem takového sledování, zpřístupní co nejdříve regulačnímu orgánu.

Při zachování své nezávislosti, aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci regulačního orgánu, a v souladu se zásadou zlepšování právní úpravy, regulační orgán při výkonu povinností uvedených v odstavci 1, je-li to vhodné, konzultuje s provozovateli přepravní soustavy zemního plynu a vodíkové sítě a případně úzce spolupracuje s jinými relevantními vnitrostátními orgány.

3. Je-li podle článku 55 nebo článku 62 určen nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel vodíkové sítě, musí regulační orgán vedle povinností, které má plnit podle odstavce 1 tohoto článku, rovněž:
- a) sledovat dodržování povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy a vlastníka vodíkové sítě a nezávislého provozovatele vodíkové sítě vyplývají z tohoto článku, a v souladu s odst. 4 písm. d) ukládat sankce za jejich nedodržení;
 - b) sledovat vztahy a komunikaci mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy nebo vlastníkem vodíkové sítě a nezávislým provozovatelem vodíkové sítě s cílem zajistit, aby nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel vodíkové sítě plnil své povinnosti, a zejména schvalovat smlouvy a jednat jako orgán pro řešení sporů mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy nebo vlastníkem vodíkové sítě a nezávislým provozovatelem vodíkové sítě, pokud jde o případné stížnosti podané kteroukoli ze stran podle odstavce 11;

- c) aniž je dotčen postup podle čl. 55 odst. 2 písm. c), ve vztahu k prvnímu desetiletému plánu rozvoje sítě schvalovat investiční plány a víceletý plán rozvoje sítě předkládaný každoročně nezávislým provozovatelem soustavy nebo nezávislým provozovatelem vodíkové sítě;
- d) zajistit, aby sazby za přístup k síti vybírané nezávislými provozovateli soustavy nebo nezávislými provozovateli vodíkové sítě zahrnovaly odměnu pro vlastníka nebo vlastníky sítě, která je přiměřená užívání majetku tvořícího danou síť a jakýmkoli novým investicím do tohoto majetku, pokud jsou vynaloženy hospodárně a efektivně;
- e) mít pravomoc provádět inspekce, včetně inspekcí neohlášených, v prostorách vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy nebo vlastníka vodíkové sítě a nezávislého provozovatele vodíkové sítě.

4. Členské státy zajistí, aby regulačním orgánům byly uděleny pravomoci, které jim umožní účinně a rychle plnit povinnosti uvedené v odstavcích 1, 3 a 6. Za tímto účelem má regulační orgán alespoň tyto pravomoci:
- a) vydávat závazná rozhodnutí týkající se plynárenských a vodíkových podniků;
 - b) provádět šetření týkající se fungování trhů s plyny a rozhodovat o jakýchkoli nutných a přiměřených opatřeních na podporu účinné hospodářské soutěže a zajištění řádného fungování trhu s plyny, a ukládat tato opatření, a pokud je to vhodné, má regulační orgán rovněž pravomoc spolupracovat při provádění šetření souvisejících správními předpisy o hospodářské soutěži s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž a regulačními orgány pro finanční trhy nebo Komisí;
 - c) vyžadovat od plynárenských a vodíkových podniků jakékoli informace, jež jsou důležité pro plnění jeho úkolů, včetně odůvodnění odmítnutí povolit přístup třetím stranám, a jakékoli informace o opatřeních nezbytných pro posílení sítě;

- d) ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce plynárenským a vodíkovým podnikům, které neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo ACER , nebo uložení takových sankcí navrhnout příslušnému soudu , včetně pravomoci ukládat nebo navrhnout uložení sankcí až do výše 10 % ročního obrátu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele vodíkové sítě nebo 10 % ročního obrátu vertikálně integrovaného podniku vůči provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli vodíkové sítě nebo případně vertikálně integrovanému podniku za neplnění příslušných povinností podle této směrnice;
- e) mít odpovídající pravomoci k provádění šetření a vydávání pokynů při řešení sporů podle odstavců 11 a 12.

5. Regulační orgán nacházející se v členském státě, v němž má sídlo síť ENTSO pro zemní plyn, Evropská síť provozovatelů vodíkových sítí nebo subjekt EU DSO, má pravomoc ukládat těmto subjektům účinné, přiměřené a odrazující sankce, pokud neplní své povinnosti podle této směrnice, [přepřacovaného znění nařízení o plynu navrženého v COM(2021) [...] **804**] nebo jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí regulačního orgánu nebo ACER, nebo navrhnout, aby takové sankce uložil příslušný soud.

6. Pokud byl určen nezávislý provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel integrované vodíkové sítě v souladu s kapitolou IX, oddílem 3, musí mít regulační orgán kromě povinností a pravomocí podle odstavců 1 a 4 tohoto článku alespoň tyto povinnosti a pravomoci:
- a) ukládat sankce v souladu s odst. 4 písm. d) za diskriminační chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku;
 - b) sledovat komunikaci mezi provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem integrované vodíkové sítě a vertikálně integrovaným podnikem s cílem zajistit, aby provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel integrované vodíkové sítě plnil své povinnosti;
 - c) vystupovat jako orgán pro řešení sporů mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem integrované vodíkové sítě, pokud jde o jakoukoli stížnost podle odstavce 11;
 - d) sledovat obchodní a finanční vztahy, včetně půjček mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem integrované vodíkové sítě;

- e) schvalovat veškeré obchodní a finanční dohody mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem integrované vodíkové sítě za předpokladu, že tyto dohody jsou v souladu s tržními podmínkami;
- f) požadovat odůvodnění ze strany vertikálně integrovaného podniku, pokud obdrží oznámení od kontrolora shody v souladu s čl. 64 odst. 4, zejména včetně důkazních materiálů o tom, že nenastalo žádné diskriminační chování zvyhodňující vertikálně integrovaný podnik;
- g) provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v prostorách vertikálně integrovaného podniku a provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele integrované vodíkové sítě;
- h) zadat všechny nebo konkrétní úkoly provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele integrované vodíkové sítě nezávislému provozovateli soustavy nebo nezávislému provozovateli vodíkové sítě jmenovanému v souladu s článkem 64 v případě trvalého neplnění povinností podle této směrnice ze strany provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele integrované vodíkové sítě, zejména v případě opakovaného diskriminačního chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku.

7. Regulační orgány jsou odpovědné za stanovování nebo schvalování alespoň metod používaných pro výpočet nebo stanovení podmínek s dostatečným předstihem předtím, než vstoupí v platnost, pro:
- a) připojení a přístup k vnitrostátním plynárenským sítím, včetně sazeb za přepravu a distribuci a podmínek přístupu k zařízením LNG a sazeb za tento přístup, přičemž sazby nebo metody musí umožňovat provádění nezbytných investic do sítí a zařízení LNG tak, aby díky těmto investicím bylo možné zabezpečit rentabilitu sítí a zařízení LNG;
 - b) napojení na vnitrostátní vodíkové sítě a přístup k nim, včetně **případných** sazeb za vodíkovou síť od 1. ledna 2031 a podmínek přístupu a sazeb za přístup k nim pro skladovací zařízení vodíku a vodíkové terminály[...];
 - c) poskytování vyrovnávacích služeb, které jsou realizovány co nejehospodárněji a poskytují vhodné podněty pro uživatele sítě, aby vyrovnávali úroveň dodávaného a odebíraného zemního plynu spravedlivým a nediskriminačním způsobem, a jsou založené na objektivních kritériích;
 - d) schvalování a sledování účelových poplatků v souladu s článkem 4 [přepracovaného znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**];
 - e) přístup k přeshraničním infrastrukturám, včetně postupů pro přidělování kapacity a řízení přetížení.
8. Metodiky či podmínky uvedené v odstavci 7 jsou zveřejňovány.

9. Při stanovování nebo schvalování sazeb nebo metodik a vyrovnávacích služeb musí regulační orgány zajistit, aby byly provozovatelům přepravních a distribučních soustav a od 1. ledna 2023[...]**6 nebo od data uplatňování čl. 31 odst. 1** provozovatelům vodíkových sítí poskytnuty přiměřené pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, pro zvyšování účinnosti, podporu integrace trhu a bezpečnosti dodávek a souvisejících výzkumných činností.
10. Regulační orgány sledují řízení přetížení ve vnitrostátních přepravních sítích a vodíkových sítích, včetně propojovacího vedení, a uplatňování pravidel pro řízení přetížení. Za tímto účelem předkládají provozovatelé přepravních soustav, provozovatelé vodíkových sítí nebo subjekty působící na trhu svá pravidla pro řízení přetížení, včetně přidělování kapacity, regulačním orgánům. Regulační orgány mohou požadovat změny těchto pravidel.

Rozhodnutí a stížnosti

1. Regulační orgány mají právo požadovat, v případě potřeby, od provozovatelů přepravní a distribuční soustavy zemního plynu , provozovatelů zařízení LNG a skladovacího zařízení, provozovatelů zařízení pro skladování vodíku a vodíkových terminálů a [...] **provozovatelů vodíkových sítí, aby změnili podmínky, včetně sazeb nebo metodik uvedených v tomto článku, tak aby byly přiměřené a používaly se nediskriminačním způsobem. V případě, že režim přístupu ke skladování je stanoven v souladu s čl. 29 odst. 3, nezahrnuje tento úkol změnu sazeb. V případě, že režim přístupu ke skladovacím zařízením vodíku nebo vodíkovým sítím je založen na sjednaném přístupu třetích stran v souladu s čl. 31 odst. 4, čl. 32 odst. 1 nebo čl. 33 odst. 1, nezahrnuje tento úkol změnu sazeb.** Pokud dojde při stanovování sazeb za přepravu a distribuci zemního plynu ke zpoždění, jsou regulační orgány oprávněny stanovit nebo schválit předběžné sazby za přepravu a distribuci a případně sazby za vodíkové sítě, nebo příslušné metody a sazby za vodíkové sítě a příslušné metody a rozhodnout o přiměřených kompenzačních opatřeních, pokud se konečné sazby nebo metody od těchto předběžných sazeb liší.

2. Každá osoba, která podala stížnost na provozovatele plynárenské přepravní, skladovací, LNG nebo distribuční soustavy nebo provozovatele vodíkové sítě, zařízení pro skladování vodíku nebo vodíkového terminálu v souvislosti s povinnostmi daného provozovatele podle této směrnice, může podat stížnost regulačnímu orgánu, který jako orgán pro řešení sporů vydá rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení stížnosti. Tuto lhůtu je možné prodloužit o dva měsíce, pokud regulační orgán potřebuje další informace. Tuto prodlouženou lhůtu je možné dále prodloužit po dohodě s návrhovatelem. Rozhodnutí regulačního orgánu má závazný účinek, do té doby než je případně zrušeno v rámci odvolání.
3. Každá osoba, které se to týká a která má právo si stěžovat na rozhodnutí o metodách přijaté podle tohoto článku, nebo má-li regulační orgán konzultační povinnost ohledně navrhovaných sazeb nebo metod, může podat stížnost za účelem přezkoumání rozhodnutí, a to ve lhůtě nejvýše dvou měsíců od zveřejnění rozhodnutí nebo návrhu rozhodnutí nebo v kratší lhůtě stanovené členskými státy. Tato stížnost nemá odkladný účinek.

4. Členské státy vytvoří vhodné a účinné mechanismy pro regulaci, kontrolu a transparentnost tak, aby zabránily jakémukoli zneužívání dominantního postavení a bezohlednému chování, zejména ke škodě spotřebitelů. Tyto mechanismy berou v úvahu ustanovení SFEU , a zejména její článek 102.
5. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem byla přijata vhodná opatření, včetně správních opatření nebo trestních řízení proti odpovědným fyzickým nebo právnickým osobám, pokud nejsou dodržena pravidla o důvěrnosti stanovená touto směrnicí.
6. Stížnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 se podávají, aniž je dotčen výkon práva na opravný prostředek podle práva Unie nebo práva členských států.
7. Rozhodnutí přijatá regulačními orgány musí být plně odůvodněná a oprávněná, aby byl možný jejich soudní přezkum. Rozhodnutí jsou dostupná veřejnosti a zároveň musí zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.
8. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, které se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na zúčastněných stranách a jakékoli vládě nezávislý.

Regionální spolupráce mezi regulačními orgány o přeshraničních otázkách

1. Regulační orgány úzce spolupracují a vzájemně se konzultují, zejména v rámci ACER, a poskytují si navzájem i ACER jakékoli informace nezbytné pro plnění jejich úkolů podle této směrnice. U předávaných informací zajistí přijímající orgán stejnou úroveň důvěrnosti, jaká je vyžadována od orgánu, který informaci poskytl.
2. Regulační orgány spolupracují přinejmenším na regionální úrovni s cílem:
 - a) podporovat tvorbu provozních ujednání vedoucích k umožnění optimálního řízení sítě, podpoře společných burz pro obchodování se zemním plynem a vodíkem a k přidělování přeshraničních kapacit a s cílem umožnit odpovídající úroveň propojovací kapacity, mimo jiné prostřednictvím nových propojení, v rámci regionu a mezi regiony, s cílem umožnit rozvoj účinné hospodářské soutěže a zlepšení bezpečnosti dodávek, aniž by docházelo k diskriminaci mezi dodavatelskými podniky z různých členských států;
 - b) koordinovat vypracování všech kodexů sítě pro příslušné provozovatele přepravních soustav, provozovatele vodíkových sítí a další účastníky na trhu;
 - c) koordinovat vypracování pravidel pro řízení přetížení;
 - d) zajistit soulad právních předpisů ze strany právních subjektů plnících úkoly provozovatelů přepravních soustav a provozovatelů sítí na přeshraniční nebo regionální úrovni.

3. Regulační orgány jsou oprávněny uzavírat dohody o vzájemné spolupráci za účelem rozvoje spolupráce v oblasti regulace.
4. Opatření uvedená v odstavci 2 se provádějí podle potřeby v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci těchto vnitrostátních orgánů.
5. Komise má pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 83 s cílem doplnit tuto směrnici stanovením rámcových pokynů ohledně rozsahu povinností regulačních orgánů týkajících se vzájemné spolupráce a spolupráce s ACER.
6. Regulační orgány nebo případně jiné příslušné orgány mohou konzultovat a spolupracovat s příslušnými orgány třetích zemí, včetně smluvních stran Energetického společenství, ve vztahu k otázkám provozování plynárenské a vodíkové infrastruktury vedoucí do třetích zemí a z nich s cílem zajistit v případě dotčené infrastruktury jednotné uplatňování této směrnice na území a v teritoriálním moři členského státu.

Dodržování kodexů sítě a rámcových pokynů

1. Kterýkoli regulační orgán a Komise si mohou vyžádat stanovisko ACER k tomu, zda je rozhodnutí regulačního orgánu v souladu s kodexy sítě a rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v [přepřracovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**].
2. ACER poskytne do tří měsíců ode dne přijetí žádosti své stanovisko regulačnímu orgánu, který si je vyžádal, nebo případně Komisi a rovněž regulačnímu orgánu, který dotyčné rozhodnutí vydal.
3. Pokud regulační orgán, který rozhodnutí vydal, nenaplní stanovisko ACER do čtyř měsíců ode dne, kdy jej obdržel, uvědomí o tom ACER Komisi.

4. Kterýkoli regulační orgán může Komisi uvědomit, má-li za to, že rozhodnutí důležité pro přeshraniční obchod přijaté regulačním orgánem není v souladu s **kodexy sítě** a rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v [přepřacovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**], a to do dvou měsíců ode dne tohoto rozhodnutí.
5. Pokud Komise do dvou měsíců poté, co ji uvědomila agentura ACER v souladu s odstavcem 3 nebo regulační orgán v souladu s odstavcem 4, nebo z vlastního podnětu do tří měsíců ode dne rozhodnutí shledá, že dané rozhodnutí určitého regulačního orgánu vyvolává vážné pochybnosti z hlediska jeho slučitelnosti s kodexy sítě a rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v [přepřacovaném znění nařízení o plynu podle návrhu COM(2021) [...] **804**], může Komise rozhodnout o dalším projednání dané věci. V takovém případě vyzve regulační orgán a účastníky řízení před regulačním orgánem, aby předložili připomínky.
6. Pokud se Komise rozhodla danou věc dále projednat, nejpozději do čtyř měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí vydá konečné rozhodnutí:
 - a) nevznášet námitky proti rozhodnutí regulačního orgánu; nebo
 - b) vyžadující, aby dotčený regulační orgán zrušil své rozhodnutí, má-li za to, že kodexy sítě a rámcové pokyny nebyly dodrženy.

7. Pokud Komise nepřijala rozhodnutí o dalším projednání dané věci nebo konečné rozhodnutí ve lhůtách stanovených v odstavcích 5 a 6, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznesla námitky.
8. Regulační orgán naplní rozhodnutí Komise vyžadující zrušení jeho rozhodnutí do dvou měsíců a uvědomí o tom Komisi.
9. Komise má pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 83 [...] k doplnění této směrnice stanovením rámcových pokynů, ve kterých jsou uvedeny podrobnosti postupu pro uplatňování tohoto článku.

Vedení záznamů

1. Členské státy vyžadují, aby dodavatelské podniky uchovávaly pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně regulačního orgánu, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise, za účelem plnění jejich úkolů alespoň po dobu pěti let náležité údaje týkající se všech transakcí podle smluv na dodávky zemního plynu a vodíku a deriváty na zemní plyn a vodík s velkoodběrateli a provozovateli přepravní soustavy, jakož i s provozovateli skladovacího zařízení, zařízení LNG a s provozovateli vodíkových sítí, skladovacích zařízení a terminálů.
2. Údaje musí obsahovat podrobnosti o vlastnostech příslušných transakcí, jako například pravidla upravující trvání, dodání a plnění, množství, data a časy uskutečnění a ceny transakcí a informace k identifikaci dotčeného velkoodběratele, jakož i stanovené podrobnosti o všech nenaplněných smlouvách na dodávky zemního plynu a vodíku a derivátech na zemní plyn a vodík.
3. Regulační orgán může rozhodnout, že části těchto informací poskytne účastníkům trhu, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí. Tento odstavec se nevztahuje na informace o finančních nástrojích, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2014/65/EU.

4. Komise má pravomoc přijmout akt v přenesené pravomoci [...] k doplnění této směrnice v souladu s článkem 83 stanovením rámcových pokynů vymezujících metodiky a opatření pro vedení záznamů, jakož i formu a obsah údajů, které mají být uchovávány.
5. Pokud jde o transakce s deriváty na zemní plyn a vodík dodavatelských podniků s velkoodběrateli a provozovateli přepravní soustavy zemního plynu , provozovateli skladovacího zařízení a zařízení LNG, jakož i s provozovateli vodíkových sítí, zařízení na skladování vodíku a vodíkových terminálů , použije se tento článek pouze poté, co Komise přijme rámcové pokyny uvedené v odstavci 4.
6. Ustanovení tohoto článku nezakládají vůči orgánům uvedeným v odstavci 1 další povinnosti pro subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2014/65/EU.
7. Potřebují-li orgány uvedené v odstavci 1 přístup k údajům, které uchovávají subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2014/65/EU, poskytnou jim požadované údaje orgány příslušné podle uvedené směrnice.

Kapitola XI

Závěrečná ustanovení

Článek 77

Ochranná opatření

1. V případě náhlé krize na trhu s energií nebo ohrožení fyzické bezpečnosti osob, přístrojů, zařízení nebo celistvosti soustavy může členský stát **přijmout nezbytná ochranná opatření stanovená ve vnitrostátním plánu pro stav nouze a případně** stav nouze vyhlásit podle článku 11 nařízení (EU) 2017/ 1938 [...].

Článek 78

Rovné podmínky

1. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek, musí být v souladu s SFEU, zejména pak s článkem 36 uvedené smlouvy, a právními předpisy Unie.
2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí být přiměřená, nediskriminační a transparentní. Tato opatření mohou být uvedena v účinnost pouze po oznámení Komisi a vyžadují její schválení.
3. Komise se k oznámení podle odstavce 2 vyjádří do dvou měsíců od jeho obdržení. Tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po obdržení úplných informací. Pokud se Komise v této dvouměsíční lhůtě nevyjádří, má se za to, že Komise vůči oznámeným opatřením nevznesla námitky.

Článek 79

Technické dohody týkající se provozování plynovodních a vodíkových potrubí se třetími zeměmi

Touto směrnicí **není** [...] dotčena možnost, aby provozovatelé přepravní soustavy , provozovatelé vodíkových sítí nebo jiné hospodářské subjekty ponechali v platnosti nebo uzavřeli technické dohody o otázkách týkajících se provozování potrubí mezi členským státem a třetí zemí, pokud jsou tyto dohody slučitelné s právem Unie a relevantními rozhodnutími regulačních orgánů dotčených členských států. Tyto dohody se oznámí regulačním orgánům dotčených členských států.

Výjimky pro plynárenské soustavy

1. Členské státy, které nejsou přímo napojeny na propojenou soustavu jiného členského státu, se mohou [...] **odchýlit** od článků 3, 7, **30**, 54 nebo čl. 27 odst. 1. Každá taková výjimka pozbývá platnosti okamžikem, kdy je dokončeno první propojovací vedení s členským státem. **Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.**
2. Členské státy mohou požádat Komisi o výjimky z uplatňování článků 3, 7, 54 nebo 27 pro nejvzdálenější regiony ve smyslu článku 349 SFEU nebo pro jiné zeměpisně izolované oblasti. Každá taková výjimka pozbývá platnosti okamžikem dokončení připojení z regionu nebo oblasti k členskému státu na propojenou soustavu.
- 2a. Lucembursko se může odchýlit od článku 54. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.**
3. Komise informuje členské státy o žádostech o výjimky uvedené v odstavci [...] **2** [...] před přijetím rozhodnutí, přičemž zohlední odůvodněné žádosti o důvěrnost obchodně citlivých informací.

4. Výjimky udělené Komisí **podle odstavce 2** jsou časově omezené a podléhají podmínkám, jejichž cílem je zvýšit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a jeho integraci a zajistit, aby výjimky nebránily přechodu na energii z obnovitelných zdrojů nebo uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení (EU) 2018/1999.
5. Výjimky podle směrnice 2009/73/ES bez data skončení platnosti **nebo bez stanovené doby platnosti** pozbývají platnosti dnem 31. prosince 2025. Členské státy, které v době vstupu této směrnice v platnost stále využívají těchto výjimek, mohou **rozhodnout o nové výjimce podle odstavců 1 nebo 5a, případně mohou** požádat Komisi o novou výjimku v souladu s podmínkami stanovenými v **odstavci 2** [...].
- 5a. [...] Členské státy, které obdrží první komerční dodávku v rámci své první dlouhodobé smlouvy o dodávkách zemního plynu po vstupu této směrnice v platnost, se mohou odchýlit od [...] čl. 3 odst. 1 až 4, čl. 4 odst. 1, článku 7, čl. 27 odst. 1, článku 30, čl. 35 odst. 1 a 5, článku 39, čl. 40 odst. 6, článků 42, 54, 55 a 69. [...] Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.
6. **Oznámení o [...]výjimkách i [...]rozhodnutí udělit výjimky uvedené v odstavcích 1, 2, 2a a 5a** se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 80a

Výjimky pro vodík

Estonsko, Lotyšsko a Litva se do dne 31. prosince 2030 mohou odchýlit od článku 63. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Článek 81

Výjimky týkající se dálkových přepravních plynovodů vedoucích do třetích zemí a z nich

1. V případě dálkových přepravních plynovodů mezi členským státem a třetí zemí dokončených před dnem 23. května 2019 může členský stát, v němž se nachází první bod, kde se tento dálkový přepravní plynovod připojuje k síti členského státu, na základě objektivních důvodů, jako je umožnění navrácení vynaložených investic, nebo z důvodu zajištění bezpečnosti dodávek rozhodnout o udělení výjimek z článků 54, 65, 66 a 27 a z čl. 72 odst. 7 a 9 a z čl. 73 odst. 1 pro úseky tohoto dálkového přepravního plynovodu nacházející se na jeho území a v jeho teritoriálním moři, není-li tato výjimka na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem či bezpečnosti dodávek v Unii.

Výjimka je časově omezená na nejvýše 20 let na základě objektivního odůvodnění, přičemž ji lze v odůvodněných případech prodloužit, a může být vázána na podmínky přispívající ke splnění podmínek uvedených v prvním pododstavci.

Tyto výjimky se nevztahují na dálkové přepravní plynovody mezi členským státem a třetí zemí, která má povinnost provést tuto směrnici ve svém právním řádu a která ji v něm účinně provádí na základě dohody uzavřené s Uníí.

2. Jestliže se dotčený dálkový přepravní plynovod nachází na území více než jednoho členského státu, rozhodne o tom, zda pro tento dálkový přepravní plynovod udělit výjimku členský stát, na jehož území se nachází první připojovací bod k síti členských států, a to po konzultaci se všemi dotčenými členskými státy.

Na žádost dotčených členských států se může Komise rozhodnout, že bude jednat jako pozorovatel při konzultacích mezi členským státem, na jehož území se nachází první připojovací bod, a třetí zemí, týkajících se jednotného uplatňování této směrnice na území a v teritoriálním moři členského státu, v němž se nachází první propojovací bod, včetně udělení výjimek pro tyto dálkové přepravní plynovody.

3. Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 musí být přijata do 24. května 2020. Členské státy oznámí taková rozhodnutí Komisi a zveřejní je.

Zmocnění

1. Aniž jsou dotčeny jiné povinnosti podle práva Unie a rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy, mohou být stávající dohody mezi členským státem a třetí zemí o provozování dálkového přepravního plynovodu nebo těžební plynovodní sítě ponechány v platnosti, dokud nevstoupí v platnost nová dohoda mezi Unii a toutéž třetí zemí nebo dokud se neuplatní postup stanovený v odstavcích 2 až 15 tohoto článku.
2. Aniž je dotčeno rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy, jestliže členský stát hodlá zahájit jednání se třetí zemí s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít se třetí zemí dohodu o provozování dálkového přepravního plynovodu **nebo vodíkového propojovacího vedení** týkající se záležitostí, které zcela či zčásti spadají do oblasti působnosti této směrnice **nebo [přepracovaného znění nařízení o plynu]**, svůj záměr písemně oznámí Komisi.

Toto oznámení zahrnuje relevantní dokumentaci a údaje o tom, jakými ustanoveními se mají jednání zabývat nebo jaká ustanovení mají být opětovně předmětem jednání, jakož i cíle jednání a jakékoli další relevantní informace, a je předáno Komisi alespoň pět měsíců před zamýšleným zahájením jednání.

3. V návaznosti na oznámení podle odstavce 2 přijme Komise rozhodnutí, jímž členskému státu udělí oprávnění zahájit formální jednání se třetí zemí ohledně části dohody, která může mít dopad na společná pravidla Unie, ledaže se domnívá, že by zahájení těchto jednání:
- a) bylo v rozporu s právem Unie, čímž se nemyslí nesrovnalosti vyplývající z rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy;
 - b) narušovalo fungování vnitřního trhu se zemním plynem **nebo vodíkem**, hospodářskou soutěž nebo bezpečnost dodávek v členském státě nebo v Unii, **s přihlédnutím k zásadě solidarity mezi členskými státy podle čl. 194 odst. 1 Smlouvy o fungování EU**;
 - c) ohrožovalo cíle probíhajících jednání o [...] **mezinárodních** dohodách vedených Unií se třetí zemí;
 - d) bylo diskriminační.
4. Při provádění posouzení podle odstavce 3 vezme Komise v úvahu, zda se zamýšlená dohoda týká dálkového přepravního plynovodu nebo těžebního plynovodu, který přispívá k diverzifikaci dodávek a dodavatelů zemního plynu prostřednictvím nových zdrojů zemního plynu.

5. Ve lhůtě 90 dní od obdržení oznámení uvedeného v odstavci 2 přijme Komise rozhodnutí, jímž členskému státu udělí nebo odmítne udělení oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí. Pokud jsou k přijetí rozhodnutí zapotřebí dodatečné informace, lhůta 90 dní začne běžet ode dne obdržení těchto dodatečných informací.
6. V případě, že Komise přijme rozhodnutí, jímž odmítne udělit členskému státu oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí, informuje o tom příslušný členský stát a své rozhodnutí zdůvodní.
7. Rozhodnutí, jimiž se členskému státu uděluje nebo odmítá udělení oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí, se přijímají prostřednictvím prováděcích aktů přijatých postupem podle čl. 83 odst. 2.
8. Komise může vydat pokyny a může požádat o to, aby byla do zamýšlené dohody zahrnuta konkrétní ustanovení s cílem zajistit slučitelnost s právem Unie v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/684²⁹.

²⁹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/684 ze dne 5. dubna 2017, kterým se zavádí mechanismus výměny informací o mezivládních dohodách a nezávazných nástrojích mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 994/2012/EU (Úř. věst. L 99, 12.4.2017, s. 1).

9. Komise je ve všech fázích jednání, jejichž cílem je změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu, průběžně informována o pokroku a výsledcích těchto jednání a v souladu s rozhodnutím (EU) 2017/684 může požádat o účast na těchto jednáních mezi členským státem a třetí zemí.
10. Komise informuje Evropský parlament a Radu o rozhodnutích přijatých podle odstavce 5.
11. Před podpisem dohody se třetí zemí oznámí dotčený členský stát Komisi výsledky jednání a poskytne jí vyjednané znění této dohody.
12. Po oznámení podle odstavce 11 Komise posoudí znění vyjednané dohody podle odstavce 3. Pokud Komise dospěje k názoru, že jednání vyústila v dohodu, která je v souladu s odstavcem 3, udělí členskému státu oprávnění takovou dohodu podepsat a uzavřít.

13. Komise přijme rozhodnutí, jímž udělí členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, nebo jímž toto udělení oprávnění odmítne, ve lhůtě 90 dní od obdržení oznámení uvedeného v odstavci 11. Pokud jsou k přijetí rozhodnutí zapotřebí dodatečné informace, lhůta 90 dní začne běžet ode dne obdržení těchto dodatečných informací.
14. Pokud Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 13, jímž udělí členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, oznámí dotčený členský stát Komisi uzavření dohody a její vstup v platnost, jakož i veškeré následné změny statusu uvedené dohody.
15. V případě, že Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 13, jímž odmítne udělit členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, informuje o tom dotčený členský stát a své rozhodnutí zdůvodní.

Výkon přenesené pravomoci

1. Právní moc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Právní moc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článcích 8, 56, 66, 74, 75 a 76 je svěřena Komisi na dobu neurčitou ode dne [datum vstupu v platnost].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článcích 8, 56, 66, 74, 75 a 76 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článků 8, 56, 66, 74, 75 a 76 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 84

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Přezkum a podávání zpráv

1. Do 31. prosince 2030 provede Komise přezkum této směrnice a za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, **ke které případně připojí příslušné legislativní návrhy**. Tento přezkum se zaměří zejména na:
 - i. uplatňování článku 8 a souvisejících definic v článku 2 s cílem posoudit, zda by zařízení, která začnou fungovat od 1. ledna 2031, měla prokázat vyšší úspory emisí skleníkových plynů z používání nízkouhlíkových paliv a nízkouhlíkového vodíku, aby získala certifikaci podle uvedeného článku;
 - ii. **uplatňování jednotného regulačního rámce pro provozovatele vodíkových sítí bez rozlišení mezi funkcemi přepravy vodíku [...] a distribuce vodíku, včetně dopadu uplatňování požadavků stanovených v článku 62 na všechny vodíkové sítě.**
2. **Do 31. prosince 2031 [...] Komise posoudí provádění pravidel týkajících se nezávislých provozovatelů přepravních soustav zemního plynu u určených provozovatelů integrovaných vodíkových sítí, přičemž zohlední fungování trhu s vodíkem, hospodářskou soutěž, likviditu a rozvoj vodíkové infrastruktury, a předloží zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva uvede zjištění vyplývající z posouzení Komise. Komise případně navrhne přezkum ustanovení uvedených v tomto odstavci.**

Článek 86

Změny směrnice 2012/27/EU

Směrnice 2012/27/EU se mění takto:

- 1) Články 9, 10 a 11 se zrušují.
- 2) Příloha VII se zrušuje.

Provedení

1. Do [[...]**dvou let po vstupu této směrnice v platnost**] členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s **články 2 až 5, články 7 až [...]**27, článkem [...]**29, články 31 až 34, čl. 35 odst. 1 písm. a) a odst. 3, 4, 7, 8 a 9, články 37 a 38, čl. 40 odst. 1, 2, 7, 8 a 9, článkem 41, čl. 42 odst. 2, články 46 až 53, článkem 56 a čl. 58 odst. 11, články 62 až 69, čl. 70 odst. 5 a 6, články 71 až 73, čl. 75 odst. 1, 5, 6 a 9, články 76 a 77, přílohou I a přílohou II.** Neprodleně Komisi oznámí znění uvedených opatření.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 88

Zrušovací ustanovení

Směrnice 2009/73/ES ve znění aktů uvedených v příloze III, části A se zrušuje s účinkem ode dne [1. ledna 2023], aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení ve vnitrostátním právu a den použitelnosti směrnic uvedených v příloze III, části B.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze IV.

Článek 89

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 90

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA I

**MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA VYÚČTOVÁNÍ A INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ V
PŘÍPADĚ PLYNŮ**

- 1. MINIMÁLNÍ INFORMACE, KTERÉ MAJÍ BÝT OBSAŽENY VE VYÚČTOVÁNÍ A V INFORMACÍCH O VYÚČTOVÁNÍ V PŘÍPADĚ PLYNŮ**
- 1.1. Ve vyúčtováních se koncovým zákazníkům sdělují předně tyto klíčové informace, které jsou zřetelným způsobem odděleny od jiných částí vyúčtování:
 - a) cena k úhradě, a je-li to možné, rozčlenění této ceny s jasnou zmínkou o tom, že na všechny zdroje energie se mohou vztahovat rovněž pobídky, které nejsou financovány z odvodů uvedených v podrobném rozčlenění ceny;
 - b) datum splatnosti.

- 1.2. Ve vyúčtováních a informacích o vyúčtování se koncovým zákazníkům sdělují předně tyto klíčové informace, které jsou zřetelným způsobem odděleny od jiných částí vyúčtování a informací o vyúčtování:
- a) spotřeba plynů za zúčtovací období;
 - b) název a kontaktní údaje dodavatele, včetně linky podpory pro odběratele a e-mailové adresy;
 - c) název sazby;
 - d) případně datum ukončení smlouvy;
 - e) informace o možnosti změny dodavatele a výhodách z toho plynoucích;
 - f) kód koncového zákazníka pro změnu dodavatele nebo jedinečný identifikační kód jeho odběrného místa;
 - g) informace o právech koncového zákazníka ve vztahu k mimosoudnímu urovnání sporu, včetně kontaktních údajů příslušného subjektu podle článku [...] 24;
 - h) jednotné kontaktní místo podle článku [...] 23;
 - i) pouze v případě zemního plynu adresa internetové stránky nebo jiný odkaz na místo, kde lze nalézt srovnávací nástroje uvedené v článku [...] 12.

1.3. V případech, kdy je vyúčtování založeno na skutečné spotřebě nebo dálkovém odečtu provozovatelem, se ve vyúčtováních a periodických vyúčtováních nebo společně s nimi nebo jako odkaz v nich zpřístupňují koncovým zákazníkům tyto informace:

- a) grafické porovnání aktuální spotřeby plynů koncového zákazníka se spotřebou ve stejném období předchozího roku;
- b) kontaktní údaje spotřebitelských organizací, energetických agentur nebo podobných subjektů, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o dostupných opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti u spotřebičů energie;
- c) srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním koncovým zákazníkem stejné uživatelské kategorie.

2. ČETNOST VYÚČTOVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ O VYÚČTOVÁNÍ:

- (a) vyúčtování na základě skutečné spotřeby se provádí alespoň jednou ročně;
- (b) pokud koncový zákazník nemá nainstalován plynoměr umožňující dálkový odečet provozovatelem nebo pokud se koncový zákazník aktivně rozhodne znemožnit dálkový odečet v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva, přesné informace o vyúčtování na základě skutečné spotřeby se koncovému zákazníkovi poskytují alespoň každých šest, nebo každé tři měsíce, pokud o to koncový zákazník požádá nebo se rozhodne pro elektronické vyúčtování;

- (c) pokud koncový zákazník nemá nainstalován plynoměr umožňující dálkový odečet provozovatelem nebo pokud se koncový zákazník aktivně rozhodne znemožnit dálkový odečet v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva, lze povinnosti uvedené v písmenech a) a b) splnit prostřednictvím systému pravidelných vlastních odečtů prováděných koncovým zákazníkem, který výsledky těchto odečtů ze svého plynoměru sděluje dodavateli. Pouze v případě, že koncový zákazník neposkytne odečtené údaje z plynoměru za dané zúčtovací období, lze vyúčtování nebo informace o vyúčtování založit na odhadu spotřeby či na paušální sazbě;
- (d) pokud koncový zákazník má plynoměr, který umožňuje dálkový odečet provozovatelem, poskytují se přesné informace o vyúčtování na základě skutečné spotřeby nejméně každý měsíc. Tyto informace mohou být zpřístupněny také prostřednictvím internetu a aktualizovány tak často, jak to měřicí zařízení a používané systémy umožňují.

3. Členění CENY ÚČTOVANÉ ZÁKAZNÍKŮM

Cena účtovaná zákazníkům je součtem těchto tří složek: složky energie a dodávky, síťové složky (přenos, distribuce, přeprava) a složky zahrnující daně, poplatky a odvody.

Je-li ve vyúčtováních uváděno členění ceny účtované koncovým zákazníkům, použijí se v celé Unii společné definice uvedených tří složek tohoto členění podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1952.

4. Přístup k doplňujícím informacím o historické spotřebě

Členské státy vyžadují, aby doplňující informace o historické spotřebě byly v rozsahu, v němž jsou dostupné, na žádost koncového zákazníka zpřístupněny dodavateli nebo poskytovateli služeb, kterého koncový zákazník určí.

Pokud mají koncoví zákazníci nainstalovány plynoměry, které umožňují dálkový odečet provozovatelem, musí mít možnost snadného přístupu k doplňujícím informacím o historické spotřebě umožňujícím podrobnou vlastní kontrolu.

Doplňující informace o historické spotřebě zahrnují:

- (a) souhrnné údaje za období nejméně uplynulých tří let nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách [...] **plynu** v platnost, je-li toto období kratší. Tyto údaje odpovídají intervalům, v nichž byly vytvářeny údaje pro časté vyúčtování; a
- (b) tyto údaje jsou koncovému zákazníkovi zpřístupněny bez zbytečné prodlevy prostřednictvím internetu nebo rozhraní plynoměru za období nejméně 24 uplynulých měsíců nebo za období od počátku smlouvy na dodávky [...] **plynu**, je-li toto období kratší.

5. Uvádění zdrojů energie

Dodavatelé uvedou ve vyúčtování odděleně podíl plynu z obnovitelných zdrojů a podíl nízkouhlíkového plynu nakupované koncovým zákazníkem na základě smlouvy o dodávkách plynů (uvádění informací na úrovni produktu). V případě směsi poskytne dodavatel stejné informace zvlášť pro různé kategorie plynů, včetně plynu z obnovitelných zdrojů nebo nízkouhlíkového plynu.

Ve vyúčtováních a periodických vyúčtováních, společně s nimi nebo jako odkaz v nich se koncovým zákazníkům poskytují tyto informace:

- (a) podíl plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů na směsi dodavatele (na vnitrostátní úrovni, tj. v členském státě, kde byla uzavřena smlouva na dodávky plynů, jakož i na úrovni dodavatelského podniku, pokud dodavatel působí ve více členských státech) za předchozí rok srozumitelným způsobem, jenž umožní jednoznačné srovnání;
- (b) informace o dopadech na životní prostředí, minimálně s údaji o emisích CO₂, které vznikly z plynů dodaných dodavatelem za předchozí rok.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. a) ve vztahu k plynům získaných prostřednictvím burzy pro obchodování s plyny nebo dovozu od podniku usazeného mimo Unii, lze použít souhrnné číselné údaje poskytnuté touto burzou nebo daným podnikem za předchozí rok.

Uvádění informací o podílu plynu z obnovitelných zdrojů nakoupeného koncovými zákazníky se provádí za pomoci záruk původu na **základě směrnice (EU) 2018/2001. Odebírají-li zákazníci plyn z vodíkové nebo plynárenské sítě, je třeba zajistit, aby zrušené záruky původu odpovídaly příslušným charakteristikám sítě.**

Regulační orgán či jiný příslušný vnitrostátní orgán podnikne nezbytné kroky k tomu, aby zajistil, že informace poskytované dodavateli koncovým zákazníkům podle tohoto bodu jsou spolehlivé a jsou poskytovány způsobem umožňujícím jednoznačné srovnání na vnitrostátní úrovni.

PŘÍLOHA II

INTELIGENTNÍ MĚŘICÍ SYSTÉMY PRO ZEMNÍ PLYN A VODÍK

[...] **1.** Členské státy zajistí instalaci [...] inteligentních měřicích systémů na svém území, která může být podmíněna ekonomickým posouzením všech dlouhodobých nákladů a přínosů pro trh a jednotlivého odběratele nebo posouzením toho, jaký způsob inteligentního měření je nejhospodárnější a nejpatřícnější z hospodářského hlediska a jaký harmonogram jejich distribuce je proveditelný.

2. Toto posouzení zohlední metodiku pro analýzu nákladů a přínosů a minimální funkční požadavky pro inteligentní měřicí systémy stanovené v doporučení Komise 2012/148/EU,³⁰ a to v rozsahu, v němž jsou použitelné pro zemní plyn a **vodík**, jakož i nejlepší dostupné technologie k zajištění nejvyšší úrovně kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů.

Při tomto posouzení se rovněž řádně zváží potenciální synergie s již zavedenou infrastrukturou pro inteligentní měření elektřiny nebo možnosti selektivního zavádění v případech, které mohou znamenat rychlý čistý přínos, aby bylo možné udržet náklady pod kontrolou.

³⁰ Doporučení Komise 2012/148/EU ze dne 9. března 2012 o přípravách na zavedení inteligentních měřicích systémů (Úř. věst. L 73, 13.3.2012, s. 9).

3. Na základě tohoto posouzení členské státy připraví rozvrh na maximálně desetileté období pro instalaci [...] inteligentních měřicích systémů. Pokud se nainstalování inteligentních měřicích systémů vyhodnotí pozitivně, musí být do sedmi let od data pozitivního posouzení inteligentními měřicími systémy vybaveno alespoň 80 % koncových zákazníků.

PŘÍLOHA III

Část A

Zrušená směrnice
a její následné změny
(uvedeno v článku 90)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).	
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).	Pouze článek 51.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/692 (Úř. věst. L 117, 3.5.2019, s. 1).	

Část B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu a použitelnost

(uvedené v článku 90)

Směrnice	Lhůta pro provedení	Den použitelnosti
Směrnice 2009/73/ES	3. března 2011	3. března 2011, vyjma pokud jde o článek 11 3. března 2013, pokud jde o článek 11
Směrnice (EU) 2019/692	24. února 2020	

PŘÍLOHA IV

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 2009/73/ES	Tato směrnice
Čl 1 odst. 1	Čl. 1 odst. 1
Čl. 1 odst. 2	–
–	Čl. 1 odst. 2, 3 a 4
Článek 2, návětí	Článek 2, návětí
–	Čl. 2 body 1 až 13
Čl. 2 bod 1	Čl. 2 bod 14
Čl. 2 bod 2	Čl. 2 bod 15
Čl. 2 bod 3	Čl. 2 bod 16
Čl. 2 bod 4	Čl. 2 bod 17
Čl. 2 bod 5	Čl. 2 bod 18
Čl. 2 bod 6	Čl. 2 bod 19
–	Čl. 2 body 20 až 22
Čl. 2 bod 7	Čl. 2 bod 23
Čl. 2 bod 8	Čl. 2 bod 24
Čl. 2 bod 9	Čl. 2 bod 25
Čl. 2 bod 10	Čl. 2 bod 26
Čl. 2 bod 11	Čl. 2 bod 27
Čl. 2 bod 12	Čl. 2 bod 28
Čl. 2 bod 13	Čl. 2 bod 29

Čl. 2 bod 14	Čl. 2 bod 30
Čl. 2 bod 15	Čl. 2 bod 31
Čl. 2 bod 16	Čl. 2 bod 32
Čl. 2 bod 17	Čl. 2 bod 33
–	Čl. 2 bod 34
Čl. 2 bod 18	Čl. 2 bod 35
Čl. 2 bod 19	Čl. 2 bod 36
Čl. 2 bod 20	Čl. 2 bod 37
Čl. 2 bod 21	Čl. 2 bod 38
Čl. 2 bod 22	Čl. 2 bod 39
Čl. 2 bod 23	Čl. 2 bod 40
Čl. 2 bod 24	Čl. 2 bod 41
Čl. 2 bod 25	Čl. 2 bod 42
Čl. 2 bod 26	Čl. 2 bod 43
Čl. 2 bod 27	Čl. 2 bod 44
Čl. 2 bod 28	Čl. 2 bod 45
–	Čl. 2 body 46 až 47
Čl. 2 bod 32	Čl. 2 bod 48
Čl. 2 bod 34	Čl. 2 bod 49
Čl. 2 bod 35	Čl. 2 bod 50
Čl. 2 bod 36	Čl. 2 bod 51

–	Čl. 2 body 52 až 71
Článek 37	Článek 3
–	Článek 4
Článek 3	Čl. 5 odst. 1 a 2
–	Čl. 5 odst. 3 a 4
Čl. 5 odst. 11	Čl. 5 odst. 5
Článek 7	Článek 6
Čl. 4 odst. 1	Čl. 7 odst. 1
–	Čl. 7 odst. 2
Čl. 4 odst. 2	Čl. 7 odst. 3
–	Čl. 7 odst. 4
–	Čl. 7 odst. 5 až 9
Čl. 4 odst. 3	Čl. 7 odst. 10
Čl. 4 odst. 4	Čl. 7 odst. 11
–	Článek 8
Článek 8	Článek 9
–	Článek 10
–	Článek 11
–	Článek 12
–	Článek 13
–	Článek 14

–	Článek 15
–	Článek 16
–	Článek 17
–	Článek 18
–	Článek 19
–	Článek 20
–	Článek 21
–	Článek 22
–	Článek 23
–	Článek 24
–	Článek 25
–	Článek 26
Článek 32	Článek 27
–	Čl. 27 odst. 3
Článek 34	Článek 28
Článek 33	Článek 29
Článek 38	Článek 30
–	Článek 31
–	Článek 32
–	Článek 33
Článek 35	Článek 34

–	Čl. 34 odst. 3
Čl. 13 odst. 1 až 2	Čl. 35 odst. 1 až 2
–	Čl. 35 odst. 3 až 4
Čl. 13 odst. 3	Čl. 35 odst. 5
–	Čl. 35 odst. 7 až 9
Čl. 13 odst. 5	Čl. 35 odst. 10
Článek 16	Článek 36
–	Článek 37
Článek 23	Článek 38
Článek 24	Článek 39
Čl. 25 odst. 1	Čl. 40 odst. 1
–	Čl. 40 odst. 2
Čl. 25 odst. 2	Čl. 40 odst. 3
Čl. 25 odst. 3	Čl. 40 odst. 4
Čl. 25 odst. 4	Čl. 40 odst. 5
Čl. 25 odst. 5	Čl. 40 odst. 6
–	Čl. 40 odst. 7 až 9
–	Článek 41
Článek 26	Článek 42
Článek 27	Článek 43
Čl. 28 odst. 1 až 4	Čl. 44 odst. 1 až 4

–	Čl. 44 odst. 5
Článek 29	Článek 45
–	Článek 46
–	Článek 47
–	Článek 48
–	Článek 49
–	Článek 50
Článek 22	Článek 51
–	Článek 52
–	Článek 53
Článek 9	Článek 54
Článek 14	Článek 55
Článek 15	Článek 56
Článek 17	Článek 57
Čl. 18 odst. 1 až 10	Čl. 58 odst. 1 až 10
–	Čl. 58 odst. 11
Článek 19	Článek 59
Článek 20	Článek 60
Článek 21	Článek 61
–	Článek 62
–	Článek 63

–	Článek 64
Článek 10	Článek 65
Článek 11	Článek 66
Článek 12	Článek 67
Článek 30	Článek 68
Článek 31	Článek 69
Článek 39	Čl. 70 odst. 1 až 5
–	Čl. 70 odst. 6
Článek 40	Článek 71
Článek 41	Článek 72
–	Čl. 72 odst. 5
Čl. 41 odst. 5 až 9	Čl. 72 odst. 6 až 10
Čl. 41 odst. 10 až 17	Čl. 73 odst. 1 až 8
Čl. 42 odst. 1 až 4	Čl. 74 odst. 1 až 4
–	Čl. 74 odst. 5
Čl. 42 odst. 6	Čl. 74 odst. 6
Článek 43	Článek 75
Článek 44	Článek 76
Článek 46	Článek 77
Článek 47	Článek 78
Článek 48a	Článek 79

–	Článek 80
Článek 49a	Článek 81
Článek 49b	Článek 82
–	Článek 83
–	Článek 84
–	Článek 85
–	Článek 86
Článek 54	Článek 87
Článek 53	Článek 88
Článek 55	Článek 89
Článek 56	Článek 90
Příloha I	Příloha I
–	Příloha II
–	Příloha III
Příloha II	Příloha IV